

«Буковина» выходитъ
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» повъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокій чиста 15 кр.
въ градицѣ Рехенберга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» на-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця дилійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Всѣ предплатители
доставляютъ зъ числомъ без-
платный літ. додатокъ 4 ар-
кушівъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найдешевше.

Р Ы Ю Т Ъ !

Рокъ и мѣсяць тому, якъ депутація буковинськихъ Русинѣвъ витала нового Президента краю Его Ексцеленцію П. Барона Піна и по 13 тяжкихъ рекахъ заговорила про кривды, якѣ буковинскій Русины терпѣли въ кождѣмъ а кождѣмъ взглядѣ зѣ стороны ряду за часѣвъ попередного президента, котрый турбуючись едином о свою особу ѡддавъ керму краю зовѣмъ въ руки румунизаторѣвъ. Депутація руска привитала Его Ексцеленцію зъ непритворною а щирою радостію надѣючись ѡдъ сего знаного зъ своей енергій и справедливости мужа, полѣпшенія незавидной долѣ буковинскихъ Русинѣвъ. Депутація высказала прозьбу, чтобы Его Ексцеленція зволивъ усунути кривды бук. Русинѣвъ въ справахъ церковныхъ, въ школьничествѣ и громадскѣмъ устрою, а особливо що до заступничества народного. Его Ексцеленція заявивъ тогда, що придержуе ся засады рѣвного права для всѣхъ и каждого разу взгляднѣти справедливѣ желанія руского народа и буде старати ся о скѣлько въ его силахъ усунути всякѣ можливѣ недостатки. Одиускаючи депутацію запевнивъ п. президентъ, що все то, що сказавъ, є вѣрна и щира правда. Зъ сердечною радостію повѣтавъ рускій народъ на Буковинѣ, золотѣ слова правдивого намѣстника Найяснѣйшого Монархи звѣщаючи ему лѣпшу будучнѣсть. Смѣлѣйше взяли ся бук. Русины до працѣ надъ полѣпшенемъ своей долѣ въ сильной вѣрѣ, що гасло нынѣшного правительства о рѣвноуправленію усѣхъ австрійскихъ народѣвъ высказане и устами нового головы краю стане ся правдою и взглядомъ бук. Русинѣвъ. И дѣйстно Панъ Президентъ додержавъ слова. Досыть переглянути хотѣбы побѣжно то, що зробивъ п. Президентъ краю въ сѣмъ

однѣмъ роцѣ своего правлѣнія, чтобы признати що Его Ексцеленція направду придержувавъ ся доси засады: рѣвне право для всѣхъ. Неразъ и недва пригадувавъ Панъ Президентъ-тымъ, котрі навѣкли були на Буковинѣ знати тѣлько однихъ Румунизаторѣвъ, що Онъ не дозволить, абы одна народнѣсть жила коинтомъ другою. Отсе одно слово выстарчило до зменшенія не однихъ кривдъ нашихъ на поли школьничества, ба навѣтъ и въ церквѣ, розумѣе ся о скѣлько мы самѣ ти кривды подносили и о ихъ усуненѣ домагались; бо тѣлько просячому подає ся. Та не тѣлько въ духовѣмъ но и въ матеріальномъ взглядѣ завдячуемо Его Ексцеленціѣ вже не одно добре дѣло. Досыть сказати, що въ протягу такъ короткого часу Панъ Президентъ звѣдавъ лично и докладно кождый повѣтъ краю, давъ самъ починъ до неодного спасенного дѣла и вспирає кожде а кожде предпріяте користне для загалу и единицѣ. Пѣзнавши всѣ потреби и недостатки держитъ Панъ Президентъ свѣдомо и самостѣйно керму правлѣнія цѣлого краю въ своихъ власныхъ рукахъ, наглядаетъ кождого подчиненого зоркимъ окомъ, выслушаетъ кождого и зараджує всякому лиху сейчасъ особисто. У Его Ексцеленціѣ нема нѣ народности, нѣ церкви, нѣ паньства, нѣ дружбы, словомъ нѣякого а нѣякого взгляду, котре стримувалобъ Его придержуватись на дѣлѣ засады нынѣшного правительства: рѣвного права для всѣхъ и каждого. Нема на Буковинѣ честного и совѣстного чоловѣка, котрый бы мѣгъ поднести хотѣбы найменшій справедливый закидъ противъ правлѣнія теперѣшного начальника краю. Русинъ, Полякъ, Нѣмецъ, Румунъ; Христіанинъ и Жидъ, богатый и бѣдный, словомъ: весь край нашъ повный непохитною довѣрія, глубокого поважанія и щирого привязанія до Его Ексцеленціѣ Пана

Президента Барона Піна. О тóмъ свѣдчатъ сотки фактóвъ; скóлько тысячъ народу удавалось вже до Ёго Ексцеленціѣ въ сѣмъ однóмъ роцѣ о помóчь и пораду. Въ цѣлóй Буковинѣ одинъ голосъ: коли нѣхто не може, то певно поможе заступникъ Монархи, Панъ Президентъ; щиро и величаво витають Намѣстника Цѣсаря всѣ все и всюды; одногосный выбóръ Ёго Ексцеленціѣ зъ рускорумуньского повѣту на посла до сойму то голосъ сердца руского и румуньского народу.

Тому мусѣла вѣсть подина черновецкою «Газетою Польскою», що румунизаторска шайка поважилась рыти, дóткнути кожного честного и совѣстного Буковинця до живого. Вѣримо, що той мерзенной шайцѣ, котра не має людского почутя, а знає тóлько свои и своихъ личный интереса, немилый мужъ совѣстный и справедливый, що якъ разъ ставъ въ дорожѣ до визискуваня темного народа. Та шайка, що ще передъ рокомъ смѣла высисати жизненнй соки зъ кожного, що не належавъ до ихъ плюгавого роду, та шайка, що жила неправдою, бачить що годѣ їй вже дурити и визискувати нарóдъ; бо и на Буковинѣ найшовъ ся мужъ, що вѣрно своему посланництву стереже законъ, котрый запоручає каждому рóвне право, а не позволяє жити однимъ на шкоду другихъ, не дозволяє середъ дня рабувати австрійскихъ горожанъ, забирати имъ силомóць ихъ волю и долю, котрою рада бы збогататись ненасытна шайка Румунизаторóвъ. Всѣ буковиньскій Русины, Поляки, Нѣмцѣ, ба и кождый честный Румунъ и всѣ прочй народности óдвертають ся зъ обуренемъ и огидженемъ óдъ той мерзенной шайки, що мала безчельнóсть манóвцями зайти и рыти противъ сего мужа безъ жадной змазы, пóдъ котрого людскимъ правлѣнемъ вже въ першóмъ роцѣ óддыхнула лекше цѣла Буковина. Сей загальний голосъ буковиньского населеня най затымлять собѣ добре и у Вѣдни, щобы нѣхто не поваживъ ся óддати насъ назадъ въ руки той мерзенной шайки, хотьбы въ ей имени не знати хто доштавъ мінистерскій пороги. Цѣла Буковина, а передовсѣмъ мы бук. Русины, станемо до завзятой борбы зъ кождымъ, хто бажавъ бы привернути на Буковинѣ румунизаторску ге́монію а спинити спасенну дѣяльність теперѣшного головы краю, котрый свѣтлымъ своимъ окомъ пóзнавъ, що и на Буковинѣ въ интересѣ супокою и добра краю, а тымъ то и державы, конче вже такожъ держатись засады рóвноуправнения всѣхъ. Ёго Ексцеленція Панъ Президентъ мавъ способнóсть переконати ся самъ о просвѣтнóмъ пóступѣ

русского народа на Буковинѣ, котрый що разъ то бóльше приходитъ до самосвѣдомости, до пóзнаня своихъ правъ. Буковиньскій рускій людъ якъ разъ теперъ дуже ясно заговоривъ, якъ мыслить бук. рускій мужикъ о людскóмъ своимъ достоинствѣ и що годѣ его наново запрягти въ ярмо, яке досыть довго двигавъ. Въ интересѣ вельми пожаданого теперъ супокою лежить одже не розривати наново той болючои раны на рускомъ тѣлѣ, що пóдъ умною управою нынѣшного бук. ряду починає въ природный способъ гонити ся. Пуста и дуже небезпечна робота взяла бы ся теперъ тыхъ, що пóшли бы слѣпо за порадою румунизаторской шайки и хотѣли бы óдорвати нашъ нарóдъ óдъ того меду-просвѣты, котрого онъ уже розкоштувавъ. Не забувати-бъ нѣкому óдповѣди яку давъ неписьменный читальникъ головѣ бук. прав. церкви, коли зъ его устъ почувъ, що «читальня-просвѣта пуста дѣло, та що онъ стоить на серединѣ межи церквою а корчмою! Памятати-бъ усѣмъ тямущимъ, що всѣ забѣги румунизаторскихъ помогачѣвъ не въ силѣ були спинити отвореня хотьбы одной читальнѣ. Пропало, що зъ воза упало! Пóдвалина лѣпшой будучности бук. Русинóвъ уже майже готова, людъ опамятавъ ся на всѣхъ кóнцяхъ, а прорѣзы межи тыми твердинями забудовують ся зъ кождымъ днемъ; отъ, отъ и стане сильный муръ, котрого и ворота адовй не переможуть. Нерозумно було-бъ не числити ся зъ такою жизненною силою, котру навѣть Свѣтлый Сынъ найяснѣйшого Монархи Своимъ словомъ заохоты пóдъ часъ послѣдной подорожи ще бóльше насталивъ, котрой розвою щиро забажавъ. Обязкомъ ряду подати сѣй силѣ всяку помóчь до ей розвою во благо державы. Рускій нарóдъ сповнявъ, сповняє и буде все радо сповняти свóй обовязокъ жертвуючи кровь и добро за Цѣсаря и óтчину; за тежъ требовати ме непохитно óдъ ряду сповнення его обовязку супроти бук. руского народу. Превеликій ще довгъ тяжить на привительству; бо кромѣ почину якій зробивъ теперѣшний П. Президентъ Буковины не видить бук. Русины ще нѣякои признаки для себе. Четверть міліона Русинóвъ, найчисленнѣйша народнóсть на Буковинѣ, не має мѣ одной своѣ гімназіѣ, а тому не буде мати дальше нѣ одного священника, нѣ урядника Русина и то въ часѣ явного все бóльше змогаючого ся поступу сего народу, въ пору, коли и далеко меншимъ народностямъ дає той самъ рядъ все бóльше и бóльше правъ, якй и намъ закономъ запорученй. Треба бути хйба слѣпымъ, щобы жити въ тѣй надѣѣ, що така

несправедливôсть може й надальше тревати; подôбна думка може зродитись хіба въ головахъ запомороченыхъ румунизаторскими мріями, котрі не мають нѣчо до страченя. Нѣколиж не може на таку політику кинутись рядъ, котрому лежить на серцю сила и добро державы; се пôзнавъ напевно и теперѣшній свѣтлый настоятель Буковины. Даремній прото пôдземній ходы, якї рые шайка Румунизаторôвъ у Вѣдни, бо буковинскій Русины не спять, а все бôльше ихъ опамятуюсь, пробуджуюсь й чимъ разъ то голоснѣйше обзиватись буде о права рускї и людскї, ажъ учують нашъ невмовкаючїй голосъ и у Вѣдни, а побачимо, хто выиграє, чи шайка кôлькохъ Румунизаторôвъ, чи нарôдъ кôл்கасотъ тисячъ. Най рыють Румунизаторы, ажъ вырыють собѣ — яму!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Много нового, та все лишъ злого, а нѣчо доброго. Нѣхто не хоче вôйны, а кождїй лагодить ся до неї. Не буде вôйны, кричать усѣ, а тугъ вôйна уже и выбухла. Въ Нѣмеччинѣ веде Бісмаркъ вôйну противъ бувшого князя болгарского, Александра Батенберга, що хоче конче женити ся зъ донькою нового нѣмецкого цѣсаря, а Бісмаркъ боить ся черезъ то вôйны зъ Росїєю. Въ Румунїѣ воюють пôдкупленї рублями Волохи противъ міністрôвъ, що не хотятъ воювати разомъ зъ Москалями противъ Австріѣ. Въ Букарештѣ стрѣляли навѣтъ ворохобники на войско, а оно на нихъ. Новї міністры мають теперъ закончить сю войну. У Франціѣ воює спенсіонований генераль Булянже противъ міністрôвъ, що не хотятъ воювати зъ Росїєю противъ Нѣмеччины. И тугъ настали новї міністры. Италїя закончила вôйну въ Африцѣ, щобы готовитись до вôйны противъ Росїѣ. Туреччина воювала на панери противъ Болгарского нового князя, бо боить ся вôйны росїйской. Всюды веде Росїя вôйну рублями, бо не стає їй рублѣвъ до вôйны кулями. Оттакъ то усюда вôйна изза Москаля, а всѣ кажутъ, що не буде вôйны зъ Москалемъ. Лишь у насъ въ Австріѣ, противъ котрой Росїя найгôрше ворогує, що не дає їй забрати й навчити кнотомъ московской бесѣды ту горстку Болгаръ, лишъ у насъ нема вôйны; ба нѣ! е. Ото отворили рублѣ и у насъ уже головну московску квартиру, ба вже выдрукувано навѣтъ заповѣджене вôйны Австріякамъ-Русинамъ. Команду веде перконосый батюшка, Чванкодрабскїй и его сотрудникъ, Хвостовцовъ; въ першїй огонь пôшовъ славный полкъ трохъ Луцѣвъ Заливайкôвъ, а за нимъ стоить цѣла розерва кацапска пôдъ проводомъ ще славнѣйшого Шмаркова и Монголовского. Оттака бѣда заводиться ся у насъ, а тї народовцѣ спѣвають собѣ рôвнодушно: «О, рускїй край спокоенъ будь; бо твоя

стражъ, народна грудь! и тымчасомъ загонять Румунизаторôвъ въ галелей. Козаки, тай годѣ!

Дописи „Буковины“.

(ИЗЪ ЗАСТАВНЫ.) Буковино, рôдний рускїй краю! якъ на тебе я погляну, то лишъ жалъ и смутокъ сердце мое наповняє, я тужу и плачу. Намъ всѣмъ дуже зле веде ся; въ нашôмъ мѣсточку нема ладу — порядку, нѣ щастя и якого будь гаразду. Заставна була колись славою для Буковинской и Руси — а теперъ мы сильно збѣднѣли; однимъ словомъ: мы пропадаємъ — а тї, що мають насъ научати мѣрности, тверезости, самї бенкетують и зъ зимною кровію, загнувши руки а зажмуривши очи, не видять въ тяжкихъ грѣхахъ и беззаконїяхъ, потопающего темного христїанского руского рода! Гдесъ до Полякôвъ приѣздить владикъ ажъ зô Львова, навчають парохїянъ Богу служити, ôдъ пїянства утѣкати и на святу тверезôсть присягати; а якїй костель ту у Полякôвъ? красно обновлений, помальований — а наша прадѣдна православна руска деревянна церковь похилилась и валить ся; образы на иконостасѣ потемнѣли, почорнѣли, а ризы (одежа) церковна) подерлись. Братя церковнї, горѣвковъ запомороченї, пазять тôлько горла и черева, заразы мовъ круки збѣгають ся, где тôлько почувуть: за «поминки за помершихъ», за весѣле, за крестины; то уже повна хата пїяцкого братства; частуй бѣдный газдо ненасытну саранчу, носи вадро за вадрами горѣвки, тѣшь ся и радуй ся, що тебе люде за людей мають — величаютъ — а потому гôрко зъ жѣнкою и дрôбными голодными дѣточками затуживъ и заплачешъ, якъ панъ арендаръ Зільбербушь зъ твого подвôря остатну коровку за горѣвоньку злищитують — а якъ не стане — то и кошничку зъ курудзками — а братсво и то церковне, тобѣ певно не поможе, хіба порадить: «рушай до Бесарабіѣ або до Молдовы» на зарôбки, а жѣнка зъ дѣтьми най дома голодує, — зледнує! Але тяжкїй тамъ въ чужинѣ зарôбокъ — тамъ нашихъ людей не дуже шанують, тяжкою роботою мучать, много обѣцюють, а мало платять, — а не дай Боже слабости, то тогды пропадай въ чужôмъ краю и мучь ся по шпиталяхъ, або и по арештахъ! Умирай завчасу и оставляй гвою родину на погибель — а тогды уже не прийдуть «братчики» твою вдову и сироты милувати! Отъ хіба скажуть, най иде на друге село жебрати; мы и панъ-отець зъ начальникомъ дамо «пашпортъ» (письмо ôдъ громады) зъ печаткою, абы жандармы и судъ, жебрати по селахъ бѣдної вдовѣ не зборонявъ! Отъ люде добрї, не о дôмъ Божїй, не о хвалу Богу, не о святу нашу церковь и о всякї порядки, наше церковне братство дбає; ино, абы було бôльше жебракôвъ и пїяницъ. — На яку страшну бѣду зôйшовъ давный посолъ до Сойму и до Рады Ідержавной Турецкїй, котрый бувъ першимъ богачемъ на цѣле мѣсточко, най Богъ кожного христїянина хоро-

нить; онъ теперь такъ дуже збѣднѣвъ, що жидамъ воду носитъ и въ грубахъ палить. . . .

И нема кому въ Заставнѣ людей нашихъ до тверезости навести; то дуже зле извинятись тымъ и говорити, що люди, якъ не будуть мати зъ ѳтки, самі перестануть пити! А оно, пожалъ ся Боже у насъ до того и направилося! По другихъ маленькихъ селахъ закладають люди свѣтлы «читальнѣ» и всякій, народъ ѳдъ той бѣды, спасаючи добрый установы — а у насъ то правдива Содом! — Кто бы дурный собѣ зъ мужиками «голову» клопотати, най пропадають! А ту еще и друга, не менша бѣда, що школа у насъ дуже якось «похилилася»; радѣ рѣвно, е дѣти въ школѣ, добре, а не ходя, друге «добре»; бо якъ бы всѣ ходили, то не мали бы где въ комнатѣ одной школьной помѣстити ся! Отъ вамъ не зла, но пуста выговѣрка.

Якось Богъ свѣтлый натхнувъ своею ласкою нашу громадску раду — абы она о розширеніе школы на двѣ класы постарала ся — и якъ мога, прибудовали еще и другую комнату школьную и уже и лавки и стѣвъ ба и таблицю поставили въ той порожней класѣ; но що зъ того — рада школьна окружна въ Кѳцмани забула на Заставну — бо и до сегодни якъ нема, такъ нема, другого учителя — або бодай учительки — хотій есть 300 зол. для оплаты учительки назначено! Такъ, якъ бы учительокъ въ Буковинѣ не було — а мы чули, що въ Чернѳвцяхъ бѣльше якъ двадцать учительокъ — мовъ каня на дощ — на платне мѣстце въ голодѣ и холодѣ чекають! А тутъ у насъ, ажъ любо було бы мудрой учительцѣ, умѣющей рускій языкъ и дѣвочій ручній работы, жити и помѣститись. — Панъ практикантъ ѳдъ староства, Неделко, казали, що найдалше за одинъ мѣсяць, то певно дѳстанемо учительку до Заставны — а то уже сповна три мѣсяци минуло — а Неделка слова такъ сповнились, якъ того пана, що ѳбѣцывъ кожухъ . . . имъ добре що ся комісіѣ позбули и насъ потѣшили. . . . А мы въ темнотѣ пропадаемъ . . . и не знаемо, де помочи и рады шукати! Кто хоче, той насъ дурить — туманить — а мы кождѳй бѣдѣ вѣримо и на томъ дуже зле выходимо! У насъ весь ладъ старосвѣтскій — податокъ заплати — рекрута дай — и мовчи, на що тобѣ читальнѣ, на що школы — науки, будь дурный, пьяный, темный — такъ, якъ бы мужики не були «людьми» а на те уродились — абы бѣдовали и въ темнотѣ пропадали. На другой разъ бѣльше напншу — а теперь бувайте зорові, та не забувайте о насъ мужикахъ. Мы мимо всей бѣды не пропадемъ; бо за нами Богъ, нашъ цѣсарь, право и правда.

Просвѣто-любѣ.

(ИЗЪ ЧЕРНѳВЦѢВЪ.) [Спѣвно-декламаторскій вечерокъ.] На заповѣдженный вечерокъ, котрый ѳдбувъ ся въ нашей читальни мѣщанской днѣ 13. (25.) марта, явило ся велике число мѣщанъ и мѣщанокъ, а зъ

интелігенціѣ, крѳмъ членѳвъ товариства «Руска Вѣсѣда» и членѳвъ самой читальнѣ, явили ся Впреп. ѳ. крил. Костецкій, Всеч. ѳ. Ник. Оѳоновскій, рускій академики тов. «Союзъ», деякі учителя и много иншихъ.

Вечерокъ роспочавъ ся вступною рѣчею головы читальнѣ п. И. Тимѣньского, котрый розвинувши штыровершъ Тараса Шевченка, выинтий зъ думы «До Основяненка»: . . . Слава не поляже

А роскаже, що дѣялось въ свѣтѣ
Чіѣ правда, чіѣ кривада
И чіѣ мы дѣти. . . .

показавъ щирими словами зѳбраннымъ нашу славу минувшѳсть, пояснивъ хто мы, чого намъ треба, о що намъ боротись, якои треба намъ силы до борбы; що лишь одна просвѣта може насъ дингнуги до становища, яке занимають въ свѣтѣ инші народи, а котре намъ на нашей земли давно вже належалось. Вѣсѣдникъ закончивъ свою рѣчь словами надѣѣ, що при доброй и сильной нашей воли, при щирѳй нашей охотѣ, неустанный нашей праці и трудѣ въ выдвиганіи ся понадъ дотеперѣшній, непозавидный станъ, не задовго и въ наше ѳконце засвѣтитъ яснѣ и теплѣ для насъ сонце . . . По сѣмъ ѳдспѣвавъ хоръ товариства «Руска Вѣсѣда» подѣ управѳю д-ра Ст. Стоцкого пѣснь: Пробудилась Русь (Слова и музыка Изидора Воробкевича); по спѣвѣ ѳдчитавъ д-ръ Ст. С. Стоцкій поему Тараса Шевченка: «Наймичка» такъ удачно, що выдавалось, що се не читане письменного утвора гѣнія поэта, а дѣйснѳсть; що се стоитъ передъ нами и степъ и поле и хата и плѳтъ и люди живі стоять и говорятъ, що чуемо плачь дѣтины и сей голодъ нѣжный, мягенькій, той несчастной матери, словомъ: що се дѣйснѳсть передъ нашими очима. По «Наймичцѣ», ѳдспѣвавъ хоръ пѣснь: «Гуляли» муз. Нижанковского, а до зѳбранныхъ промовивъ теплымъ загрѣвающимъ словомъ Впреп. ѳ. крил. К. Костецкій и завзивавъ до выисуваня ся до сей читальнѣ, въ кого лишь капли руской крови. Выисуючи ся самъ поновно, потягнувъ за собою мѣщанъ, котрі доси до читальнѣ не належали. Одтакъ спѣвавъ хоръ «По Морю» а п. П. Кирчѳвъ, редакторъ «Буковины» ѳддеклямувавъ прекрасный стихъ Ю. Федьковича: «Вже двадцать рѳкъ и пятый прѳчь. . .»

Слѣдувала потѳмъ мала перерва, а по нѣй ѳдспѣвавъ хоръ ще «Зъ окрушкѳвъ», «Чомъ красна Буковина» и бѣльше другихъ пѣсень понадъ програмѳво. Всѣ точки вечерка выпали вдовольючи, потѣмъ участники сго удалились до другой комнаты на спѳльную парекѣску. При щирыхъ словахъ забавляли ся гостѣ досить до пѳзна, бо денерва околѣ 1/2 10 год. опустили читальню.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИ.

(† Иванъ Добровольскій) учитель въ Чернѳвцяхъ, членъ товариствъ «Руска Вѣсѣда» и «Руска Школа» упокоювъ ся 1. (13.) марта с. р. проживши 27

рокѣвъ, зъ того 7, яко учитель. Окѣнчивши учительску семінарію и здавши практичний іспитъ зъ хорошимъ успѣхомъ и кваліфікаціею зъ руского, нѣмецкого и румуньского языка, немѣгъ покойный, мимо того, добити ся зъ становища провизоричного пѣдучителя, до сталои посады. Мимо того, що рада шкѣльна предлагала его все на першѣмъ мѣсци, умѣла компанія, славна зъ своихъ безсовѣтныхъ заходѣвъ проти учителей-Русинѣвъ, пѣдбурити впливовыхъ, та на жалъ, легковѣрныхъ людей и проти покойного. Наколи-бъ не бувъ надзиратель шкѣльный, правый мужъ, унявъ ся й не надавъ покойному, за згодою рады шкѣльной, иншу опорожену посаду тымчасову, бл. п. Иванъ бувъ бы по 6 рокахъ щирои службы оставъ безъ мѣсца, позаякъ вороги пильнували якъ ока въ головѣ, абы не дѣставъ посады въ другѣмъ повѣтѣ. Отси сумні обставины й неустанны чорненія, интриги и денунціи безсовѣсныхъ пѣдлякѣвъ, затроили, та пѣдкопали и такъ не зельзие здорове сѣи вельми чувственои душѣ. По пятимѣсячныхъ невысказанныхъ мукахъ попрощавъ ся бл. п. Иванъ черезъ водну пухлину сердца зъ симъ свѣтомъ, котрый нежичливый вороги перетворили му въ пекло й власне лагодились, щобъ розложити новый въ нѣмъ огонь. Похороны тѣлныхъ останкѣвъ одбули ся 2. (14.) м. м. о 2. годинѣ по полудни заходомъ товариства учителей и учительокъ въ присутности инспектора и проф. о. Ренты, совѣтника и директора Ісопескула, та многихъ товаришѣвъ и товаришокѣ. Домовинку вкрыли вѣнцѣмъ одъ товариствъ, учителей и ученикѣвъ; посмертны картки выдали тов. «Руска Бесѣда» и «Руска Школа» по руски, а товариство учителей и учительокъ по нѣмецки. Шкѣльный товаришъ покойного, уч. Дубинскій, попрощавъ вѣрного брата-товариша, котрого, якъ зъ его власныхъ устъ повторивъ, добили морально, а тымъ то и тѣлесно. Почивайже пане брате, по довгой тяжкѣй боротьбѣ; за правду и за волю полагъ Ты головою, тожъ память вѣчная Тобѣ!

Грамоту почетного члена вручила довголѣтному вельми ревному членови всѣхъ Черновецкихъ товариствъ русскихъ вл. П. Іларіеви Окуньовскому депутація «Руской Бесѣды», зложена зъ головы тов. проф. Пігуляка Єротея, заступника проф. д-ра Стоцкого и секретаря надуч. Ом. Поповича. Вручаючи грамоту просивъ голова тов. п. Окуньовского принять сей видимый и единый знакъ, щирои вдячности и высокого поважання тов. для него, що то черезъ 18 лѣтъ одиѣський зъ галицкихъ Русинѣвъ, безнереривно щиро и ревно трудивъ ся для добра буковиньскихъ братѣвъ своихъ. Зворушенный до живого сердечнымъ словомъ, подякувавъ п. Окуньовскій за оказану ему честь, высказавъ свѣй жалъ, що зъ причины свѣй тяжкой недуги не може брати чинной участи въ народнѣмъ дѣлѣ и загрѣвавъ присутныхъ до дальшой вытревалои праці. При перекусѣ, яка слѣдувала, высказавъ присутный такожъ предсѣдатель «Народного Дому» сов. Виниц-

кій щире бажане, чтобы почтенный нынѣ «Рускою Бесѣдою», доживъ еще и угѣхи, бачити довершене дѣло «Народного Дому», до заложенія котрого, одинъ изъ першихъ не мало причинивъ ся. Въ одвѣтъ на сю промову, моливъ п. Окуньовскій предсѣдателя и всѣхъ членѣвъ «Народного Дому», абы доложили всѣхъ силъ, чтобы поставити сю многоважну народну-святиню на сильной непоколебимой пѣдставѣ. Въ третє и послѣднє пѣднѣсь проф. д-ръ Стоцкій заслуги п. Окуньовского около организаціи Черновецкого руского мѣщаньства. Зѣвзгляду на слабе здорове п. Ок., мусѣли прочіи присутны здержатись одъ высказанія своихъ задушевныхъ чувствъ, котрыхъ дуже тяжко було замкнути въ собѣ, не було бо доси нѣ одной національной справы руской на Буковинѣ, до котрой не причинивъ бы ся бувъ п. Окуньовскій будь дѣломъ будь гадкою. На кождей сторонѣ дотенерѣшнои исторіи руского руху на Буковинѣ, записане его честне имя золотыми буквами и остане тамъ поки Руси. П. Окуньовскій, одиѣський изъ старшихъ Русинѣвъ-Галичанъ, належавшихъ до бук. русскихъ товариствъ, що й доси не звѣвъ ся, а вѣрно, щиро, ревно и совѣстно дбавъ о добро буковиньского руского народа. Честь и слава ему за те!

На „Народный Дѣмъ“ въ Чернѣвцахъ, прислали дальше: Виреп. о. К. Селецкий парохъ Жужеля, 5 зол. Виреп. о. Іоанъ Бородайкевичъ, парохъ Погорилѣвцѣ 5 зол. Чатальня Качика 10 зол. На головнѣмъ Зборѣ читальнѣ въ Горошѣвцахъ, зѣбравъ правникъ п. Ілія Семака 5 зол. 54 кр. Виреп. о. Емануиль Лѣсинецкий, парохъ Васильковецъ, зѣбравъ на весѣлю п. Ганкевича одъ Виреп. о. о. Александра Лукашевича 2 зол. дек. Брылинского 1 зол. Гордѣевского 1 зол. Вл. п. Александра Ганкевича 1 зол. Вл. панѣ Наталіи Лукіяночки 1 зол. о. Ник. Бачиньского 50 кр. разомъ отже 7 зол. Виреп. о. о. Теодозій Ефимовичъ, деканъ Залозецкій 2 зол. Іосифъ Домбчевскій, парохъ Викторова 1 зол. Іоанъ Каратницкій, парохъ Солукова 1 зол. Николай Сѣчиньскій посоль, парохъ Чернихѣвцѣвъ 1 зол. Вл. п. Кумановскій проф. въ Станіславѣвъ 1 зол. Въ Самушинѣ зѣбрали „мурашки“ у Вл. Маріянчука, 1 зол. 10 кр. Вл. Мих. Коверчукъ церк. пѣв. Садыгора 40 кр. Щирымъ жертвователямъ горяче Спасибѣгъ!

Въ члены основателѣ „Народного Дому“ въ Чернѣвцахъ, зъ вкладкою 50 зол. вступили: Виреп. о. Иванъ Осташикъ прав. парохъ зъ Виженки, Виреп. о. Теодоръ Семанюкъ прав. парохъ зъ Вижицѣ и Вп. важанный панѣ, Володимиръ Ясеницкій ц. к. судія повѣт. въ Вижици.

(Дальше буде.)

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(Черновецкій товариства рускій и редакція «Буковины») переходять зъ днемъ 1. лат. Мая с. р. до «Народного Дому», улица Петровича ч. 2.

(Новій читальні) отворють ся небавомъ въ Ставчанахъ, Лашківцѣ и Новій Жучѣ. Доброму дѣлу щире помагай Богъ!

(Бібліографія руска) Ив. Ем. Левицкого за рѣкъ 1887. выказуе 280 творѣвъ, якѣ появили ся въ минуишнѣмъ роцѣ на Австрійской Руси; около 150 творѣвъ на народномъ рускомъ языкѣ, а зо 50 на рускомъ языкѣ, кромѣ того перевысшае вартѣсть и обѣмъ творѣвъ народныхъ русскихъ въ десятеро творы русскіи, котріи становлять майже саміи толькѣ журналы и изданія славныи зъ ихъ скверной тенденціи.

(До Риму) виѣхали минуишою Середи рано зъ Буковины: Крилошанинъ о. Костецкій, о. о. Рожанковскій, Романовскій и селянинъ зъ Раранча: Стефанъ Дутка. Назадъ повернуть они ажъ зъ концемъ сего мѣсяця.

(«Букавіна») называе ся давно заповѣджене русское товарищество для баламученія руской молодѣжи, що заходять тутешныхъ уніятскихъ Москаль-філовъ-Галичанъ засновало ся. Кажуть, що агентомъ сего общества есть православный теологъ Кисѣлевскій и що самъ православный Митрополитъ має опѣкуватись симъ, буковинскимъ Русинамъ противнымъ, товариствомъ. Коли се правда, то видно, що авторъ апологіи вяже ся и зъ уніятами, коли лише суть воротами Русинѣвъ. Рѣчь певна, що навѣтъ православнымъ теологамъ вольно визати ся зъ уніятами, котріи йдуть противъ Русинѣвъ. Та о сѣмъ поговоримо докладно въ другѣмъ числѣ.

(Щоденна газета «Дѣло») помѣщае въ новникахъ 69 числа, що у Вѣднѣ якийсь «допотопникъ» переводить зъ нѣмецкихъ друкѣвъ на рускій «язычѣмъ» слова, котрыхъ не лишъ селянинъ, але навѣтъ интелігентный чоловікъ часомъ не годенъ зрозумѣти. Той «допотопникъ» вихованный на чудовищномъ жаргонѣ Сѣмаша, незнае аніи языка, аніи правописи, — выдко, граматикѣ руской нѣколи въ рукахъ не мавъ. Мы маємо подѣ рукою — пише «Дѣло» — друксортъ, на ошлату шкѣльну по гімназіяхъ. Що за «язычѣ!» «Престоичное посвѣчене принятія и карту зложенія» має ученикъ «статскихъ» шкѣль «заполнити и снабдити» марками и «на жаданіе указати», що «заплатилъ за семестеръ». Що значить «посвѣчене?» питае «Дѣло», хто пише у насъ «статскій» (Staats) замѣсьць «державный?» хто говоритъ «снабдити» замѣсьць «заосмотрити?» пѣсли якои граматикѣ пише ся: «заплатилъ», «заполнити», «указати», «жадане» и т. п.? Мы гадаємо, що той «допотопникъ» не безъ подстави таке пише; онъ певно мусѣвъ образуватись на „язычю“ деякихъ нашихъ буковинскихъ літератѣвъ и лингвистѣвъ, та лишъ дуже поверховно, бо сли бы бувъ глубше нашего „язычя“ вывчивъ ся, то и Редакція „Дѣла“ не въ силѣ бы була выяснити его, а що певнѣйше, що зо згляду на приличность и соромливѣсть П. Т. читателѣвъ була-бъ деякихъ словъ навѣтъ не могла нѣякимъ способомъ на свѣтъ показати.

(Чи се вольно?) Ученики тутешной реальнои школы, де учителемъ руского языка есть п. Кириловичъ, не могутъ собѣ дати рады зъ задачами рускими. П. Кириловичъ не знае мабуть того, що приписанѣю граматикою властями шкѣльными до науки языка руского, есть грамматика д-ра Осадцы але якъ видко, wymagaе одъ учениковъ „снабженного въ исковерканія языка“ за котрымъ бѣдна молодѣжь ходитъ одъ чоловіка до чоловіка та просить, щобъ выроблену на питоменномъ языкѣ задачу, поправляти твердыми словами, поки задача цѣла такъ не ствердне, що не лишъ

ученикъ еѣ не розумѣе, але и самъ п. Кириловичъ не потрафивъ бы еѣ розмѣтити! Питаємо прото ц. к. властей: чи вольно п. Кириловичови баламутити язычѣми нашій рускій дѣти?

(Въ Раранчу все ще нема спокою.) Перехѣдъ на унію не устае, и доси перейшло вже звыжъ 200 родинъ. Въ Раранчу роздають грошѣ та збѣже людямъ, щобы лишъ вертали на православіе. Ледво одну душу удалось доси одкупити за цѣну 4 сребренниковъ, чи нашихъ левѣвъ.

(На унію переходять) якъ зачуваємо дальше люде въ Садигурѣ, Магалѣ и въ Чорнавіцѣ. Що до Чорнавки, то мы чули о нѣй дуже богато и выдѣли власными очима, що тамъ дѣсѣ, та вже на сей разъ нема мѣсяця тутъ.

(Потопило ся бѣльше якъ 7 миліонѣвъ) людей въ Хинахъ подчасъ повени. Хины такъ дуже густо населены, що помимо страты такого числа людей и слѣду нема. Кажуть, що Хинчики множать ся такъ, якъ саранча.

(Розпочались уже у насъ пожары) и такъ недавно погорѣло мѣсто Серетъ; згорѣвъ цѣлый рынокъ. Въ Галичинѣ згорѣло мѣстечко Сколе въ Стрыйскомъ повѣтѣ, и то такъ нещасливо, що навѣтъ уряды и школа згорѣли. „Дѣло“ и „Батьковщина“ подають майже въ кождѣмъ числѣ про огнѣ по селахъ. Та, мы вже вѣдай такій нещасливый, що, що ще троха уродитъ ся, а не выбе градъ, не забере вода, не зничать мыши и хробы, не вытягне жидъ, не вытисне урядъ податковый, то забирае вже до слѣду огонь.

(Селянинъ-дѣдичъ, Русинъ-читальникъ) зъ Бродка купивъ собѣ большу посѣлѣсть грунтовой, за колькадесять тысячъ. Есть се першій дѣдичъ-селянинъ рускій на Буковинѣ, а дай Боже щѣбъ за его примѣромъ родились такіи селяне-дѣдичѣ, якъ нашій читальнѣ на Буковинѣ.

(Статутъ «Власна Помѣчь» уже затвердило выс. правительство громадянамъ въ Бергометѣ надъ Прутомъ, рескриптомъ зъ дня 12 лютого 1888 р. до ч. 1777 що, о сколько собѣ пригадуемо, въ Галичинѣ напотикало на сильній перепони. Берѣтъ же ся, нашій брати любій, до закладанія у себе всюда, въ кождѣмъ селѣ и въ кождѣмъ кутѣчку руской земли до сего хосенного товариства, та заводѣтъ шпѣхлѣръ и касы позычковой у себе, щѣбъ васъ не дерла рѣжна бѣда, що зъ васъ кровь ссе та ссе и поневѣряе! Статутѣвъ въ кождѣй хвилѣ достанете у насъ.

(Одчиты въ Черн. мѣщ. руской читальни.) Першой недѣлѣ мавъ п. Ом. Поповичъ одчитѣ о частяхъ свѣта, о подѣлѣ Европы на державы, о тепѣрѣшномъ станѣ тыхъ державъ, и проживку народа въ тыхъ державахъ и выяснене справъ народныхъ, хто чого хоче и зъ кимъ бы хто и оцѣ воювавъ. Другой недѣлѣ бувъ вечерѣкъ, о котромъ написано въ дописяхъ. Третей, не было одчиту, бо члены «Руской Бесѣды» ѣздили до Качики, де брали участь въ вечерку. Четвертой недѣлѣ т. е. 8 лат. цѣтня мавъ одчитѣ Голова читальнѣ п. Ив. Тыминскій о Украинѣ, о славной нашѣй Сѣчи козацкѣй и козакахъ, о козацкихъ гетьманахъ и атаманахъ, о гетьманѣ Полуботку и зруйнованю Сѣчи козацкой, черезъ царя Катарины, чого всѣ присутній читальники-мѣщане слушали зъ великимъ напряженемъ, а при концѣ почувли мы не одно благородне обурене зъ устъ поважныхъ мѣщанъ, на огидній подступы Росіи при нѣвеченю руской силы.

(Подяка.) Свѣтле товариство: «Просвѣта» у Львовѣ даровало нашѣй молодѣй читальни 90 кни-

жокъ свого виданя. Дуже то утѣшило нашихъ членовъ, що Высокоповажане товариство такъ на насъ мужиковъ памятає. Видѣль читальнѣ въ Горошівцяхъ складає проте Свѣтлому товариству «Просвѣта» сердечну подяку и широко-руське: Спасибогъ!

Иванъ Орза, секрет. чит.

(Вѣсти зъ Раранча.) Пѣдчасъ парады Митрополитонъ въ Раранчу були въ православной церкви и деяки жѣнки переступившихъ на унію Раранчанъ. При роздѣлюваню доры почавъ Митрополитъ питати ся жѣнокъ, чому они и ихъ мужѣ одступили одъ церкви, православной и наминавъ, щобы жѣнки впливали на мужѣвъ своихъ и привернули ся зновъ до православной церкви. На те сказала одна жѣнка: «Та щожъ, коли мы не чули науки божой по руски, все правило ся по волоски, а мы зъ чимъ прийшли, зъ тымъ и пошли зъ дому Божого. А въ теперѣшній церкви (Раранчане мають свою каплицю) такъ красно одправляють службу Богу по руски, що ажъ любо слухати.» Коли по одправѣ въ Раранчу Митрополитъ хотѣвъ конче побачитись зъ Ст. Дуткою и пославъ по него одного священника, Дутка поспитавъ: «Чогожь Преосвященный потребує?» «Бачити васъ,» одказавъ священникъ. «Мене бачити? — каже Дутка — бувъ часъ на мене надивити ся, якъ я своими плечима муры резиденціи черновецкой пѣдпиравъ; а теперъ, якъ вже Владика такъ конче мене хоче видѣти, най потрудитъ ся до мене» ... Деяки румунизаторы говорять, що перейшовши на унію люди, то суть пѣдлі душѣ; а одинъ жидъ раранецкій такъ розповѣдавъ: «... якъ казати, такъ казати, але православнымъ пань-отцямъ буде великій жалъ, бо ти що переступили, то найлѣпши и найчестнѣйши люди...» Одинъ священникъ такъ проповѣдавъ недавно въ церкви: «Православный Християне! може хто зъ васъ має родину въ Раранчу, то най навертає ихъ до православія! Дивѣтъ ся Ст. Дутка пошовъ на 2 мѣсяцѣ до криміналу за унію!...» Ст. Дутка власне теперъ въ Вѣднѣ у Найяснѣйшого пѣсаря, зъ ѳдки выѣде до Риму. (Уже выѣхавъ. Ви. п. Донпсувателя перепрашаємо, що мы позволили собѣ скоротити, або дещо й выпустити. Зъ ужиткуємо иншимъ часомъ. Таки вѣсти якъ послѣднѣ, хоть не помѣщаємо, то всежь для насъ дуже важна и мы просимо васъ, подавайте ихъ больше, а мы передамо де треба. Симъ власне румунизаторы собѣ копають грѣбъ и имъ мусить разъ се вже урвати ся. Редакція.)

(Ангѣла, шкарлатина и кѣръ) панує вже одъ довшого часу въ Брѣдку надъ Днѣстромъ. Одъ нового року умерло вже звыжь 100 дѣтей. Школа замкнена.

(Свѣтла редакція!) Товариство рускихъ академикѣвъ „Союзъ“ упрашає помѣстити въ газетѣ „Буковина“ имена нововыбранныхъ выдѣловыхъ и то въ слѣдуючѣмъ порядку: предсѣдатель Евгеній Тарновецкій; мѣстопредсѣдатель Антоній Завадовскій; секретаръ Михайло Костецкій; касієръ Константинъ Явецкій; бібліотекаръ Теофилъ Жуковский; господаръ Ілія Семака; контролоры Боджисъ Глезнеръ, Антоній Явецкій. Одъ товариства рускихъ академикѣвъ „Союзъ“ въ Чернівцяхъ. Предсѣдатель: Евгеній де Тонѣръ Тарновецкій, правникъ. Секретаръ: Михайло Костецкій, правникъ.

(Въ понедѣлокъ) 2. лат. с. м. одбувъ ся музикально-декламаторскій вечерокъ въ память Юрія Федьковича въ Качицѣ, при участі численнои публичности въ котрѣмъ брали участь черновецкій Русины, близній вѣсти подамо въ слѣдуючѣмъ числѣ.

(На ѳдозву) нашу помѣщену въ 5. числѣ «Буковины» зглядомъ збираня народныхъ пѣсень колысковыхъ, прислали намъ свои збѣрки зъ Буковины: Ви. панна Евгенія Ярошиньска зъ Брѣдка, и п. п. А. П. зъ Черновець; зъ Галичины: Ви. панна Ц. Бурачиньска зъ Криворѣвѣ и п. Иванъ Сѣкорскій зъ Бѣлки, за що имъ на сѣмъ мѣсяци сердечну складаємо подяку! Де котрі зъ тыхъ пѣсень въ збѣрничкахъ Ви. п. п. Ярошиньской и Бурачиньской суть дуже красны и цѣнны. Помѣщаємо тутъ одну зъ такихъ, котру записала п. п. Ярошиньска въ Брѣдку, сподѣючись що ся сѣгваночка захохотить не одну руску красавицю до збираня тыхъ народныхъ скарѣвъ колысковыхъ. Ось вона:

....Люлю, люлю, дитя мое,
Лишу тебе сердце мое;
Лишу тебе дитиночку,
Та піду на панциночку.

Панциночку відробити,
Тебе дитя годувати.
Спи дитинко не вставай
Та мені робити дай.

Гей спи, гей спи, ти дитино,
Бо ти ще нічо не вино,
Ще ты пани не зловили,
Окомани не побилі....

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 12. л. Цвѣтня с. р. коштовали 100 кіло: пшееницъ 6 зол. 65 кр. до 6 зол. 75 кр.; — жита 4 зол. 40 кр. до 4 зол. 65 кр.; — ѳвса 3 зол. 60 кр. до 4 зол. — кр.; — ячменю 4 зол. 20 кр. до 5 зол. 25 кр.; — кукурузы 4 зол. — кр. до 4 зол. 90 кр. —

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ЦВѢТОКЪ.

(На могилу Ивану Добровольскому.)

Въ городочку у куточку цвѣтокъ изъявивъ ся,
Росте въ гору, вырастаетъ, выросъ и вдвигивъ ся
Яснымъ окомъ въ вѣльное небо, въ свѣтлѣ солнце правды,
Хто лишь стане й широко глине, зъ нимъ и остававъ бы.

Та вѣколо цвѣтка того бодяче зродилось,
Заздроснымъ, непевнымъ окомъ на него дивилось,
Лютилось плюгавѣ племя, що въ него не вдавъ ся,
Що не кланяєсь колючимъ, а надъ нихъ пѣднѣвъ ся.

Й нужъ бодяче ученилось до выхру сильного:
«Вырви», каже, «выкинь ѳдси гордѣя оттого!»
Выхоръ-вѣтеръ легковѣрный выслушавъ и дунувъ,
Вырвавъ зъ мѣсяца цвѣтокъ пѣжный и на шляхъ го кинувъ.

Огородникъ, душа права, пѣдоймивъ билину
Й посадивъ ея наново, та зновъ въ середину!
Мѣжь бодяче те колюче, воножь ще лютѣйше,
Зновъ до выхру, намовляє, троудить ще гѣрше.

Дує выхоръ, бодякъ коле, цвѣтокъ не вклонивъ ся,
Нис, мѣе, намучившись, за нѣчь и вломивъ ся,

Выйшовъ ширый огородинъ, та сей разъ залѣзно...
Выхоръ щезъ, лише бодяче, поглядало грѣзно...

Лишь не знати, чи гадюка- совѣсть го томила,
Позираючи на жертву, безъ вини, що вбило?
Чи згадало, що й его ще, смерть такожь чекае?...
Та ледви; бо у бодяча совѣсти не має...
Ожелянъ Мурашка.

Рады господарскі.

Підъ отсимъ заголовкомъ будемо подавати вамъ, дорогі брати хлѣборобы, деякі ради зъ господарства, на скѣлько стане въ насъ силы и мѣся. Сі ради вынайшли самі хлѣборобы зѣ свои практики, яку то они мали де шкоду, що тому ванно було и якъ они собѣ на тото радили. Трѣбуйте и вы такъ робити, а потѣмъ и насъ поучите: чи оно правда такъ якъ они радять, чи може и неправда? Ану трѣбуйте лишь.

(Очищуйте деревья овочевъ весною!) Якъ дерево занадто густе въ гилію, то найлѣпше обтинаи галузки въ серединѣ короны, бо чимъ бѣльше галузокъ не потрібныхъ, тымъ борше дерево слабне, старѣе ся, родить овочѣ недорѣдні, малі и мало! Сухе гилі зѣвсѣмъ вытинати, бо оно затѣнюе и заваджае. Обтинаи найлѣпше ще передъ пуканемъ дерева и зъ на 2 палѣ одъ пня, або головного конаря. Мохъ, той жовтавий або сивавый, оскробуйте, бо то пархи на деревѣ. По галузкахъ найдуть ся обручки, зложені зъ дробныхъ ячюкъ якъ макові зерна: то яйцѣ гусѣльницъ, котрі потѣмъ обжирють листе зелене и цвѣтъ деревини, вытинайте сі галузки и палѣтъ въ печи! Шукайте за неопалыми листками сухими, що высять по гиліяхъ якъ бы павутиною прилѣвлені до галузокъ: и се обтинайте зъ галузкою, бо тамъ яйцѣ гусѣльничий! Лишь нѣчого не кидайте на землю, а й палѣтъ, бо яйцѣ и въ травѣ выгрѣють ся и выплодять гусѣльницъ. Молодой сливникъ розсаджуйте, посторонний прутки обтинайте, а кожда слива пѣде вамъ въ гору якъ на дробджахъ и собѣ утворитъ тамъ хорошу корону. Зранені мѣся дуже добре замащувати жовтою глиною змѣшаною на пѣвъ зъ кѣньскимъ ѣхходомъ. Не раджу вамъ намащувати инѣ деревъ ванномъ, бо оно шкѣдливе для коры.

(Засаджуйте мокряки вербами!) Вербы вытягають воду, окрашують мѣсце, не допускають ширене пожарѣвъ, дають кѣле до плотѣвъ, а бѣдному перазъ въ тяжкѣй порѣ пѣдъ зиму хатинку огрѣють. Що въ нихъ любять гнѣздити ся дуже воробѣцъ, то и се дуже пожиточне, бо воробѣцъ тогды такі пажерливі, що ихъ годѣ наситити; они зѣѣдають тогды страшну хмару гусѣльницъ и шкѣдливыхъ комахъ и приносять черезъ те сторазъ бѣльше пожитку, якъ шкоды въ осени въ зѣбѣжу! Шануйте дуже воробѣцѣвъ на веснѣ и въ лѣтѣ!

П. К.-бѣвъ.

(Не бийте лиликѣвъ!) Лилики дуже а дуже пожиточні звѣрята, бо пожирають велике множество хрущѣвъ та мотыльѣвъ, котрі такі великі шкоды сирваляють въ городахъ, на поли, въ лѣсахъ и то въ ночи, коли ихъ нѣхто не видить хибѣ лилики! Люде придивили ся, що одинъ лиликъ въ одній годинѣ зловивъ и зѣѣвъ 12 летучихъ хрущѣвъ масевыхъ. Лилики належать безперечно до найбільшихъ и найзавзятѣйшихъ ворогѣвъ тыхъ нѣчнихъ шкѣдливѣвъ: мотыльѣвъ, хрущѣвъ, всякихъ ѣвадѣвъ и хробѣвъ, котрі ѣбѣдають листе деревини и ихъ овочѣ. Лилики знають вышукувати такі мѣся, де шкѣдники въ великомъ числѣ лѣтають. Ся бы хто въ старихъ пивницяхъ, незамешканныхъ будинкахъ, вежахъ, на церквахъ або звѣнницяхъ, або въ ямахъ, найшовъ высячого лилика, нехай же его не забивае! Хотѣбы его хто надѣбавъ въ коморѣ, де е солонина и инше таке, то не робѣтъ ему жадной пакости, бо ѣнѣ дѣстанѣ ся сюды задля тепла и мухъ котрі тутъ выловлюе! Онѣ солонины, сыра, масла молока нѣ нѣчого, крѣмъ мухъ, або мотыльѣвъ, або хрущѣвъ, нѣколи не тикае, бо ѣнѣ того не ѣсть!

III.

Переписка Редакціѣ и Админістраціѣ.

- ВН. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ ТОПОРѢВЦЯХЪ. Донесѣтъ шренлі на Вашѣ статуты.
- ВН. ОНИЩЕНКО ВЪ НОВО-АЛЕКСАНДРІѢ: рекликовані числа мы выслали Вамъ.
- ВН. П. О. ДОБР. ВЪ СОРОКАХЪ. Адресъ зѣнїсько. Чи завше туды посылати маемо?
- П. ГР. САВЧУКЪ ВЪ МАМАѢВЦЯХЪ: кидае въ скринку письма, а мы не знаемо, що зъ ними робити: Лїши, щобъ Вы самі робили собѣ зъ ними порядокъ, або ѣдали хотѣ кому въ руки: нїсьмо лєжитъ.
- НАШИХЪ П. Т. ДОНІСУВАТЕЛѢВЪ просїмо дуже, щобъ на своихъ донісахъ пѣдписувались, бо донісей безъ пѣдписѣвъ, якъ не знаемо ѣдъ кого походитъ, не можемо похїщати.
- ВН. МИХ. Р. ВЪ ПЕЧ. До сего числа за пѣвно.
- Вн. О. Я. К. въ К. Вашѣ нѣсѣ весняній прїйдутъ до лїт. „Додатку Буковини.“
- ВН. Ц. Х. ВЪ Р. БАН. Вашѣ стыхъ ѣддалисьмо до надрукованя въ лїт. „Додатку Буковини,“ що выйде зъ 12. числомъ.

Буковиньского

КАЛЕНДАРЯ

на рѣкъ 1888.

е ще малый накладе и продае ся по 50 кр.
ѣдъ примѣрника; зъ почтовою пересылкою по 55 кр.

Выдае и за редакцію ѣдѣчае: Павло Кирѣѣвъ.

Зѣ печати Г. Чоппа.

»Буковина« выходитъ
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.

» півъ року 1 » 50 »

» третину » 1 » --

Поодинокі числа 15 к.
въ трафіці Рехенбурга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часописъ політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця липова ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Всѣ предплатителѣ
доставляютъ зъ числомъ без-
платный літ. додатокъ 4 ар-
кушѣвъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Ратуймо молодѣжъ нашу!

Двацять рокѣвъ тому засновано на Буковинѣ перше руске товариство «Руску Бесѣду.» Зъ тымъ розпочавъ ся на Буковинѣ рускій рухъ національный. Румунизація, котру тогды въ перше розпочали у насъ нынѣшній головы бук. консисторіѣ своими подвигами противъ тогдашнього Владыки особливожъ жите руске въ Галичинѣ збудило бук. Русинѣвъ зъ довгого, предового сну. Они заложили 1868. р. літ. товариство «Руску Бесѣду.» Тогдашній рядъ п. Президента барона Піна и церковна власть Владыки Гакмана сприяли сѣй новій інституціѣ, не дивно одже, що одъ разу пристало до неї велике число просвѣченыхъ Русинѣвъ. Въ «Руской Бесѣдѣ» розпочалось жите, якъ въ кождой початкуючій читальни. Члены сходили ся, читали, балакали, бавились и тѣшились своимъ товариствомъ. Все бы було пошло природною дорогою, якъ бы не нанесло було лихо до Чернівцѣвъ и до «Бесѣды» людей, що заражені вже були хворобою московскою. Отті люди заразили и членѣвъ «Бесѣды», затроюючи ихъ душу тогды вже московскимъ «Словомъ» и рѣжними такими книгами, котрыхъ достарчували даромъ, бо ще и зъ додаткомъ на шафы, вороги руского народа. Начитавшись по самі уха и перенявшись московскими мріями взяли ся наші «Бесѣдники» до молодѣжи, до будущности руского народа. И зацепивши въ молодыхъ нерозвитыхъ умахъ ще скорше подану зъ за границѣ їдъ: що Русины а Москалѣ одинъ народъ, що наша руска мова проста, хлопска, що намъ треба братись до паньского общелитературного языка и т. д. И до чого довели отті безсовѣтні наймиты московскі, що вмѣли подійти «Бесѣдниковѣ», ба кромѣ того по школахъ и де могли шукали способности затроювати молоді серця и душѣ

сынѣвъ бук. руского народа. Ото довели до того, що ті молоді люди просякли тою отрутою и запродались Москалямъ, забрались майже всѣ въ Росію и живутъ тамъ и нынѣ, а нашъ бѣдный народъ загивавъ безъ помочи, безъ надѣѣ. Згадаємо тільки: Продана, Манастырского, Жалковскихъ, Шушковского, Вѣйчука, Григоровича, Березовского, Грабовича, Подлуского, Вилинкевича, Шармаркевича, Кубійовича, Дашкевича, Мильковича, Фольваркова и т. д. Самі люди здобні, що могли бы не одну слезу утерти нашому народови, стати въ его оборонѣ, бути ему порадою, потѣхою. Хто зъ тыхъ молодыхъ людей не забравъ ся въ Росію, а оставъ тутъ, уважае не тільки руску мову за просту, гидку и брідку, але и нашъ народъ, нашихъ русскихъ мужикѣвъ, що ихъ и нынѣ ще годують, за худобу, котру можна и дойти и бити а коли треба то и запродавати.

Десять рокѣвъ «Бесѣды» проминуло на сѣмъ вельми шкѣдливымъ дѣланю. «Бесѣда» що після щирої думки бук. основателѣвъ ей мала двигнути народъ, принесла народови нашому тільки лиха; бо що не забрали Румунизаторы, то закрали Москалѣ. Ажъ въ найприкрѣйшій часъ, въ хвилю румунизаціѣ за часѣвъ поблажливого ряду попередного президента помѣгъ Богъ и «Бесѣдѣ» и рускому народови. Въ «Бесѣдѣ» явились свѣтлі мужѣ, совѣстні люди, правдиві Русины, щирі народолубцѣ, що намагались працювати для народа, для рускости и людскости. Довго боролись они зъ тыми слугами московскими, що ще були въ «Бесѣдѣ» и нѣякъ не хотѣли допустити до якого будь дѣла въ користь нашего рѣдного народа, божъ се стояло якъ разъ на завадѣ ихъ московскимъ мрѣямъ. Ажъ 1884. року перемогли Русины-народовцѣ и вже на другій рокъ почали виходити «Буковина», «Бібліотека для молодѣжи», зрозу-

мѣлый для народа «Календарь», а вслѣдъ за ними почали повставати читальнѣ, касы позичковѣ и шпихлѣрѣ; заглянуло сонечко просвѣты и въ курну хату руского мужика, загрѣло й освѣтило его до поступу, та до борбы противъ тяжкого лиха, що прилягло ему тѣло и душу. Усмѣхнулася душа свѣтлыхъ Русинѣвъ-патріотѣвъ, та пожовкла зѣ злости чорна душа Румунизаторѣвъ, дерунѣвъ и всѣхъ пявокъ, що ссуть, высысають нашъ народъ, пожовкли и тѣ, що тягли насъ до Москвы. Увидѣвши, що минули ся часы ихъ панованя въ «Бесѣдѣ», выступили они зъ неї, щобы такимъ способомъ еи убити. Де и кого лишъ могли, подмовляли они выступити зъ «Бесѣды», та хотѣ на жалѣ и на встыдѣ, зумѣли они збаламутити навѣтъ скѣлькохъ честныхъ патріотѣвъ-Русинѣвъ, не удалася имъ штучка. «Бесѣда» не то не упала, а придбала «Народный Дѣмъ.» Побачивши се змовились они, що збудували каменицѣ за грѣшь-пѣтъ нашего народа, не дати и крейцара на сю народну святыню, но ще й одмовляти, кого мога, одъ сего обовязку кожного Русина-народолюбця. И се имъ не удалось; о чѣмъ свѣдчатъ выказы жертвъ на «Дѣмъ Народный.» Не помогли имъ и всякі агітаціѣ противъ головної подпоры спасенного дѣла Русинѣвъ патріотѣвъ, противъ «Буковины»; ледво кѣлькохъ удалось имъ затуманити, но за то збѣльшаесъ зъ каждымъ рокомъ число пренумерантѣвъ «Буковины», и нѣ они, нѣ прочі вороги руского народа не можуть еи встримати, убити; она заходить у все дальшій куты руского краю и боресъ за руску правду и силу и волю.

Горко стало ворогамъ нашего народа, побачивши, що даремні ихъ забѣги, що не можуть спинити спасенной работы нашихъ товариствъ и газетъ. Щожь имъ то шкодитъ? спытаете. Такъ они выдають себе за твердыхъ русскихъ людей. Ото шкодитъ, що коли нашъ народъ познасть, що онъ народъ рускій а не московскій, коли полюбитъ свою рѣдну руску мову, то не перекине ся въ Москаля, не зрече ся своєю батьковскою бесѣдою, не прийме чужої, а буде, чимъ бувъ зъ роду т. е. Русинѣмъ. Сегожь не хотятъ московскі наймиты, а хотятъ щобы мы всѣ, якъ и они, покинули нашу рѣдну руску мову, сю найдорожщу спадщину нашихъ дѣдовъ-прадѣдовъ, та щобысьмо злилися зъ Москалями въ одинъ народъ, такъ якъ другі перекиньчики хотятъ насъ зробити Румунами, а въ Галичинѣ Поляками. Чимъ бѣльше але нашъ народъ стане читати газеты и книжки рускі, тымъ бѣльше стане просвѣченымъ и

свѣдомымъ, хто онъ и кимъ бути повиненъ до гробу. Одже щобы затримати народъ въ темнотѣ, тому противні всѣ наші вороги: Румунизаторы, Москалѣ и Полонизаторы нашимъ рускимъ газетамъ, книжкамъ, читальнямъ и патріотамъ, тому то й ворогуютъ они на все, що правдиве руске. Тому одмовляютъ одкуплюють и одстрашуютъ они нашъ народъ, абы не читали газету «Буковину» и другі рускі газеты, а подсувають имъ русскую неправду и ложную науку писаныхъ про людске око навѣтъ по руски. Наші черновецкі вороги задумали нове лихо, щобы збаламутити молодѣжь руску, котрой и такъ мало вѣйшло зъ ихъ и румунизаторскихъ рукъ. Ото подъ опѣкою тыхъ самыхъ людей, що такъ довго на шкоду руского народа держали «Руску Бесѣду» въ своихъ рукахъ, засновуе ся нове товариство подъ покрываломъ имени нашего краю «Буковина» для студентѣвъ зъ найвысшой школы або университета, таке саме якъ у Вѣднѣ товариство «Буковина», въ котромъ навѣтъ слова нашего не чути, а лише московской бесѣды. Тамъ довершалася доси дѣло черновецкихъ наймитѣвъ московскихъ, тамъ загартовувались всѣ наші бук. молоді люди, котрі пошли до Росіѣ служити московскому цареві и московскому народові. Огъ таке саме товариство задумали наші вороги отворити на самъ Великденъ и въ Чернѣвцяхъ, щобы одтягнути русскихъ студентѣвъ одъ руского товариства «Союзъ» котре тримае ся своего рѣдного руского народа, языка и краю. Студенты «Союзане» то тѣ самі, що приходять на отворене нашихъ читалень, що зробили тогѣдъ вандрѣвку и звеселили и загрѣли до просвѣты нашъ народъ. Такі студенты, що дбають о свѣтъ народъ не до смаку московскимъ наймитамъ; одже они хотятъ въ товариствѣ, що до прикрытя своихъ ворожихъ цѣлей назвали навѣтъ «Буковиною», баламутити нашу молодѣжь. Запamятайтежь собѣ, панове газды, добре, що тѣлько студенты-Союзане, що носятъ на грудехъ руску ленту (бинду) сино-жовту, то ваша надѣя, то щира руска молодѣжь, котрой вѣрити можете. Всѣхъ другихъ за дверѣ; то горші вороги одъ Румунизаторѣвъ; бо выдають себе нѣбы за Русинѣвъ, а рускій народъ уважають за худобу, що предназначена на зарѣзъ, на страту, на згубу, що не мае будучности, за народъ пропащій. Оттакъ говорить проводиръ черновецкихъ змоскавценокъ Русинѣвъ, що власне закладае теперъ то товариство, ту московску «Буковину.» Тому сѣ люди, що оттакъ говорятъ, поддають ся Москалямъ,

зрѣкають ся своєю мовою-мамою, та ждуть спасення одъ Москаля,

Не дурно говоривъ той самъ що онъ знає, що ихъ, себѣ то наймитовъ московскихъ, будуть ще мучити и вѣшати. Та поки прийде до того, що ихъ рядъ вѣшати ме, вивѣщуємо мы ихъ образъ, абысьте познали тыхъ людей та стерегли ся одъ нихъ горше вогню, горше чумы-заразы; бо они не только утопити хотять нашу руску матѣрь-мову, нашъ народъ въ московскѣмъ морю, але ще затягнуть разомъ зъ собою, якъ не давно тому, не одного молодого нерозсудного чоловѣка въ криминаль, — або й на шибеницю; бо хто хоче оддати австрійскій народъ въ руки московскій, той одорвати хоче нашому Найяснѣйшому на весь свѣтъ единому справедливому Монархови вѣрний народъ, а такого жде шибениця. Обовязкомъ нашимъ и кожного щирого Русина, ба навѣть кожного свѣтлого чоловѣка є, звернути на се увагу батьковъ, абы научали своихъ дѣтей, куды имъ ити, зъ кимъ приставати; бо зъ кимъ пристаєшь, такимъ ся й стаєшь. Обовязкомъ кожного Русина-патріота є при кожній нагодѣ впливати на руску молодѣжь, котра й такъ нынѣ черезъ Румунизацію и инше губить ся, марнѣє й пропадає для свого народа. Отъ, вже нынѣ нема майже молодѣжи, щобы плекала народні идеалы, жила по руски, по людски. А до всего лиха настає ще нове. До борбы-жъ, до завзятой боротьбы ставаймо всѣ все и всюды зъ верогомъ, що допче, нѣвечить, нищить нашъ народный цвѣтъ, нашу будучность, нашу молодѣжь! Научаймо нашихъ сынѣвъ: Чія правда, чія кривда и чіи они дѣти. Наглядаймо каждый крокъ и кожде слово ворога, що запосѣвъ ся на нашу молодѣжь, а нечиста его справа дасть намъ певно небавомъ у руки способъ позбуди ся его, якъ колись зъ «Бесѣды», такъ и зъ мѣста и зъ краю.

Вечерокъ въ Качицѣ.

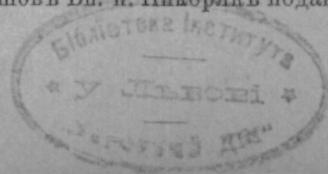
(Одбувшій ся дня 2. н. с. цвѣтна с. р.)

Музыкально-декламаторскій вечерокъ, про котрый мы вже въ попередньому числѣ «Буковины» коротенько згадували, выпавъ надсподѣвано добре. Мимовольно приходять намъ на гадку слова: «Живемъ, живемъ, своимъ житемъ» беручи за перо, щобы описати сей вечерокъ. Мы можемо описати навѣть и дуже по-дробно цѣлый перебѣгъ того народного свята въ Качицѣ, отворенія читальни и вечера, але нѣякими словами не въ силѣ мы оддати того чувства, яке наповняло нашѣ груди и груди кожного Русина, кожного навѣть чужого чесного чоловѣка, дивлячись на малу

горсточку Качицкихъ Русинѣвъ, якъ они подъ проводомъ неоцѣненного своего душпаствя и гетьмана патріота о. А. Сѣменовича, всѣма силами посувають ся що разъ дальше на передъ и выпереджують о богато своихъ братѣвъ сусѣдовъ. Въ тихій закутинѣ въ малѣмъ мѣстечку, середъ маленькои горсточки руской интелігенціѣ, ба навѣть середъ нечисленныхъ парохіянъ Русинѣвъ, розбудити такъ ядерне-живе, здорове жите, одважитись на уладжене вечера декламаційно-музыкального, поднятись великаньскихъ коштѣвъ, перевести его и выйти побѣдоносно, потрафитъ хйба лишь така душа руска якъ о. А. Сѣменовичъ. И не диво! Почувши слово о. А. Сѣменовича въ церквѣ: «До просвѣты братя», а потѣмъ по посвященію комнаты читальнянскои: «читальня, то дѣмъ жия, правды, силы и любви... то друга церковь — то мѣдъ Бога!» зъ такимъ праведнымъ огнемъ любви до всего що красне, внесли свое, рѣдне руске незапродане за поганный рубель, незапожичуване у московскихъ графѣвъ черезъ то, що сѣ графы позичку у рублевѣй папери обвивають — почувши сю святу, такъ чисту любовь — каждый мусить пойти за его голосомъ, каждый мусить загорѣти тою самою любовью и каждый мусить посвятити все, щобы лишь показати що и онъ Русинъ, и онъ має серце и бажає добра, правдивого добра, правдивои просвѣты и добробыту своего, не русского, але щиро-русского буковиньского мужика.

Нѣчнымъ Потягомъ зъ недѣлѣ на понедѣлокъ дня 1. цвѣтна выѣхали черновецкѣ Русины въ числѣ 12 осібъ на сей вечерокъ, мѣжь ними сов. Винницкѣй, проф. д-ръ С. С. Стоцкѣй оба проф. Цігуляки, О. Поповичъ и др. и прибули на дворець Гадікфальвы надъ ранкомъ, одки очѣкуючѣ фякры завезли ихъ до Радовець, просто до Вп. о. Слюсарчука. По короткомъ выпочинку и снѣданю удали ся всѣ въ дальшу дорогу до Солки, де зновъ въ касинѣ мѣщаньскѣмъ привитавъ ихъ самъ о. А. Сѣменовичъ выѣхавшій на противъ и приготовивъ тамъ друге снѣдане. Хотѣ день бувъ дуже красний, околнѣ пречуднѣ, ажъ серце поривали, молоденька прозябла травниця и нѣжны первоцвѣты чарували своєю красою, то всежь видно було на подорожникахъ значну утому. О. А. Сѣменовичъ одѣхавъ проте на передъ до Качики, а подорожники мусѣли спочити и забавити майже годину въ Солцѣ, потѣмъ поѣхали до Качики. Передъ церковою були выставленѣ зъ зелени великѣ витальнѣ ворота, злученѣ въ горѣ зводовымъ каблукѣмъ смерековыхъ галузъ, мѣжь котрыми була таблица и вышетенѣ зъ маленькихъ галузокъ слова: многая лѣта. Подорожники поздѣзали зъ возѣвъ и подѣйшли пѣшки до ворѣтъ, по за котрыми стояло множество народа въ два ряды ажъ до церкви и читальни. Скоро гостѣ зблизили ся до ворѣтъ витальныхъ понеслось скрѣзь далекогомѣнне «слава!» заграла музика, и выстрѣлы зъ моздѣрѣвъ. . . .

По сѣмъ короткою промовою въ воротахъ привитавъ черновецкихъ Русинѣвъ Вп. и. Никорякъ подаючи

сов. Винницькому хлѣбъ и сѣль. По ѡдповѣди сов. Винницького рознеслось знову неумовкающе «слава!» а музика ѡдпровадила гостей черновецкихъ ажъ до порога церкви. По урочистѣмъ Богослуженію въ церкви, де, якъ вже на вступѣ мы вспѣли о. А. Сѣменовичъ выголосивъ хорошу проповѣдь до натовилого народа, удали ся всѣ до прибраной читальни заразъ по другѣй сторонѣ дороги, напротивъ церкви и тутъ о. Сѣменовичъ зъ о. Слюсарчукомъ зъ Радѣвцѣвъ, ѡдправили парастасъ и посвящене хорошой кѣмнаты на читальню. Тутъ промовляли до народа о. А. Сѣменовичъ, о. Слюсарчукъ парохъ зъ Радѣвцѣвъ, п. Омелянъ Поповичъ и д-ръ Стоцкій, потѣмъ слѣдовали въ другѣй кѣмнатѣ спѣльна перекуска а по перекусцѣ забравъ о. Сѣменовичъ всѣхъ гостей до себе на ѡбѣдъ. Тутъ не ѡбѣшло ся безъ патріотичныхъ промовъ и щирыхъ тоастѣвъ.

По ѡбѣдѣ черновецкѣй гостѣ звѣдали копальню соли, ѡходили пѣдземнѣй закамарки въ супровѣдѣ музики, а вечеромъ о 8 годинѣ, розпочавъ ся вечерокъ вступнымъ словомъ п. Омеляна Поповича, згадкою про нашого нечаяно утраченого соловѣя Юрія. Наступили ѡдтакъ спѣвы хоръ пѣдъ проводомъ д-ра Ст. Смалъ-Стоцкого, и виконали «Зъ Окружкѣвъ» слова Ю. Федьковича музика Нижанковскаго; «Повѣдають лишъ Курганы» слова и муз. И. Воробкевича, «Гуляли» слова Ю. Федьковича муз. Нижанковскаго; «Зазвенѣмо!» слова и муз. Воробкевича, «Помору!» слова К. Устиновича муз. Вахлянина и баритонове сольо: «По марнѣла наша доля» слова Партыцкого муз. Вахлянина, ѡдспѣвавъ С. С. С.

Панна М. К. два кусники ѡдограла фортепиановѣ. Зъ деклямацій були «Соннѣ Мары» Ю. Федьковича, ѡддеклямувала п-на Г. Слюсарчукъ; «Наймичка» Шевченка, ѡддеклямувала п-на О. С. Орѣбо и «Празникъ у Таковѣ» ѡддеклямувавъ академикъ п. М. К.

Якъ вже мы выше пятакнули, все ѡдбуло ся удачно, а кому звѣснѣй ѡбставины, въ якихъ вечерокъ сей склавъ ся, не смѣе навѣтъ вымогати чогось бѣльше. Хоръ черновецкѣй бувъ утомленнѣй кѣльканацѣть-милевою дорогою, вѣдучи цѣлу нѣчь и пѣвъ дня; деклямацій були пороздѣлюванѣй за пѣзно бо прим. п-на Г. Слюсарчукъ одержала стихъ де деклямацій щось до перва днемъ передъ вечеромъ, а такъ само академикъ п. М. К. Деклямація п-ны Орѣб. Шевченковой «Наймички» мусѣла вдоволити и выкликати повне признане такъ пѣдъ зглядомъ памяти, чувства и ѡддана у кожного, тымъ бѣльше, що п-на О. недѣвно научила ся по руски, та що ще и теперъ деякі выраженѣя рѣблять їй великі трудности. Се справдѣ гарне ѡддане Наймички завдячує лишъ власнѣй охотѣ и щирѣй праці.

Музыкальнѣй продукціѣ выпали такожъ удачно. Сольо боритенове п. С. С. С. удостоилось найдовшихъ и грѣмкихъ оплескѣвъ. Пѣдчасъ вечерка на слѣвъ ѡдъ о. Чепелѣвскаго, зъ Делятина бѣвшого пароха

качичкаго, телеграмъ: «Проженѣтъ нѣчь, щобысте разъ вже въ свѣтѣ дня полюбили ся якъ дѣти одного Отца небесного, одной матери землѣ. Благослови Васъ Боже и матѣнька христова.»

Вечерокъ бувъ у вынаймленѣй сали, бо старство заборонило школы, хотъ мы чули, що въ школѣ ѡдбували ся зѣбранѣя не єдинѣй, приватной або и полѣтичной натуры, лишъ правда, не рускѣй. Людей було число досѣтъ значне, хотъ зъ интелігенціѣй зъ подальшихъ сторонѣвъ не богато. Сали була пристроєна въ зеленѣ, а портретъ Федьковича зъ за вѣнковъ и зеленѣи мовъ зъ тихого гаю вызиравъ. По вечерку приймавъ такъ черновецкихъ Русинѣвъ якъ доокресныхъ и мѣсцевыхъ гостей о. Сѣменовичъ. Всѣ бавили ся радо охотѣ и щиро. Мѣжь гостями находивъ ся черезъ весь часъ побуту черновецкихъ Русинѣвъ, и латинскѣй священникъ Колянкевичъ, котрѣй умѣвъ такъ прикладно знайти ся въ рускомъ товариствѣ, що нѣхто навѣтъ не мѣгъ бувъ припускати що се Полякъ. Такѣй самый случай мали мы въ Радѣвцѣхъ у о. Слюсарчука, повертаючи до Черновца. Священники латинскѣй говорятъ дуже хорошо по руски, а православыи священники, котрѣй повинни и мусѣтъ умѣти по руски — проповѣдуютъ въ нашихъ церквахъ по волоски, бо руской мовы не знаютъ, а питомцѣмъ духов. православыи семинаріи, заказано ходити на рускѣй выклады. . . .

Другого дня у ѡвторокъ ѡдбувъ ся у п. Никорѣяка Хорошѣй ѡбрядъ. О. А. Сѣменовичъ охрестивъ сына котрого до хресту тримали п. Сѣменовичова зъ п. сов. Изидоромъ Винницкимъ, а ново хрещеному дали имя Изидоръ. Ще до вечера того дня забавлялись черновецкѣй гостѣ въ щирѣмъ, наскрѣзь рускомъ и гостинномъ домѣ о. Сѣменовича. Но прийшовъ крайнѣй часъ конче розстатись и гостѣ щиро розпрощавшись, при ѡдгомѣнѣ зѣбраного народа, окликахъ «слава!» и выстрѣлахъ зъ мѣздѣровъ, опустили Качику одушевленѣй, повнѣй горячихъ надѣй на красшу, голосну будучнѣсть руского народа на Буковинѣ. . . .

Дописи „Буковины“.

(ИЗЪ МАМАѢВЦѢВЪ НОВЫХЪ) [Рускѣй щирѣй мужикъ плаче грѣмкихъ слезою про руску кривду.] Дивна намъ година всѣмъ православнымъ Русинамъ, чому то въ нашѣй рускѣй села не посылають изъ консисторіѣй православыи намъ нашихъ русскихъ такѣй сердечныхъ пѣнѣ-отцѣвъ? Рускѣй люде все явно пѣзнають, що румунизаторы калѣчатъ «нѣмѣязычно» Богослужене на нашѣмъ рускомъ языкѣ, але люде не много будутъ терпѣти; бо они не розумѣють волоского читанѣя, они не годѣй поняти, хотѣбы имъ надъ ухомъ цѣлнѣй день кричавъ. Намъ рускимъ людемъ треба, щобы въ нашихъ церквахъ читало ся по руски та по людски, а не нѣмѣязычно и по румунски, щобы лишъ стѣны храма слухали. Намъ

треба тою мовою въ церквахъ читати, що мы розумѣемо, щоби можь собѣ до сердца взяти и угодно жити по приказу Божому. Се не довго такъ будуть терѣти нашимъ румунизаторамъ православнй Русины, лишь доки очи лѣпше прозрять яснымъ блескомъ нашимъ мужикамъ рускимъ, они доборють ся разъ свого. Нѣмоязычнй Румунизаторы суть гордѣ, прегордѣ, хищнй духи. Они давно не мали нѣчого свого, не знали до котрого берега плисти и вчинилась межи ними не однословна бесѣда, що перемѣнили якось и свою румуньску. Кирилицю, котрой уживали, закинули. Ще лишь у церковныхъ книгахъ можна ю подибати, щоби мужика туманити, що они уживають русскихъ буквѣ. Новй книжки вже друкують латиньскими буквами. Найже друкують та читають, але собѣ толькы; насъ Русинѣвъ нехай не переслѣдують своимъ нѣмоязычиємъ, бо рускй мужикъ тернить все лишь до якогось часу. Волоскй семинаристы собѣ легкодумаютъ и не хотятъ руского языка учитись лишь румуньского, а коли прийдѣ такй Волохъ на село на сотрудирика, то въ молящѣмъ Богослуженю онъ стане нѣмоязычити, якъ нѣмый заикае ся та не знае що казати.

Отъ въ недѣлю дня 1. цвѣтня (20. марта) въ Мамаѣвцяхъ новыхъ въ церквѣ выступивъ зъ антидорою Д. Попескулъ яко сотрудирикъ и отъ що почавъ голосити: «Люди Божя! сего тыжня маемъ въ пятнацу Приображеніе Господи Божя, то аби есте люде знала, що то е свята велика.»

А мы гадали що то свѣтъ мае западатись, що намъ таке проповѣдують, бо хто чувъ коли, щоби середъ великого посту було Преображене. Одже таке то наше зъ тыми румунизаторами. Уже приходитъ ся намъ мужикамъ учити нашихъ панъ-отцѣвъ, бо мы самй знали що 25. марта руского припадае свято Благовѣщене Пр. Богородицѣ. Савчукъ.

(ЗЪ ИСПАСА.) [Высоко-Поважный пане Редакторъ!] Прошу Васъ, помѣстѣть сихъ пару слѣвъ въ Вашѣй газетѣ. Наша читальня хоть бѣдна, й мало вже членѣвъ мае, але все котрй суть, то завжды що недѣлѣ сходили ся на науку, просвѣщене. Й весело намъ було, — бо нѣвецъ церков. Мазурикъ зъ нами завжды въ читальни бувавъ, насъ заохочувавъ до просвѣщеня, дававъ намъ добрыя приклады о читальни, касѣ позычковой, шпѣхлѣрѣ й о инныхъ добрыхъ рѣчахъ. Теперъ намъ устне въ читальни всѣмъ членамъ подякувавъ, й казавъ, що выступае зъ читальнѣ, й бѣльше вже до читальнѣ не прийдѣ. Черезъ що? й за що? то не знаемо, бо вже бѣльше зъ нами не говорить, й читальню обминае. — Жаль намъ великй, що втрачаемъ правдивого просвѣтителя, где толькы одного, троха май ученого малисьмо. Дуже намъ дивно, що такъ скоро насъ залишивъ, де весь початокъ читальнѣ и шпѣхлѣря, одъ него походить, й добрый Русинъ есть. — И се мѣгъ онъ такъ зрѣбити? —

Най его Богъ спамятае, бо бѣльше не знаю що казати!

Членъ читальнѣ.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИ.

(Жертвы на «Народный Дѣмъ») На весѣлю у о. Кушнѣрюка въ Горошѣвцяхъ, зѣбрали панѣ Пѣгулякъ зъ Садагѣры вразъ зъ Грицькомъ Мурашкою и п. совѣтникъ Седельмаеръ (Полякъ) 27 зол. 31 кр. на «Народный Дѣмъ» и то: п. Волощукъ 1 зол., п-нѣ Волощукъ 1 зол., о. Кушнѣрюкъ 1 зол., о. Драбикъ 1 рубель, о. Гибдй 1 зол., п. Седельмаеръ 2 зол., п-нѣ Кушнѣрюкъ 1 зол. о. Дяконовичъ 1 зол., п-нѣ Дяконовичъ 1 зол., о. Драчинскй 1 зол., п-нѣ Гибдй 1 зол., п. Смерчинскй 1 зол., п. Кибидевичъ 1 зол., Евгений Семака 2 зол., Иля Семака 2 зол., меншими датками 9 зол. 31 кр. — Вп. Добродѣямъ и Добродѣикамъ, Спасибѣгъ!

Станъ маетку „Народного Дому.“

Въ ЧЕРНѢВЦЯХЪ.

Мастокъ товариства выносивъ дня 1. Новембра 1887. р. окрѣмъ дому въ вартости 18.000 зол. а в. въ наличныхъ грошахъ 149 зол. 15 кр.
Въ касѣ щадничѣй 490 „ — „
На довгахъ 869 „ 38 „
разомъ 1508 зол. 53 кр.

Одъ 1/11. 1887. до 23/4. 1888. зѣбрано добровѣльными датками 316 зол. 16 кр.

що чинить разомъ: 1824 зол. 69 кр.

Кромѣ того вступило Членѣвъ основателѣвъ зъ вкладкою 50 зол. а в.

ДРОБНЙ ВѢСТИ.

(Черновецкй товариства рускй и редакція «Буквины») переходятъ зъ днемъ 1. лат. Мая с. р. до «Народного Дому» улиця Петровича ч. 2. куды просимо и всѣ письма адресувати!

(По шѣстьохъ рокахъ) починае руске слово зъ тыха одзыватись въ тутешнѣй катедральнѣй церквѣ православиѣй, одки его безцеремонно румунизаторска жилка выпхала. Отъ, примѣромъ сеи недѣлѣ вже православнй богословъ 3 разы (!!) заспѣвали «Господи помилуй!!!» и то такъ тихо, зъ такимъ жалемъ, не мовъ бы то голосъ на скрѣзь пронятого жалемъ кающого ся грѣшника! Преосвященнй говоривъ проповѣдь по румунски, то всежъ прикѣнци проводивъ «отче нашъ» «Богородице» и «Вѣрую» по руски.

(«Bukowinaer Rundschau») подае, що чысто румуньске село Босанче, переступило на унїю, бо Босанчанамъ було вже троха за богато ихъ «панъ-отчика» А що нема у насъ священника унїята, котрый бы умѣвъ по румунски, то однеслись ажъ до

епископату семіградського, одки вскорѣ має прибути священникъ уніятъ умѣючий по румунськи. Ще насъ готові посудити о агітацію!

(Число переступившихъ) уніятѣвъ въ Раранчу сягає шестоп сотки душъ и переходъ триває далѣше. Многѣ ждуть лишъ повороту Стефана Дутки зъ Риму. Тутейша консисторска газета „Candela“ сама собі не вѣрить и пише що то лишъ 80 мужикѣвъ, и то черезъ Красовського переступило.

(Того мы несподѣвались) щоби „Bukowinaer Rundschau“ не знала, що графъ Левъ Толстой нѣколи не бувъ Русиномъ, нѣ зъ роду, нѣ зъ переконаня, и нѣколи нѣчого не писавъ по руски. Всѣ его письма суть писані по руски т. е. по російски а не по руски, т. е. по нашому. Для руского народа, нѣ для руского мужицтва, графъ Левъ Толстой не положивъ жадныхъ заслугъ, не має одже права бути Русиномъ и жадати почестей одъ Русинѣвъ. Мы его портрету яко Русина не помѣстимо, хоть бы онъ намъ всѣ свои мастки записавъ, бо намъ «графы» дали си вже доста въ знаки. Просимо одже поправити въ звѣстѣ въ числѣ 508 слова: „ruthenischen Schriftstellers“ на „russischen Schriftstellers.“

(«Велика рація, броваръ и пропинація.») Подъ симъ заголовкомъ помѣстила виходяча въ Дрогобычу «Газета Надѣстрянська» вступну статью по руски, де доказує якъ на долони, що для руского мужика не лишъ що не буде кривды, але ще й великій хосенъ, сли на горѣвку наложать податокъ бѣльшій. «Менше волѣвъ на бразѣ» пише ся газета, «менше гною коло бровару и коло — коршмы! О мясѣ зъ тыхъ волѣвъ нынѣ при великомъ постѣ грѣхъ говорити... въ коршмѣ платитъ господаръ за горѣвку сли не грошемъ, то коровою, сли не коровою то загономъ поля и власною шкѣрою, а при выборахъ на посла голосомъ выборчимъ.» (Одъ Мыкитѣвъ Хрунѣвъ.)

(Михайло Пітей безъ кѣнца.) Президентъ ц. к. Суду краєвого ставъ вже одъ довшого часу предметомъ и героемъ черновецкихъ газетъ. Не майже одной газети котра бы о нѣмъ не писала и не вытикала щось неправного. Тутейшій судъ вѣчно занятый скаргами на п. Пітея, за него виходячу тутъ «Газету Польску» вже щось чотыры разы конфісковала ц. к. прокуратурія. Будучи при послѣдній росправѣ въ справѣ конфісковати «Газету Польскою» вынесли мы сумне виображене о п. М. Пітею, бо хоть ц. к. Судъ затвердивъ конфіскату, то намъ все такой выдѣть ся, що правда по сторонѣ «Газеты Польскою» а не по сторонѣ п. М. Пітея, бо панъ Пітей самъ лично нѣ не спростувавъ факту, нѣ не выточивъ и здаєсь не выточить, «Газетѣ Польскою» процесу.

(Загорѣлый румунизаторъ) панъ Штефановичъ засѣвъ свою катедру, а по нѣмъ лишивъ ся поганий слѣдъ зрумунизованыхъ шкѣлъ. Одного разу запытавъ ся его п. баронъ Гормузакій, чоловѣкъ дуже правый, на якѣй подставѣ заведено румунскій языкъ выкладовый въ шкѣлѣ села Горичѣ? П. Штефановичъ змѣшавъ ся, а потѣмъ покликавъ ся на учителя, що въ шкѣлѣ дѣти самі румунскій. Учитель не хотѣвъ компромитувати свого инспектора на разѣ, але потѣмъ признавъ, що въ шкѣлѣ дѣти самі рускій и заведено румунского языка не лишъ не приносить користи, але прямо стає мукою и для учителя и для дѣтей. А теперъ зачуваємо, що краєвий инспекторъ п. Иосифескуль незадоволенный зъ поступу дѣтей въ згаданѣй шкѣлѣ.

(Вандрѣвный учитель.) п. Поповѣичукъ будучи въ Чагрѣ зъ одчитомъ господарскимъ, запытавъ, въ якѣмъ языкѣ має науку перевести, въ волоскомъ чи въ рускомъ? На се закликали всѣ селяне: по руски, по руски! Мы лѣьше знаємо по руски. П. Поповѣичукъ уволивъ волю народа помимо того, що тамошній учитель п. Цикаликъ тому спротивлявъ ся. Отже самі селяне Румуны волятъ руске слово и лѣьше его розумѣють!

(Ошуканецъ) якийсь крутить ся по Чернівцяхъ, та туманить людей, що онъ найшовъ дукать, а одтакъ жадає одъ людей силаты въ замѣну. Чесный Николай Колотилукъ, секретарь читальни въ Малитинцяхъ такъ пише про того ошуканця: господаръ изъ Малитынцѣвъ Ілія Тацюкъ, повертавъ зъ синомъ разъ зъ Чернівцѣвъ до дому. По дорогѣ прилучивъ ся до нихъ бурлака, розпитувавъ про се и про те, ажъ наразъ посковчивъ напередъ, поднявъ зъ землѣ червонный платокъ тай каже: «Давъ намъ Богъ щасте, маємо грошѣ. Найшовъ смѣ червоного, будемъ ся дѣлитъ.» Зачавъ жадати за того «червоного» 8 зол. одтакъ спустивъ поволи ажъ до 50 кр. Но господаръ не хотѣвъ дати, а той кинувъ «червонымъ» кажучи: «най не буде нѣ менѣ нѣ вамъ.» Таке саме трафилось и менѣ, але я подѣль его ажъ до мѣста а тамъ выпаривъ добре пальцею ажъ ся зломилъ, а «червоного» того маю. На одній сторонѣ его стоить написъ: „Friedrich Wilhelm Kronprinz v. deutschen Reich.“ и погрудѣ принца, а на одворотной „Spielmarke.“ Ошуканецъ той выглядає такъ: у сивѣмъ, вѣтромъ подбитѣмъ сурдутѣ, середного росту, троха горбатый, вусъ лишъ ся засѣвъ, праве око слѣпе. Може бы Св. Магістратъ познакомивъ ся зъ тымъ пташкомъ?

(Подяка.) Свѣтла Редацію! Будьте ласкавы въ нашѣй дорогѣй «Буковинѣ» слѣдуючу подяку помѣстити. Въ недѣлю 8. л. с. м. получили почтовъ члены нашей читальни одъ высокоповажного товариства «Просвѣты» зѣ Львова 85 красныхъ рускихъ книжочокъ въ даръ. Той дороговѣнный даръ справивъ нашимъ читальникамъ велику радѣсть, и они складають высокоповажному товариству «Просвѣта» глубокую и щирую подяку.

Читальня въ Бродку 15. Цвѣтня 1888. Тодеръ Ілюкъ секретарь.

(До Раранча) выслала черновецка Консисторія православна о. Ев. Воробкевича, сына о. Изидора Воробкевича, (Данила Млаки) яко сотрудника при православномъ пароху о. Тарнавскомъ.

(Про Чорнавку) згадували мы, що переходить на унію. Подамо коротеньку звѣстку про се село. Черезъ Чорнавку доводилось намъ лично кѣлька разъ переѣздити. Село гарне и велике, а коршма ще величѣйша; здавалось бы, що и двѣ Чорнавки помѣстити. Въ коршмѣ два шинки, зъ одной стороны сѣней и зъ другой. Комнатъ на обохъ бокахъ щось по чотыры, всѣ биткомъ набиты. Люде, нѣвроку, говорій... голоса добрі... слова добѣрні... якъ почувешъ слово, хоть подѣ землю ховай ся зѣ встыду... Розпитуємо про душпастиря, шкѣлу, старшину грамадску, та отъ що довідались: панъ-отець Румунъ, учитель Румунъ, народъ чисто рускій ну не треба й говорити, що народъ чує руске слово хѣба одъ жидѣвъ. Самі жиды насмѣвають ся та кажутъ: А на що мужикъ має знати, що панъ-отець собі у церквѣ балакають? Въ Чорнавцѣ самі люде признають, що нема лишъ два чи три Волохи и сі зайшли. Языкъ выкладовый въ шкѣлѣ румунскій... для кого? Для рускихъ дѣтей? Чи жъ дивно що и Чорнавцѣ вже сприявъ ся теперѣшній станъ. То наша православна вѣра має

бути волоскою на Буковині і переробляти руского мужика на Волоха? Чи такъ стоить у св. писмѣ?

(«Перша гуцульска спілка промислового в Коломиї, товариство зареєстроване зъ ограниченою порукою.») Загальний збѣръ відбувъ ся въ сали засѣдань Ради мѣскої, дня 24 л. цвѣтня с. р. о год. 1. по полудни. Цѣль спілки така: старати ся, щоби нарѣдъ гуцульскій въ сторонахъ коломийскихъ, мавъ лѣпшій заробокъ и збогачувавъ ся своєю працею промысловою, помагати тому народови розвивати и розширювати дотеперѣшній, а розбуджувати новий промыслъ и то господарскій, домашній, и всякого иншого рода; — дальше, аби нашій ремѣсники виробляли чимъ разъ лѣпшій рѣчи, но за того дѣставали и лѣпшу цѣну; буде достарчувати ремѣсникамъ на виплату ратами, або въ замѣну за ихъ выробы: машинъ, варстатѣвъ, знарядѣвъ и т. д. дальше матеріалу якъ: шкѣри, вовны, прядива, мосижи, дѣрева и т. д. а навѣть и збѣжа на прохарчоване, по цѣнахъ якъ найдешевнишихъ; — буде давати людемъ пораду за якій новій зарѣбокъ мають ся брати, а якій лишати. Членомъ той спілки буде кождый, хто подпише статутъ або заявлене письменно и зложитъ бодай одень удѣлъ 5 зол. ав., который лишае ся за вше его власностію.

(Консисторія черновецка) розбѣслала по православныхъ священникахъ обѣжниківъ, въ котрѣмъ, якъ насъ упевняють, мала строго наказати священству, щоби щильно уважали на якогось Паславского, дяка уніятского и на всякій личности підозрѣній, що суть уніаты; дальше на Езуитѣвъ, котрі мають по Буковинѣ ходити та людей на унію перетягати; та щоби всѣхъ такихъ зъ церкви проганяти. Мы дуже цѣкаві, чи прецѣнь найде ся де на Буковинѣ хоть одинъ Езуитъ. По що сеи компромитаціі Св. Консисторію! Усуньте румунизацію, вышліть проти румунизаціі обѣжниківъ строгій, укарайте непослушныхъ, а тогды и на гадку вамъ не прийде, що якийсь Езуита або уніать нарѣдъ збаламутити може.

(Розцвѣли ся сады) въ нашихъ Чернівцяхъ такъ щильно, що мовъ снѣгомъ принали! Велика надѣя, сли бы яка заверюха або приморозокъ, не збавили цвѣтъ.

(Нові читальні отвирають ся.) Въ Ставчанахъ въ цвѣтну недѣлю, въ Старій Жучѣ въ Провѣдну, передъ полуднемъ.

Одчити въ мѣш. читальни въ Чернівцяхъ продовжають ся дальше. Въ Недѣлю дня 15. цвѣтня говоривъ п. Павло Кирчѣвъ, редакторъ «Буковини», про рускій землѣ и краѣ; кѣлько въ нихъ народу нашего, чому то деякі газеты и книжки пишуть, що мы «русскій» т. е. Москалѣ, а се неправда; чому мы мусимо встидати ся и бояти ся Москалѣвъ, та якъ Москалѣ давають нашихъ братѣвъ хлѣборобѣвъ на Украинѣ, и не дають ся имъ учити и просвѣщати, а змушують покинати и свой матерній языкъ.

(Не смѣйтесь!) Якъ зачуваємо, мають деякі священники на думцѣ, зажелати у Митрополиты черновецкого, щоби однявъ о. Исидору Воробкевичу редакцію славянської части „Candel-и“ за то, що пише въ нѣй «Науки для народа» на народній мовѣ, а не языкомъ «Науки», котра, въ 4. числѣ сама явно признала ся, що такого языкия вимагае, — и певно, що не задармо, — московске министерство. Чи може й до тыхъ ѣтчикѣвъ прийшовъ такий наказъ?

(Въ першу недѣлю по Великодні) т. е. въ Томину недѣлю вечерѣть о годинѣ 7 1/2

устраюють рускій товариства першій вечерокъ у власнихъ будинкахъ «Народного Дому» — на обновины своего власного дому. Вечерокъ полученый буде зъ малымъ складковимъ пиромъ.

(Зѣ святами Воскресеня Христоваго) желаємо всему мирови христіянскому, всѣмъ Русинамъ и всѣмъ Вамъ Чесній нашій читателѣ въ щастію радости и веселости сіи свята опровадити, другихъ дочекати, рѣкъ ѣдъ року на многа лѣта! Дай Боже щоби въ кождѣмъ рускомъ серцю надѣя воскресла а зъ надѣєю и доля наша руска, якъ воскресъ Христосъ Спаситель, що, якъ мы, терпѣвъ!

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 25. л. Цвѣтня с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. 60 кр. до 6 зол. 70 кр.; — жита 4 зол. 25 кр. до 4 зол. 60 кр.; — ѣвса 3 зол. 60 кр. до 4 зол. — кр.; — ячменю 5 зол. — кр. до 5 зол. — кр.; — кукурузы 4 зол. 20 кр. до 5 зол. — кр. —

Телеграмъ Вѣдень 26. цвѣтня. П. Стефанъ Дутка зъ Раранча и о Крил. Костецкій зъ Черновець були нинѣ на авдієнціѣ у С. Величества цѣсаря, у міністрѣвъ д-ра Гавча и д-ра Земляковского и нунція монс. Іалімбертіога и всюды були приняті прихильно, всѣ обѣцяли протекцію буковинскимъ Русинамъ. Сегодня (28) приѣжджають до Черновець.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Скажіть менѣ зѣрки!

(Присвячую другови п. Павлови Кирчову.)

Доле доле ты лиха!
Не каина доле! . . .
Де шукати бы лѣпшою,
Чи въ лѣсѣ, чи въ поли?
Чи у степѣ на Украинѣ,
Чи въ Днѣпрѣ глубокомъ,
Чи въ зеленой Верховинѣ
Въ Бескидѣ высокомъ?

Скажіть зѣрки, вы високо
На весь свѣтъ широкий;
Вы дивитесь на Украину,
На Днѣпро глубокий:
Скажіть менѣ де спитъ правда,
Де Украина доля? . . .
Я пошовъ бы пошукати,
Хотьбы на днѣ моря. . . .

Въ степѣ пошовъ-бымъ по Украинѣ
И могилы розвернувъ
И подъ фалѣ въ Днѣпрѣ глубокий
Я за долею бымъ пошувъ;
Вздовжь Бескида я пытавъ бы,

Чорногору розповивъ:
Щобъ лишъ долю бдшукати,
Щобымъ людъ мѳй въ щаслививъ.
Щобъ вороги его щезли
Якъ щезас нѳчна тьма!
Щобъ Вкраина засіяла
И воскресла Русь свята! . . .

Михайло Рихвіцкій.

НОВІ КНИЖКИ.

Minoritätsvotum in der von k. k. Bukowiner Landesschulrathe behufs Regelung der ruthenischen Schulorthographie von Dr. Stephan Smal-Stocki und Dr. Theodor Gartner, Professoren an der Uniwersität zu Czernowitz.

Такъ называе ся книжка, котра вийшла теперъ на свѣтъ и розбирае наше правописне питане зъ погляду літературного, наукового, церковного и педагогичного; основно, ясно и для кожного приступно.

Поручаемо сю совѣстну працю всѣмъ, кого справа правописна обходить; особливожь учителямъ и кождому, хто має здоровый розумъ и добру волю пѳзнати сю важну справу для нашого духовного розвою. Книжку набути можна въ книгарни Пардіного въ Чернѳвцяхъ за цѣну 50 кр., зъ пересилкою поштовою 55 кр.

Бібліотеки для молодѣжи Ом. Поповича вийшла книжочка **2**. Змѣстъ: Дзвонь. (Стихъ Федьковича.) Хрещене Русн. (Статья Ол. Барвѣньского.) Щира дитина. (Переповѣвъ Ом. Поповичъ.) Часъ. (Спѣванка Ис. Пасѣвичьского.) Бавовна. (Зъ образкомъ. Статья Єр. Пігуляка.) Перекотиполе. (Передавъ А. Петруняка.) Просторонь и границѣ австрійской Русн. (Р. Заклинъского.) По щирости. (Придабанька Федьковича.) Одгадки мудрѣшокъ и загадки. — Цѣна сей книжочки 10 кр., передилата на 12 книжочокъ 1 зол.

Якъ робити грошѣ? часть II. и III. написавъ Кирило Кахвикивичъ. Накладомъ тов. «Просвѣта.» у Львовѣ 1888. Така естъ вже трета книжочка зъ ряду, видана тов. «Просвѣта» у Львовѣ. Хто записуе ся яко членъ тов. «Просвѣта» и уплатить рѳчну вкладку 1 зол., той дѳстае календаръ за 50 кр. и зъ десять такихъ книжочокъ, ѳдки не одного доброго научить ся.

Переписка Редакціѣ и Админістраціѣ.

ПАНУ ПРОФ. КИРИЛОВИЧУ ВЪ ЧЕРНѳВЦЯХЪ. Незнаю, що Вамъ пѳдало гадку посилати до мене агента асекураційного, щобъ я заасекурувавъ свою жѣнку; у Васъ таке мягоньке серце, що боитеся о чужѣ жѣнки? Ей уважайте перше, що у Васъ є своя жѣнка, тожь заасекуруйте свое серце на твердо; волить

Выдае и за редакцію одвѣчае: Павло Кирчѳвъ.

бути голова мякша, а серце твердше и постояннѣйше; се для жѣнки грунто. . . Моя жѣнка — то „Буковина“, а „Буковину“ асекуруе 25 міліоновый народъ, отже цѣла Русь, бо „Буковина“ то єѣ донька. Я яко мужъ-редакторъ, зовсѣмъ спокѳйный ѳ своѣ жѣнку, але Вы часто выходите зъ дому . . . а жѣнка сама! . . . єѣ небесечно! . . . Асекуруйте, щобъ Вамъ хто збытка не зробивъ! . . . (Редакторъ.)

П. И. С. и Е. С. въ ЧЕРН. Вы мусѣли вже веравъ бачити, якъ сѣѣпа щенючки любятъ щекати зъ зайлота на чоловіка. Чоловікъ иде просто, навѣтъ и не оглядає ся, хибѣ якъ вже бѣда и пѳдлоги-пѣасє ся, тогды трутѣтъ, та иде дальше своимъ путемъ. Таке бачите и наше. Мы навѣтъ и нечуємо якъ они щекаютъ по Віднахъ въ „Неуцѣ“ и т. д. Отъ Вы звернули нашь увагу. А що се намъ шкодить, що „выправляютъ собѣ голоса“ якъ кажете? Най давнѳнятъ, та се ихъ призначене брехати. . . .

Адвокатъ

ДР. ЯКѳВЪ КІЗЛЕРЪ,

отворивъ свою канцелярію

въ Садагурѣ

въ домѣ аптекаря Рубіновича.

(Поручаемо сего наша адвоката на пѳдставѣ похвалъ Садигурскихъ Русинѳвъ нашихъ людѣтъ.)

Незвычайне знижене цѣнѣ

тѳлько для предилатнѣиѳвъ газетъ

„Буковина“, „Дѣло“ и „Батькѳвщина“

Ватра, літературный збѳрникъ Василя Лукича зъ р. 1887. На 14 аркушахъ дрѳбного друку (стор. 216) помѣщенъ творы найзнаменитѣиѳхъ писатѣльѳвъ украиньско-руськихъ. Цѣна тѳлько 1 зол. (Въ книгарняхъ коштує 1 зол. 50 кр.)

Рускій Правотаръ домовый Василя Лукича и Юліяна Семинѣиѳвского. На 28 аркушахъ друку (стор. 448) мѣстѣтъ ѳнѣ цѣлѣиѳхъ цивѣльный законѣ зъ поясненіями, численными взѳрѣями та прикладами. Цѣна тѳлько 2 зол. 50 кр. (Въ книгарняхъ коштує 4 зол. а. в.)

Угорска Русь — представлена Василемъ Лукичемъ, (стор. 30) дуже дрѳбненького друку въ 8-цѣ. Цѣна 12 кр. (Въ книгарняхъ 15 кр.).

На пересылку поштою треба додати на «Правотаря» або «Ватру» по 25 кр. а на «Русь угорську» 2 кр.

До продажи по зниженихъ цѣнахъ призначено тѳлько по 50 прим. Тожь зъ замѳвленіями просимо сѣѣшитѣся.

Замѳвленя приймають тѳлько выключно дотычний редакціѣ.

Зъ печатнѣ Г. Чопна.

«Буковина» выходитъ
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» повъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.
въ трафіцѣ Рехенберга,
улицы ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улицы липиной ч. 29), куда
все дописи адресовати на-
лежитъ.

Все предплатителѣ
достануть зъ 12 числомъ без-
платный літ. додатокъ 4 ар-
кушѣвъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Тѣште ся!

«Якъ собѣ постелишь, такъ ся и выспишь», каже приповѣдка, та казали и мы нашимъ людямъ передъ выборами до краевого сойму и до рады державной. Не выбирайте чужихъ людей, волоскихъ дѣдичѣвъ, говорили мы людямъ; бо знаете, що «кожда рука дѣ собѣ крива.» Интересы дѣдича инші, а интересы мужикѣвъ инші. Выбирете дѣдича, то онъ дбати ме о себе и свою ровню, а не о мужика; божъ «близша сорочка якъ кожухъ.» Выбирайте, казалисьмо, свѣтлыхъ Русинѣвъ, людей своихъ; бо «своѣй, якъ не заплаче, то бодай скривить ся.» Та щожъ, закомили ся нашѣ люде на ковбаски та пиво и горѣвку, послушали двѣрниковѣвъ, паньскихъ поныхачѣвъ и выбрали волоскихъ дѣдичѣвъ пана Зоту та пана Лупула до вѣденской рады, а до сойму п. барона Василька и другихъ, самыхъ волоскихъ дѣдичѣвъ, и ще другихъ чужихъ панѣвъ, котрыхъ руска бѣда не болитъ, мужицка справа не свербитъ. Коли-бъ мужицка а дѣдичѣвска справа була однакова, то не приписувавъ бы законъ особныхъ пословѣвъ одъ дѣдичѣвъ, особныхъ зъ помежи мужикѣвъ. Постелили собѣ нашѣ буковинскіѣ выборцѣ-мужики, а теперъ найвыбачають, що зъ журы й ока не прижмутъ. У соймѣ, якъ уже знаете, наложили отсей вашѣ заступники высшѣ податки на мужикѣвъ, порозжичали межѣ дѣдичѣвъ грошѣ пропинаційнѣ безъ ипотеки, а для мужика, не було гроша, абы закупити его довги зъ рукъ банку за половину гроша. На подвышене платы и новѣ уряды для збанкротованныхъ дѣдичѣвъ и другихъ панѣвъ чужинцѣвъ, нашли ся грошѣ зъ подвышеня податкѣвъ; — на злекшѣне сылаты мужицкихъ довгѣвъ въ рустикальнѣмъ банку нема

гроша. Оттакъ справили ся Вашѣ заступники въ соймѣ.

Послушайтежь дальше, якъ дбають теперъ рускѣ (!) мужицкѣ (!) послы-приятелѣ, що то Вы собѣ ихъ выбрали, о Васѣ въ радѣ державной у Вѣдни.

Щобы зъ одной стороны збѣлшити доходы державнѣ, а зъ другой стороны, абы згамувати пьянство, задумавъ міністеръ подвысшити податокъ одъ горѣвки въ четверо. Такимъ подвысшенемъ податку горѣвчаного подорожѣе горѣвка, люде будутъ ей меньше пити, а многѣ, що ще дѣльше, покинутъ ей зовсѣмъ. На се радо пристане кождый приятель народа, згодились на то и правдивѣ послы-заступники народа; лишь однимъ посламъ-дѣдичамъ, якихъ у Вѣденской радѣ купна е, не подобавъ ся сей справедливый податокъ. И Вашѣ буковинскіѣ послы-дѣдичѣ подняли великій противъ него крикъ. А коли міністеръ сказавъ, що сей податокъ конче подвысшенный бути мусить, то все послы-дѣдичѣ, одже и Вашѣ волоскѣ панѣ сказали, що они толькѣ тогды позволятъ на подвысшене горѣвчаного податку, коли сей податокъ не поде увесь на удерживане войска, урядниковѣвъ и на другѣ выдатки позиточнѣ и потрібнѣ для всехъ, но коли часть сего податку верне ся назадъ въ паньскѣ кишени. Такъ то хотять покрыти панѣ страту, яку будутъ мати на горѣльняхъ и пропинаціяхъ зъ того, що черезъ подвысшенный податокъ подорожѣе горѣвка и меньше ей пити мутъ. Ба, що горше, то що поде въ кишеню дѣдичѣвъ возьме панъ міністеръ зъ мошенки мужицкой. Такъ то панове газды, «за Ваше жито, ще Васѣ и бито.» За новѣй податокъ отсей будутъ платити нашѣ буковинскіѣ громады черезъ шѣсть рокѣвъ по двадцать тысячъ, — а черезъ дальшихъ десять рокѣвъ по стодесять тысячъ податку самымъ дѣди-

чамъ. Весь той грѣшъ поде до кишенѣ буюковиньскихъ дѣдичѣвъ за то, що Ваші послы позволяють подвысшити податокъ одъ горѣвки.

За ту ласку Вашихъ пословъ достанете ще щось, о що Ваші заступники-дѣдичѣ у Вѣдні убиваютъ ся. Ото п. Зота домагае ся, абы установлено уже разъ конгресъ, т. е. таку раду церковну, що бы мала великі права особливо що до релігійного фонду, абы тымъ грошемъ ще лѣпше провадити румунизацію въ церквахъ, та нагороджувати своихъ подвладныхъ, абы Васъ ще смѣлѣйше въ темнотѣ держали, на радѣсть и користь шинкарямъ.

Чи доста Вамъ уже сихъ радѣстныхъ новинъ про дѣла Вашихъ дѣдичѣвъ-пословъ? Вѣдай що доста, ба — вже й забагато, але на сѣмъ ще не конецъ. Ще щось хотять Вамъ Ваші послы-дѣдичѣ въ дарунку принести, щобы собѣ у Васъ по двоухъ рокахъ на новый выбѣръ заслужити. Ото принесутъ они Вамъ ще сего року, а найдалше нарѣкъ новый школьный законъ; а то такій, що школы залежати мутъ одъ консистору. А коли се, б. рони Боже, настане, коли учителѣ залежати мутъ одъ Черновецкои консисторіѣ, то не поважатъ ся они отворяти читальнѣ, касы позичковѣ, шпихлѣрѣ, и другі для народа пожиточні товариства, а будутъ спиняти просвѣту народну, будутъ румунизовати Ваші дѣти, якъ то чинять нынѣ всѣ наймиты румунизаторскі, що боятъ ся консисторіѣ, та дбають лишъ о свои кишенѣ. Оттаке лихо чекае ще Васъ до всего побѣльшеного податку майна и крови. За все подякуйте Вашимъ посламъ-дѣдичамъ, бо се ихъ дѣло. Видите теперъ, що не дурно дають Вамъ при выборахъ ѣсти и пити а може й грѣшъ. Все то не коштуе й тысячной части того, що зарабатъ послы своимъ голосомъ у Вѣдні для свои кишенѣ за оденъ однѣсѣньскій рѣкъ зъ горѣвчаного податку, котрый Вы, панове выборцѣ, платити мете. Такъ то голоса куплені за горѣвку, пошли за горѣвку. Гарныхъ пословъ выбралисье собѣ, тѣштежь ся ними! Радуйте ся и веселѣтъ ся, яко нагорода Ваша на небесѣхъ, а Вашихъ пословъ-дѣдичѣвъ вже тутъ на земли!

Дописи „Буковины“.

(ИЗЪ СЕЛА.) [Клеветники.] Суть мерзкій, паскуднй прѣзвища, котрыми вороги нашу газету «Буковину» называютъ и старають ся на всѣлякй способы еѣ обчорнити, зато, що наша газета «Буковина» всю правду выказуе и пятнуе тѣ особы, що нашъ рускій

народе кривдять, ему его права забирають и его тымъ нищать. Тѣ то люде называютъ нашу «Буковину» всѣлякими гідкими прѣзвищами и кажутъ, що мы ихъ обчорняемо и народе бунтуемо. Се иначе сказавши, они хотять ще въ тыхъ часахъ жити, коли били и плакати не давали. Та ба! тѣ лѣта пойшли, Богу дякувати, уже давно марне зъ сѣѣта. Подъ панованемъ нашего найлюбезнѣйшого Монархи, достали всѣ народы однаке право и найбѣднѣйшій цыганъ мае свое право. И мы Русины, котрі до першихъ найвѣрнѣйшихъ народѣвъ нашего найлюбезнѣйшого Монархи числимо ся, маемо то саме право, якъ другі народы; тому повинни мы за нашихъ ся упоминати. И такъ старають ся наші вороги нашихъ Русинѣвъ, котрыхъ дуже много е, що слабымъ духомъ оддыхають, одъ побирая нашої газеты «Буковины» и одъ каждого доброго руского дѣла одвернути. Та якъ стануть мерзити, брідкими словами називати и тамъ Богъ знае що далѣй говорити, а потѣмъ тыхъ слабодухѣвъ лѣгко просити, имъ золоті горы и червоні поясы обѣщати, то въ концѣ сѣ слабодухи, — бо иначе не можна ихъ називати, — и пристають, та не доста, що самі нашу газету не потягають и просвѣту далѣй не розширають, але ще и они одъ вороговъ нашихъ всѣлякихъ мерзостей ся научають и давай далѣй на помѣчь нашимъ врагамъ нашу газету обчорнювати и межи народе не пускати, бо якъ каже приповѣдка: правда въ очи коле. И тому не хотять наші вороги ту правду анѣ видѣти, анѣ чути; имъ бы милѣйше було, абы нашъ рускій народе спавъ щобы онъ въ темнотѣ ходивъ, бо бачите, подасть ся такій народе и за найменшимъ вѣтромъ. Та вжежь бо нашъ народе добре ся выславъ, треба вже вставати, якъ наша газета «Буковина» будить и до доброго дѣла до просвѣты ся брати, вызивае. Та що, вороги нашъ народе такъ заколисали, такъ зацѣпѣтали, такъ его застрашили, гей ту малу дитину, що по наибѣльшой части спить и дае ся далѣй заколисувати, бо бѣднѣйшій слѣпый народе не знавъ просвѣты не знае, що лѣпше и гадае, що такъ ще най лѣпше въ темнотѣ жити. Гдѣкуда послухали ч. газды-селяне нашої газеты и си доброй рады, зачали продруховати ся, зачали вставати и до доброго дѣла, до просвѣты ся брати: а тутъ нужъ наші вороги сему лиху занобѣгати, народе одъ доброго дѣла — одъ просвѣты стримувати — и далѣй до нашої газеты ся брати и кричати, що наша газета народе бунтуе.

Перебравши сю рѣчь добре, коли на то приходитъ, будемъ видѣти, хто нашъ народе бунтуе — по селахъ, де просвѣта або читальня ся утворяе або уже изъ давна е, суть двѣ партіѣ; одна партія, що за просвѣтовъ, а друга, що противъ просвѣты. Та друга партія, що противъ просвѣты, суть наші вороги, котрі старають ся нашъ народе въ темнотѣ въ инѣствѣ, въ бѣдѣ лишати. Котра партія одже лѣпше робить: чи та, що за просвѣтовъ, одже одъ темноты,

пьянства и бѣды тягне? чи та друга партія, що нашъ народъ въ темноту, пьянство и бѣду тягне?

Прошу розсудити: хто одже бунтує народъ. Чи наша газета «Буковина», що провадить народъ до просвѣты, чи нашъ вороги, що противно робить?

Справедливый чоловікъ лишь розсудить, чого мы власне ожидаемъ. Мы тымчасомъ розсудимъ и скажемъ: що не мы — а нашъ вороги нашъ народъ противъ доброго, противъ просвѣты бунтують. Наша газета «Буковина» только народъ одъ сну до просвѣты будить, одъ всего злого боронить и до всего доброго напроваджує, а нѣколи народъ бунтовати на гадѣ не має.

Мы вышли изъ подъ сѣльскои стрѣхи, придивлялимъ ся дуже добре въ нашихъ молодыхъ лѣтахъ тымъ ворожимъ заходамъ и дуже добре знаемъ, видѣлимъ и видимъ, якъ нашъ бѣдный, слѣпый народъ, за ворожий заходи у ворожий сѣты впадавъ, паде и впаде, якъ рады «Буковины» не послухає. Мы вамъ, любіи брати селяне, нѣколи на зле не радимо, васъ не туманимо, якъ нашъ вороги кажутъ; понеже мы изъ подъ вашои стрѣхи вышли, мы есмы однои крови, тому каждый изъ насъ чисте сумлѣне має и добре знає, де вамъ, любіи брати, ярмо долигає. Мы на тѣ безличніи прѣзвища не дивили ся, не дивимо ся и не будемъ ся дивити; мы завсѣгды добре знаемъ, що кожде добре дѣло: має своихъ приятелѣвъ и своихъ вороговъ, котріи доброму дѣлу завидуютъ.

В. Т. Народолюбець.

(ОДЪ РЕДАКЦІЇ. Дякуємо за Вашу щирю и справедливу оборону. Просимо однакъ Васъ и всѣхъ народолюбцѣвъ, коли почують одъ кого, що ганьбить на нашу газету, подати намъ его имя и свѣдѣвъ, котріи то чули, а мы ствердимо у судѣ, чия правда, и певно, що не посмѣ нѣякій ворогъ болѣше клѣвитати на нашу газету и дурити народъ. Не ходитъ намъ о насъ самихъ; бо «песѣ и на Бога гавкає», та «песѣ бреше, а вѣтеръ несе», але ходитъ намъ о то, абы доказати народови, що вороги нашои газеты суть властиво врагами правды, одже и врагами нашего народа. Просимо тому въ интересѣ правды и народа подати намъ имена клеветниковъ на нашу газету, що они клеветаютъ и хотѣ двоухъ свѣдѣвъ, що то чули.)

(ИЗЪ МАМАЇВЦѢВЪ новыхъ.) [Головний збѣръ читальни.] Свѣтла и щира Редакціо! Христосъ воскресъ! . . . Вамъ рускій нашъ ревнѣи защитники и просвѣтителѣ, най воскресне и нашъ народъ оставшій, котрый еще мертво лежашій и не просвѣченый. Одъ сего свѣтлого праздника, най яко во истину всѣ воскреснутъ изъ глубокого сну, якъ Исусъ Христосъ воскресъ. Дай Боже щобы сей день намъ всѣмъ радостію ставъ.

Одже дня 25. Марта (6 Апрѣля) с. р. згромодилось споре число членовъ и одбувъ ся въ нашой читальни «Зброньцѣ», головний Збѣръ. Занимавъ ся въ розговорахъ и объясненяхъ предсѣдатель головного

збору. Перше прочитавъ онъ статутъ товариства, по томъ говоривъ, якихъ мы маємо мати провѣдниковъ товариства: — чого мы ся сходимо до читальни? — Пробудѣмъ ся напередъ, бо ворогъ за нами нюхтитъ, и що кожда вѣра, кождый народъ: має свою раду, свое товариство, а мы що? — Якъ мы маємо и дералити ся и за чужимъ не йти. — Що намъ читальня за хосенъ принесе. — Читальня то рѣи ичѣль. — Не спихаймо и не надѣймося брати оденъ на другого, но смѣлимъ крокомъ всѣ напередъ! И уважайте, хто за вами, а хто васъ зъ нѣгъ валить. Дальше говоривъ предсѣдатель збору: «Держѣмъ ся брати другъ друга, якъ рѣиакъ овечого кожуха, а не поборе насъ буря; а колибъ всѣ, нашъ Буковинцѣ однословно говорили, боролись, трудились, не надѣялись одинъ на другого, не лишали зъ сегодня на завтра, то якъ стѣи вже бы була въ Кѣдмани руска гѣмназія. А то всѣ якобы нѣмѣи, не одзываютъ ся не просятъ, и дрѣмають, тай не знати доки будутъ спати, чи воскресне ихъ доля? Предсѣдатель сказавъ послѣдній слова и здавъ предсѣдательство, на справу товариства, а товариство одногласно выбрало: — Георгіи Никифора Савчука яко предсѣдателя, Ивана Радомского яко мѣстопредсѣдателя, Василя Петрика яко секретаря, Александра Фотія яко бібліотекаря, Димитрія Бурдинюка майстра яко касіря, Николая Столярчука яко господаря, Георгіи Поповича яко контролѣра. Выд. члены: Олекса Глѣтка и Тодоръ Радомскій. — Подпора читальни почестній члены якъ: Якѣвъ Илащукъ, Димитрій Савчукъ, Иванъ Савчукъ, Димитрій Якубовичъ, Георгій Шарлай и Иванъ Савчукъ Гринѣвъ.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

«Руска Бесѣда» постановила що року обходити память рускои трѣицѣ: Тараса, Юрія и Маркіяна літературными вечерами. Сегорѣчний вечерокъ одбуде ся въ день посвященія памятника Федьковича.

Читальню руску въ Черновцахъ, котру провадила доси «Бесѣда», переймає зъ 1. л. Маємъ с. р. тов. «Дѣмъ Народный» и мають ся еи розходы покрывати зъ особныхъ вкладокъ читальниковъ, котрыхъ е вже 20 илацияхъ по 1 зол. мѣсячно. Такимъ разумнымъ способомъ, удало ся увольнити «Народный Дѣмъ» одъ сего тягару, котрый двигала «Бесѣда» зъ покривженемъ своєї головной задачѣ літер. черезъ 20 лѣтъ. Теперъ буде и «Читальня» сыта и «Бесѣда» цѣла. Читальня спѣльна для старшихъ Русинѣвъ и рускихъ Академикѣвъ мати ме 3 комнаты въ «Народномъ Домѣ» (Улиця Петровича, ч. 4.) а въ нихъ около 20 газетъ рускихъ, польскихъ, нѣмецкихъ. и иншихъ.

Жертвы на «Дѣмъ Народный» прислали: Его Высокопреосвященство д-ръ Сильвестеръ Сембратовичъ Митрополитъ галицкій 25 зол., зъ гры въ «та-рока» у Ви. и. инспектора Воляньского 6 зол. 5 гр.,

Румунъ, сиріяючий Русинамъ 3 зол., Члены тов. «Власна Помѣчъ» въ Бергометъ надъ Прутомъ зѣбрали 40 кр., Ви. Т. Громскій госп. зъ Пядикѣвцѣвъ 1 зол. Щире Спасибѣгъ ласкавымъ жертвовательмъ!

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

Рускій товариства и Редакція «Буковины» знаходять ся въ «Народнѣмъ Домѣ» (Улиця Петровача, ч. 4.), куда всѣ мисьма адресувати належитъ.

(Черновецкій товариства рускій) перейшли 2. л. Мая с. р. вже до «Народного Дому» (Улиця Петровича, ч. 4.) Заняті товариствами комнаты справдѣ вузенькій, за то стоить до роспорядимости членѣвъ обширный огорождъ зъ мурованою кругольнею, котру наново зреставровано и вже уживають члены, ихъ родини и впроваджені ними гостѣ.

(Шарохомъ въ Брѣдку) именованый проти безпѣдставио волѣ Румунизаторѣвъ зъ «Дымника» Русинъ о. Мелетій Галиць.

(Отворене читальнѣ) въ Старѣй Жучѣ сегодни; на другужъ недѣлю (8./20. с. м.) рано въ Ставчанахъ, а по полудни въ Ставчанахъ. —

(Друга вандрѣвка) руской молодѣжи по Буковинѣ буде сего лѣта мѣсяця Липня и поде зъ Жучки почавши всѣма читальнями, що надъ Прутомъ, а по вечерку въ Снягнѣ и Заставнѣй, по читальняхъ, Заставнецкого повѣту и скѣнчить ся въ Горшѣвцяхъ. Такій плянъ виробили собѣ паразѣ вандрѣвники, и розинишуть небавомъ письма до тыхъ чесныхъ Родимцѣвъ, котрыхъ ѡдвѣдати бажають. — Галицка молодѣжъ руска справляе вандрѣвку въ повѣтѣ Коломыйскѣмъ и дасть на конецъ вечерокъ у Вижици. Щаслива Вамъ дороженька, молоді рускі соколы! Летѣтъ, подъ руску стрѣху свѣтло несѣтъ! Загрѣвайте и загрѣвайтесь! Кожда правдива руска хата буде Вамъ отворѣмъ стояти, Вы-жъ не зъ тыхъ, що Матѣръ забувають, свого ся цурають, тыхъ люди ся цурають, въ хату не пускають.

(Чи знае) п. Жанковский, новый надзыратель рускихъ шкѣлъ Черновецкого замѣского повѣту, що въ Садыгурской шкѣлѣ народнѣй, та ще въ 4. класѣ, учить руского языка неквалифицикованый и зовсѣмъ нездѣбный до того учитель Маеръ? А позаякъ п. надзыратель мѣгъ се знати вже зъ подѣлу годинѣ, ба навѣтъ звѣдавши вже сю школу, то чому не усунувъ сеи неправнѣности вымѣреной на кривду науки руского языка, а на едину формальну користь два разы репробованого п. Маера и не поручивъ сеи науки одному зъ двоухъ квалифицикованыхъ до того учительѣвъ-Русинѣвъ сеи школы? U. A. W. G.

(Для читальнѣ въ Горшѣвцяхъ) дарували споре число книжочокъ Ви О. Левъ Дяконовичъ парохъ и ви. п. І. Григорійчукъ, учитель зъ Боянчука зъ щирымъ желанемъ хорошого розвою читальнѣ, за що выдѣль читальнѣ сердечно дякуе.

(Раранче скуткуе.) Въ Садыгурской прав. церквѣ правлено до недавна службу Богу и по румунски. (Здае ся, що для Консистеріѣ, бо въ Садыгурѣ нема й духу румунского.) Въ послѣднѣмъ часѣ залишивъ приходникъ о. Микитовичъ, (братъ Кѣцманьского патріота), румунизацію, алежъ дячки все ще вавкали, ажъ о. приходникъ мусѣвъ се имъ явно въ церкви заказати. Чуемо такожъ, що Садыгурскій православи мѣщане подали до Черновецкого Митро-

политы дуже острѣ письмо, въ котрѣмъ жадають збудовани новон церкви, инакше знати будуть, що робити мають. Цѣкавий есьмо чи стане въ Садыгурѣ церковь, на котру лежить камѣне вже бѣльше якъ 10 рокѣвъ; бо теперѣшня деревяна церковця вже валить ся. Та що зъ того, коли наша консисторія не має часу дбати про церкви; бо йи румунизація въ головѣ. Ажъ Раранче ихъ трохи онамѣтало.

(Основатель Читальнѣ) въ Старѣй Жучѣ удали ся до Митрополиты зъ прозьбою, щобы наказавъ ихъ «приходникѣмъ» о. Медведѣви, абы вспиравъ читальню. Митрополитъ захваливъ дуже читальню, яко дѣло для народа спасение, и ѡбѣщавъ завѣзвати «приходника», щобы дававъ читальни всяку раду и помѣчъ. Якъ видко, Раранче вже скуткуе.

(«Ревіста політика»), сучавска газета румунска, лютить ся на посла п. Лунула, що выхвалявавъ у Вѣднѣ въ державнѣй радѣ політику теперѣшного ряду, котрый за помѣчию бущого президента Алезанго зафровадивъ на Буковинѣ румунизацію и ѡддавъ церковь, школу, соймъ, одже й Русинѣвъ въ руки румунизаторѣвъ. Дальше гримае «Ревіста» на Его Ексцеленцію пана президента барона Піна, що кокетуе (!) зъ Русинами, а утискае (!!) Румунѣвъ. Спрадѣ треба жити въ жидѣвской Сучавѣ, щобы бити и кричати. Може бы «Ревіста» навела хоть одну одиѣсьнюку дробнищю, яку отримали вже бук Русини ѡдъ ряду, а навела хоть одну кривду, яка сталась Румунамъ (не румунизаторамъ!) ѡдъ Е. Е. П. Президента Барона Піна. Чи не рядятъ ще й нынѣ не только Румуны але й румунизаторы въ рускихъ парохіяхъ, рускихъ школахъ, въ соймѣ и т. д. надъ рускимъ народомъ? Одже по що ти крокодилей плачѣ, пощо плести небылицѣ и иѣсенитницѣ? Кричете «Гевальтъ», що бѣльшостію одного румунского (!!) мѣрдадного (!) голосу именованый Полякъ знающій докладно языкъ румунскій надзырателемъ шкѣлъ, надъ котрымъ має вашихъ правныхъ контролорѣвъ, а натручуете устами того самого вашого чоловіка Румунѣвъ перекинчикѣвъ и Полякѣвъ на надзырателѣвъ шкѣлъ рускихъ. Видко, що якъ нѣ виѣшно, такъ иѣ внутренно не рѣжните ся ѡдъ Фарисѣвъ. Не голословте, а вкажѣть хоть на одно прихильне для бук Русинѣвъ дѣло нынѣшного ряду, а не вкажете, то даруйте, але неправду пишете. Въ кѣнци звольте велинути въ статистику хотьбы безименну Heimatskunde der Bukowina уложену вашимъ чоловікомъ, и переконайтесь, що п. Лунуль с послѣмъ руского и румунского народу, хоть правда, выбранный за помѣчию однихъ только румунизаторѣвъ.

(Заслуга «Буковины») въ томъ, що Черновецка Консистерія, (що й сама признае), наказала прав. духовенству проповѣдувати слово Боже, (слово правды, свѣтла, добра и любви); та спомогати читальнѣ, вступати до нихъ и даватись (!) выбрати на предсѣдательѣвъ (!) читалень. Подаемо сю вѣсть до вѣдомости нашихъ селянъ. На злучай перепонѣ, якъ бы ставлено народнѣй просвѣтѣ, просимо донести о томъ намъ и Преосвященному. Що до выбору выдѣлѣвъ читальнѣ и ихъ головѣ, то выбирайте, панове газды, лишь тыхъ, котрі дали на дѣлѣ доказы, що справдѣ щиро сиріяють читальни, просвѣтѣ и доброви народа.

(Красе (?) Товариство) бук. учительѣвъ ѡдъ буде и сего року (по разѣ четвертый) хоть въ напѣвъ румунскѣмъ мѣстечку Сторожинци свой головный зѣбрѣ. Желасмо учителямъ-Румунамъ якъ доси, въ здоровлю радити для зановнення коша свѣтлого вы-

дѣлу сего товариства; учитель-Русины не возьмутъ мабуть, якъ тогѣдъ и передтогѣдъ численнои участи, и справедливо, бо шкода часу и атласу для пустого галасу.

(«Руска Школа»), кварталникъ Черновецкого педагогичного товариства тогожъ имени печатае ся и выйде небавомъ на свѣтъ.

(Адъюнктами) именованіи п. Михайло Коралевичъ для Вижицѣ, а п. Володимиръ Михальскій для Чернівцѣвъ.

(Застрѣливъ ся) Алфредъ Огоновскій пенсіонованный офицеръ дня 8. с. м. въ Чернівцяхъ. Покойный слабувавъ довгий часъ на горло, подавъ ся операциѣ и носивъ рурку. Се его и гризло и долягало, ажъ поки самъ не положивъ тому конецъ. Бувъ тихимъ чоловѣкомъ, и до смерти добрымъ Русиномъ. Вѣчная память!

(Въ справѣ Кѣрманьскои гимназіи) вѣсть рускій посолъ изъ Галичины о. Озаркевичъ, резолюцію вызываючи рядъ, абы одповѣдно конечнымъ потребамъ Русинѣвъ бук. занявъ ся заснованемъ рускои гимназіи въ Кѣрманіи. Резолюцію сю підперла рада, и одослала ея до бюджетовой комисіи. О. Озаркевичу належитъ ся щира подяка, що порушивъ сю жизненну справу, на котру бук. послыдѣдчѣ забули. Що дальше буде, донесемо.

(Нова читальня) заводить ся въ Заставній, заходомъ чесного и. Стрѣшки и п. Семена Турчика, начальника громады. Щастъ Боже и слава чеснымъ и просвѣтолюбнымъ людямъ и честь такимъ начальникамъ, що старають ся о добро своихъ громадянъ.

(Стефанъ Дутка) зъ Раранча будучи у Монархи на послуханю зложивъ у стѣпъ трону жалобу на покривджене Русинѣвъ черезъ румунизаторѣвъ, котру Его Вел. Цѣсарь приняты зволить зъ приреченемъ, що зарядить въ томъ взглядѣ слѣдство и зарадить злomu. — Честь и слава Дутцѣ, що не жаловавъ и сего труда та выдатку въ справѣ народній.

(Нашъ Преосвященный) мавъ при свяченѣмъ въ резиденціи плакати надъ сумнымъ станомъ прав. церкви на Буковинѣ. Що зъ того що Митрополитъ може и познавъ свой дотеперѣшний блудъ, коли его помѣчники не дають ему направити лиху, яке разомъ заподѣляли. Плакали доста и Русины, но плачь не помѣгъ, ажъ дѣло; такъ то хотъ бы и щирѣ слезы головы бук. церкви не поможутъ, ажъ дѣло повного рѣвноуправленія прав. Русинѣвъ зъ Румунами; о чѣмъ свѣдчить неустанный переходъ Раранчанъ, до чого готовить ся вже и Иванковцѣ, котрыхъ звыжъ сотка заявила се въ «Бук. Рундшавъ», коли не увѣлычатъ ихъ ѡдъ якогось монаха Никитовича.

(Отворене читальни) въ Лужанахъ ѡдбувае ся нынѣ. Рано ѡдправитъ ся въ мѣсцевой церквѣ соборна служба Бога.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 25. л. Цвѣтня с. р. коштовали 100 кѣло: пшееницѣ 6 зол. 60 кр. до 6 зол. 70 кр.; — жита 4 зол. 25 кр. до 4 зол. 60 кр.; — ѡвса 3 зол. 60 кр. до 4 зол. — кр.; — ячменю 5 зол. — кр. до 5 зол. — кр.; — кукурузы 4 зол. 20 кр. до 5 зол. — кр. —

Якъ ѡдъ поганьства тамъ она
Умылась перше изо вѣтъ;
Тогды на Руси перший разъ
Запутивъ вѣѣшно на весь гласъ
Народъ увесь:
Христось воскресъ!

Звыжъ девятьсотъ лѣтъ по Христѣ,
Вже свѣтомъ правды лучъ сиявъ,
А Русь усе ще въ темнотѣ
Звычай и жрецъ ланцомъ державъ;
Ажъ князь Володимиръ Святый
Розбивъ оковъ тыхъ ланць тяжкий,
Пѣснь понеслась:
Христось воскресъ!

Воскресъ Христось, та лишь въ устахъ;
Бо довгий ще, предовгий часъ
Не воскресавъ Онъ у сердцахъ;
Бо ворогъ туманивъ ще насъ,
Ажъ зновъ нашъ князь теперѣшний,
Податель просвѣты славный,
Навчивъ людъ весь:
Христось воскресъ!

И въ истину Христось воскресъ;
Его науки сонечко
Заглянуло зъ высотъ небесъ
Крѣзь те мале вузке ѡкно
У руску хату, въ темный кутъ;
Луна пѣснь свѣдома вже й тутъ
И въ свѣтъ несесь:
Христось воскресъ!

Воскресла й Русь во истину,
Якъ зерно те въ земли не мре
А зъ весновъ жизнь почне нову,
Такъ встала Русь вже и живе, —
Хоть ворогъ «Со-духи» спѣвавъ
И каменемъ привалювавъ, —
Якъ то колись:
Христось воскресъ!

У девятьсотный день Христа,
Омыймо ся, браты, и мы,
ѡдъ темноты и всего зла,
Звычаѣвъ глуныхъ, мертвоты,
Чимъ то жрецъ поганій и днесъ
Синити радѣ-бъ, щобъ лишь Русь
Не поднеслась. —
Христось воскресъ!!!

Омелянъ Мурашка.

ДЛЯ НАУКИ и ЗАБАВЫ.

Христось воскресъ!

Рѣкъ девятьсотный вже мина,
Якъ Русь хрестилась у Дѣбри,

ДОБРЫ РАДЫ

для читалень та читальникѣвъ.

(Пише Кирило Трильовскій.)

Если однакъ хоче ся и подъ кождымъ инымъ
взглядомъ рѣчь порядно повести, то треба подбати и

за що инше. И такъ головно ходитъ о те, щоби вечерницѣ, якѣ мають по Загальныхъ Зборахъ наступити, могли справдѣ и забавити и поучити зібранихъ членівъ и гостей. Для того треба постаратись бодай о оденъ-два поучаючі выклады, а крѣмъ сего о декламаціѣ (т. е. говоренє на память стихівъ) и спѣвѣ. Если можъ выстаратись о якій студентцкій або иншій хоръ, то се було бы найлѣпшимъ. Що до выкладівъ чи ѳдчитівъ, то они повинні бути головно звернені на найважнѣйшій для початкуючої читальнѣ справы. И такъ вже на вступѣ Загальныхъ Зборівъ мусить хтось вытолковати статутъ читальнѣ, та представити еѣ хосенъ, на вечерницяхъ же, повинно ся представити тую справу ще разъ ширше и основнѣйше, якъ и взагалѣ цѣлый планъ, пѣсля котрого повинні мы організувати свої сили. Другій выкладъ повиненъ ѳбіймати поглядъ на нашу исторію, на змаганя нашихъ предківъ, и выняти зъ неѣ ѳдповѣдну науку на будущнѣсть. Третій знову выкладъ повиненъ найлучше представити жите, якого славного Русина, якъ н. пр. Шевченка, Федьковича, Барвінського, або кого иншого. Може сказавъ бы хто, що то бы було за багато на одній вечерницѣ, и що они разомъ зъ другими точками протянулись бы занадто довго. — Я однакъ скажу на те, що нарѣдъ нашъ цѣлкомъ не есть такъ нетерпеливый и вымагаючій якъ наша интелігенція, тогтра вже при трошкѣ довшой програмѣ, особливо при ѳдчиткахъ — не може всидѣти на мѣсци, або якъ нашѣ паньки, котрі лишъ наслухоуютъ, чи музика до танцю не вдарить! Треба лишъ, щоби выклады були займаючі, унестрені веселыми оновѣданями и примѣрами, щоби дальше помѣжъ выкладами приходили такожъ смѣшніи та веселі декламаціѣ и пѣснѣ красні, а люде нашѣ не пожалуютъ и 4 години постояти та послухати свого.

Що до декламацій, то повинна «Просвѣта» запитатись выданемъ книжки, де бы були зібрані ѳдновѣдніи для читалень кусники. На се однакъ уважати потреба, щоби въ усѣмъ томъ брали участь такожъ самі селяне; и такъ найлучше, щоби промову вступну державъ хтось зъ мѣсцевыхъ громадянъ, а и декламаціѣ треба роздѣлити мѣжъ сѣльскихъ хлопцівъ та дѣвчатъ.

Все то инакше виглядає, коли и селяне выступаютъ на трибунѣ, и додає ще больше охоты слушающимъ. До того черезъ таке выступленє передъ численно зібраними людьми набирає ся ѳдваги до публичного выступленія, — а мы власне повинні чимъ разъ больше привыкати до публичного жита, котре у насъ еще дуже слабо розвинене. У иншихъ народівъ якъ н. пр. въ Англіѣ або въ Америцѣ неразъ наймаловажнѣйша справа дає причину до скликуваня зборівъ и нарадъ публичныхъ; въ насъ-же крѣмъ нарувѣчь, про зборы публичні, особенно въ політичнихъ справахъ нѣхто и не думає.

Користаймо одже и тутъ де можемъ зѣ спосѣбности!

Коли надѣйде година призначена на початокъ Загальныхъ Зборівъ а урядникъ політичний доси не явить ся, то треба приступити и безъ него до дѣла. Початокъ повиненъ бути такъ вымѣренный, щоби Зборы скѣнчили ся рѣвно зѣ смеркомъ и щоби такимъ чиномъ вечерницѣ ѳдбували ся вже при свѣтлѣ. Робить се далеко больше враженє, але треба тутъ зважати на се, чи будынокъ безпечный ѳдъ огню. На всякій случай добре есть установити на часъ вечерницъ сторожу, котра бы уважала на обережнє обходженє ся зъ огнемъ. Зборы повиненъ ѳдкрити оденъ зъ основателѣвъ короткимъ словомъ, представити Зборамъ заступника правительства, если такий явить ся*) и внести выѳбѣръ головы на часъ Зборівъ, котрый бы мавъ имъ провадити и удержувати порядокъ. Всѣ тѣ звычайѣ, якѣ водять ся на публичныхъ зібраняхъ выробили ся черезъ довгу практику по радахъ державныхъ и соймахъ, а змѣряють они до сего, щоби обрады вели ся въ супокѣю и порядку, щоби кождый мавъ злучайнѣсть забрати голосъ, щоби оденъ другому не перебивавъ, та щоби не говорено о справахъ неналежачихъ до рѣчи. Безъ того не можна бы нѣколи дѣйти до ладу, всѣ бы говорили наразъ, и оденъ другого старавъ бы ся перекричати. — Маємъ сего примѣръ неразъ отъ хочъ-бы по нашихъ радахъ громадскихъ, где тѣ практики еще не введені, и где черезъ се приходить неразъ до великихъ колотнечъ и непорозумѣнь. —

На голову тимчасового, выбирає ся звычайно свѣтлого чоловѣка, котрый зъумѣвъ бы вести нарады спѣкойно и тактовно, не позволявъ на личній напады и на ѳдступованє ѳдъ рѣчи. Голова тимчасовый займає по своимъ выѳбѣрѣ ѳдповѣдне мѣсце, звычайно по серединѣ стола на пѣдвысшенію, и покликую самъ двоухъ секретарѣвъ (такожъ тимчасовыхъ), котрі мають занятись списанемъ протоколу Загальныхъ Зборівъ. До него втягають они въ скороченію все, що говорить ся и дѣсь на Зборахъ, а важный такий протоколъ и тимъ, що урядъ має право жадати его предложєня. Онъ одже повиненъ лежати межи аятами читальнѣ. Тенерь ѳдбувають ся Зборы дальше, пѣсля уложеного «Порядку дневного.» Тутъ подаю примѣръ такого «Порядку дневного.»

Початокъ Загальныхъ Зборівъ о годинѣ 4. по ѳбѣдѣ.

1) Отворенє Загальныхъ Зборівъ черезъ одного зъ основателѣвъ и выѳбѣръ головы тимчасового. 2) Объясненє статутівъ. 3) Принятє новыхъ членівъ. 4) Выѳбѣръ выдѣлу. 5) Внесенєя поодинокихъ членівъ. — По 1/2 годинной перервѣ зачнуть ся забавніи Вечерницѣ. —

Що до точки 3тоѣ, то звычайно кождый, хто хоче вступити до товариства, складає означенє статутами вступне и вкладку за першій мѣсяць, або за цѣлый рѣкъ, — пѣсля постановѣ статутівъ. Если бы однакъ

*) Н. пр. словами: «Маю честь представити свѣтлому зібраню заступника ц. к. правительства наша того й того!»

заходила обава, що до товариства схотять вступити люде ему противні, котрі бы старались наумисне его справы зле вести, то можуть основателѣ, яко тимчасовый видѣль голосовати надъ принятемъ каждого нового члена. По принятю членовъ, приступае ся до выбору сталого видѣлу. Слѣ члену уже передъ тымъ згодились на всѣхъ, котрі мають бути выбрані до видѣлу, то найлучше цѣлый списъ видѣлу перечитати и поддати одразу, або за порядкомъ, подъ голосоване черезъ поднесенє рукъ. Слѣ однакъ заходитъ яке небудь непорозумѣе, то найлучше голосовати картками, на котрыхъ каждый членъ выписує тыхъ людей, котрыхъ хотѣвъ бы мати въ видѣлѣ. Для збираня картокъ, зрахованя голосовъ, и оголошеня выслѣдку выборовъ выбирае ся еще передъ выборами комісію выборомъ зложеноу зъ троухъ членовъ. Понеже однакъ у насъ кромѣ письменныхъ належить до читалень такожъ много неписьменныхъ, то найлучше слѣ цѣла комісія выборомъ усяде десь зъ боку — и до неї то приближаеь каждый членъ посли того порядку, въ якомъ есть записанный въ книзѣ членовъ — и объявляє потихо, кого хоче мати въ видѣлѣ. Комісія потує все то на папери, обчислює хто має бѣльшѣсть, и оголошує се черезъ одного зъ себе цѣлому Зборови. Посли загалной практики тѣ, котрі дѣстали найменшу бѣльшѣсть голосовъ, зѣстають заступниками видѣловыхъ. Голосоване тайне есть пожадане особливо зъ того взгляду, що не дає причины до ворогованя и недоволеня, такъ якъ нѣхто не знає, хто на кого голосовавъ. Тому то и до выборомъ комісіѣ найлучше выбирати честныхъ и ретельныхъ чужесторонныхъ гостей.

По выборѣ видѣлу можуть члены ставляти всѣлякѣ внесєня и. пр. що до часонисей, які мають бути предплачений и т. д. хотя того рода справы найлучше поручити самому видѣлови. Члены можуть такожъ и при всякихъ иншихъ справахъ, забирати голосъ и. пр. при объясненю статутѣвъ, если комусь щось неясне, або при выборѣ видѣлу, если хтось має на думцѣ когось иншого предложити. Просячий о голосъ подносить руку, а голова тимчасовый має каждого, посли того порядку якъ зголосивъ ся, записати собѣ и якъ скѣнчить говорити оденъ, — удѣляти голосу другому. Слѣбы однакъ нарады надъ одновъ справовъ занадто довго протягались, то може хтось зъ членовъ внести о замкненє нарады, т. е. чтобы вже не допускати нѣкого до голосу. Голова тимчасовый подає се подъ голосоване, а если бѣльшѣсть на се пристане, то можуть забирати голосъ лишь тѣ, що доси зголосились, другі однакъ вже не могутъ записоватись до голосу.

(Дальше буде.)

Рады господарскі.

Лѣкъ на рожу (бишиху.) Кѣльканацять лѣтъ даю на рожу цвѣту зъ конопель плоскѣнныхъ зъ найлѣпшимъ, заводнымъ skutkomъ. Цвѣтъ зъ

плоскѣнъ сушу въ тѣни и переходовоу въ сухомъ мѣсци. Въ потребѣ беру троха оливы, або иншой якон мѣсноты, присмажую и силно на тоє трохи цвѣту, перемѣшаю, чтобы ся масть густава зробила, розмашую на тоненькомъ платку и прикладую на рожу.

Лѣкъ на раны походячі зѣ скалѣченя, задерги, або якъ ся що въ тѣло забе, залѣзе тернина, або трѣска за нѣхоть, показало ся менѣ дуже skutочнымъ: прикладати и. пр. смалець, несолене масло, або щ. и п. Незадовго по приложеню масти, бѣль звикло заразы устає, а на другій день скалка, або въ загалѣ то що въ тѣло залѣзло, дає ся майже безъ болю легко вытягнути и рана скоро гойть ся.

Лѣкъ на водну пухлину. На водну пухлятину показала ся терпентина skutочнымъ лѣкомъ уживана въ сей способъ: одна кропля терпентины влищена въ пугарикъ (чарку) воды, мѣшає ся и накриває ся добре, чтобы не вѣтрѣла и дає ся хорому на пухлину пити по лыжцѣ кѣлька разъ на день, або и частѣйше, по сѣмъ вода зъ тѣла ѣходить мочею.

Лѣкъ на бѣль горла и дифтерію. На се звикъ дуже помагати мѣдъ прѣсный и пайчастѣйше лише разъ помастити горло, а бѣль устає и хорый до здоровья приходитъ. Елена Г...ска.

Лѣкъ на сухой кашель. Багато людей уживає липового меду зъ хрѣномъ. Дає ся мѣдъ до горнятка, а на верха насыпає ся дробно наструганого хрѣну; накриває ся горнятко паперомъ и облѣплює ся тѣстомъ, ѣдтакъ ставитъ ся горнятко въ теплу пѣчь, чтобы мѣдъ добре розѣйшовъ ся. При уживаню треба лишь перемѣшати мѣдъ зъ тымъ хрѣномъ и брати що години, або двѣ, по одной малѣй лыжочцѣ.

Лѣкъ на зубы. На бѣль зубѣвъ помагає не одному зимна вода, слѣ натирає нею лице и бере на болячий зубъ, або горяче молоко, або кусники камфоры, слѣ завине ся въ бавовну и повкладає въ уши. Дуже добрымъ средствомъ есть спіритусъ, слѣ ся въ нѣмъ намочити гвоздики, які бере ся звикло до печива пасокъ; а неразъ навѣтъ самі гвоздики помагаютъ на порохнаві зубы. Спіритусъ зъ мочеными гвоздиками можна носити въ маленькѣй флашчинѣ завше коло себе, брати по кѣлька кропель на вату и до болячого зуба прикладати.

Однакъ найлѣпше средство: за в ч а с у ш а н у в а т и з у б ы ! Не кусати ними сѣль, або цукоръ, або въ загалѣ не грызти тверді рѣчи, чтобы верхню кору зубѣвъ не псувати; каждого дня полокати ротъ водою и що рана держати въ ротѣ воду, поки не загрѣє ся. Такъ можъ кѣлька разѣвъ повторити; выстерѣгати ся мальованныхъ цукоркѣвъ, а се буде одно зъ найлѣпшихъ доси знаныхъ средствъ. П. К-овъ.

ОДЪ АДМИНИСТРАЦІѢ „БУКОВИНЫ.“

Симъ числомъ розпочинаємо въ имя Боже другу третину четвертого рѣчника нашой

газеты. Не достаємо мы дарунковъ одъ принциповъ та графовъ, бо не имъ служитъ наша газета, а пишемо ей для нашего народа, тому лишъ одъ него жадати можемо не заплати за нашъ трудъ, а только гроша на покрыте коштовъ за печатане, папѣръ, почту, слугу и т. и. що выноситъ за кожде число повъ сотки. Одзывается ся прото до веѣхъ тыхъ, що принимали нашу «Буковину», але не прислали ще на сей рѣкъ нѣ крейцара, и до тыхъ, що заплатили на сей рѣкъ лише 1 лева, чтобы зволили надѣслати предплату, бо будемо приневолені перестати довжникамъ высылати нашу газету, позаякъ сама высылка насъ значно коштуе.

Сподѣваємо ся, що каждый правдиво-щирый патриотъ рускій, кому доля руского народа на серци, кому справдѣ дорогой святощѣ, котрі мы не устрасимо боронимо одъ вороговъ лукавыхъ, хто правдиво-щиро бажае розвитку та розвиту руского народа на Буковинѣ, подопре насъ въ трудномъ дѣлѣ и не лишъ пришле предплату, але веѣма силами буде старатись, щобъ наша «Буковина» у кождой хатѣ подъ каждою стрѣхою витала, бо де наша «Буковина» въ рукахъ, тамъ брызокъ на хатѣ, а щасте въ комнатѣ.

НОВІ КНИЖКИ.

Бібліотека для молодѣжи выйшла вже книжачка **3.** зъ слѣдующимъ змѣстомъ: 1) Недѣля. (Стихъ Ю Федьковича.) 2) Князь Ярославъ. (Зъ О. Барвѣньского перекладу Костомаровой Исторіи Руси.) 3) Вовкъ. (Зъ образкомъ. Написавъ Н. Шкурганъ.) 4) Козакъ-Морква. (Пѣсня Ис. Пасѣчиньского.) 5) Три злодѣѣ. (Казка, передавъ А. Петруняка.) 6) Кѣтъ и мыши. (Байка Д. М.) 7) Новый капелюхъ. (Придбашка Федьковича.) 8) Поговорки. (Зѣбравъ Иванъ Иванѣвъ.) — Цѣна Книжочки **10** кр. предплате цѣлого рѣчника **1** зол., послѣдилате и цѣна книгарска **1** зол. **20** кр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

ВН. П. ПОГОРЕЦК. у ВѢДНИ: до сего числа за пѣзно, помѣстимо у слѣдующомъ.

ВН. МИХ. РИХВ. въ ПЕЧ. и ВН. МАТ. К. изъ Ч—А: Будемо помѣщати о сколько мѣсяцъ намъ стане.

ВН. О. Т. ГЛИН. зъ ГОРОДН.: Дякуємо сердечно за память и просимо на будуще не забувати на насъ, особливо цѣннымъ матеріаломъ подъ рубрику «Гадъ господарскій».

Выдае и за редакцію одвѣчае: Павло Кирчѣвъ.

Послѣднѣ вѣсть.

Красовскій, славный начальникъ раранецкій, напавъ дня 9 с. м. зъ шайкою 50 людей зъ сокирами, на плоты и т. и. читальниковъ, рубавъ все, що подъ сокиру попало, грозилъ смертію кождому, хто бы поваживъ ся приступити. Цѣла справа оддана уже до и. к. прокураторіа а славный панъ начальникъ Красовскій, незадовго заѣде мабуть до криміналу.

СТАТУТЫ затвержденного в. и. к. правительствомъ товариства

„Власна Помѣчь“,

(касы позычковой и шпихтѣри) продае по **30** кр. (за 5 прихѣтрниковъ разожъ зъ прозьбою.)

Редакція «Буковины».

БУКОВИНСКІЙ

Альманахъ „Союзъ“,

що на 12 печатаныхъ аркушахъ великои 8^{ми} хѣститъ въ собѣ значне число поесей и повѣстей продае за третину первиснои цѣны: **50** кр. (зъ пересылкою **55** кр.)

Редакція «Буковины».

Зъ буковиньского

КАЛЕНДАРЯ

на р. 1888 остало ще колькадесѣ прихѣтрниковъ части науковои и забавнои зъ образками, шематизмомъ и оновѣщенями и продае ся по **20** кр. (зъ пересылкою **22** кр.) въ редакціи „БУКОВИНЫ“.

„ЗЕРНА“,

літературно-науковий додатокъ до «Буковины» за рѣкъ 1887, що на 4 аркушахъ друку хѣститъ въ собѣ причинокъ до исторіи Буковины, повѣсти и поесіи продае по **20** кр. одъ примѣрника

Редакція „Буковины“.

Адвокатъ

ДР. ЯКОВЪ КЕСЛЕРЪ,

отворивъ свою канцелярію

въ Садагурѣ

въ домѣ аптекаря Рубиновича.

(Поручаємо сего наша адвоката на подставѣ похвалы Садигурскихъ Русинѣвъ нашимъ людемъ.)

Зъ печати Г. Чоппа.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выноситъ:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» повѣ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.
въ графіцѣ Рехенберга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця Петровича, ч. 4), куда
всѣ доноси адресовати на-
лежитъ.

Всѣ предплатителѣ
доставлять въ 12. числомъ без-
платный літ. додатокъ 4 ар-
кушѣвъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Наказъ бук. прав. консисторіѣ.

Черновенка консисторія выдала минув-
шого мѣсяця наказъ до всѣхъ священни-
кѣвъ, зъ которого наводимо важнѣй для на-
шого народа мѣсяця, а то тому, бо не вѣ-
римо, щобы сей наказъ бувъ написанный изъ
щирои волѣ, а здає ся намъ, що то стало
ся бѣльше про людске, а властиво прави-
тельственне око. Оголошаючи все, що ты-
чить ся одношеня священникѣвъ до народа,
просимо кожного, кому бы вѣдомо було щось
противного сему наказови, щобы зволили
намъ о томъ донести; а оголошаючи про-
тивнѣй сему наказови дѣла румунизаторѣвъ и
користолюбивыхъ пѣдвладныхъ консисторіѣ,
приневолимо ей тымъ, щобы наказъ не оста-
вавъ тѣлько на папери. Наказъ консисторіѣ
написанный такою смѣшною, дивачною и не-
зрозумѣлою мѣшаниною языкѣвъ церковно-
славянського, російского а декуды и бук.
руского нарѣчія и такоюжъ мѣшаниною право-
писей «этимологической» и фонетики(!), що
вартѣвъ его въ оригіналѣ одпечатати, та не
стає намъ сего разу на то мѣсяця. Цѣкаве й
то, що пѣдъ пѣдписомъ: «Силвестрѣ» на-
друкована фірма печатнѣ по румуньски, хотъ
печатня архієпископска куплена и за грошѣ
священникѣвъ-Русинѣвъ. Розумѣє ся, що не
обѣйшло ся въ сѣмъ наказѣ безъ пѣдозрѣнъ
киненыхъ и на нашу газету, котрі простого
выдумкою назвати мусимо. Причисляемо жъ
собѣ за заслугу, що, якъ зъ писѣма конси-
сторского виходить, и наша газета причини-
лась до того, що консисторія сей наказъ вы-
дати мусѣла, щобы румунизація уступила
церквѣ, а користолюбіє народному добру;
Заслуга «Буковины» въ сѣмъ бѣльша, якъ
самои консисторіѣ.

Послухайте жъ теперь консисторского
писѣма, ось оно:

«Духовнѣй отцѣ нехай стараються уни-
кати всего, щобы могло бути причиною до
нарѣканя и недоволена прихожанъ, а именно:
выстерѣгати ся утыску ихъ черезъ безмѣрну
плату за одправляваня функцій парохіаль-
ныхъ, одъ вмѣшуваня ся въ справы гро-
мадскі, одъ проволоки въ одправляваню душ-
пастьерскихъ функцій, одъ лихого або острого
або оскорбляющого обходженя зѣ своими па-
рохіянами и т. п. рѣчей, що выкликѣе оскор-
блене, ненависть и незадоволене парохіанъ.
Душпастьерѣ най стараються ся не выпустити
зъ своихъ рукъ читалень (!), но радше най
ставлять ся на чолѣ сихъ товариствъ и най
провадять ихъ въ пожитокъ правдивои про-
свѣты прихожанъ своихъ.

Понеже черезъ помножене числа епітро-
пѣвъ церковныхъ намѣряло ся межѣ иншимъ
и то, щобы духовнѣй зъ одной стороны че-
резъ епітропѣвъ могли довѣдувати ся о станѣ
дѣлъ у своихъ приходахъ а зъ другой сто-
роны черезъ нихъ мали впливъ на парохі-
анъ своихъ, задля того зѣ взгляду на воро-
хѣбнѣй вѣроисповѣднѣй каждый душпастьеръ
най призываетъ часто всѣхъ епітропѣвъ на за-
сѣданя и най радить ся зъ ними о томъ,
що треба робити, абы сохранили и утвер-
дити парохіанъ въ вѣрѣ до своєї матери
церкви. Понеже учителѣ народныхъ шкѣлъ
позыскали впливъ на селянъ, за для того
душпастьерѣ най не усувають ся одъ нихъ
и най не гордять учителѣвъ шкѣльных, а
радше най стараються ся бути зъ ними въ
приязныхъ односинахъ, бо зъ того выйде,
що учителѣ въ зайшовшихъ случаяхъ можуть
имъ подати помѣчну руку.

Понеже и сельскіи народъ одчуває глѣ-
боко прикрости теперѣшного часу, и въ борѣбѣ
зъ недостатками житя зноситъ на силу тягарѣ
(налоги) державнѣй, краєвѣй, громадскіи и цер-
ковнѣй, а зъ другой стороны ширить ся въ

народъ мысль, що священники уніяцкї старають ся о окрасу церковъ, силують ся выповняти функці церковнї и парохїальнї зъ красотою, проповѣдують правильно при всякомъ случаю, и подаютъ науку катехитичну въ школахъ и являютъ ся приятелями и щирими оборонцами народу утисненого нуждою и побитого бѣдою и та гадка нелюба (!) нашимъ священникамъ загнѣздює ся въ серцяхъ нашихъ парохїанъ; тому видно необходимоу потребу, щобы задля ослабленя сеи для нашої церкви дуже небезпечною гадки нашого народу, и нашї душпастырѣ старали ся словомъ и дѣломъ бути жичливими добродѣями своихъ парохїанъ, обходили ся зъ ними зъ отцѣвскою лагодностію, щобъ подавали имъ добру раду при всякой нагодѣ и въ справахъ фамілійныхъ, щобы одправляли службу зъ правдивою побожностію и щобы выповняли требы згодно зъ ихъ (людей) волею, не зважаючи на заплату: щобы проповѣдували въ церквѣ и при всякой нагодѣ, а одвиджуючи правильно школы, щобы обяснювали науку катехитичну, словомъ, щобъ були розумными и добрыми пастырями, котрї, після слѣвъ евангелія, суть готовї оддати душу свою за словеснї вѣщї свои.

Подаю(чи) се до вѣдомости всѣхъ духовныхъ пастырѣвъ и накликую(чи) до нихъ одповѣдно до серіозности зайшовшихъ подѣй и важности приказу столицѣ духовной супротивъ нынѣшнихъ подѣй въ епархїѣ, щобы середъ грѣзної небеспечности пробудили ся изъ оспалости и лѣни, въ котру, якъ видно, попали.

Звертаємъ ся теперъ до пречесныхъ отцѣвъ Протопресвитерѣвъ окружныхъ зъ некоторыми порученями въ рѣвнѣйшій мѣрѣ выкликаными важностію (серіозностію) часу и правдивыми обставинами. Позаякъ отцѣ протопресвитеры въ кружѣ ихъ дѣлани суть намѣстниками Архїепископскои консисторїѣ зобов'язуємо ихъ неустанно глядати за вѣроисповѣдними неспокоями и приключеня на церковной области ихъ округа и, почувши що тому подобне въ одной або другой парохїѣ, тотчасъ удати ся въ тое мѣсце и переконавши ся о приключеню старати ся вынєредити и придушити ворохобно, щобы не розпростороняла ся. Именно приказуємо отцямъ протоереевъ, най старають ся мати докладный обзоръ о одношеняхъ и едности, и згодѣ межи духовными пастырями и прихожанами ихъ и побачивши незгоду, до котрыхъ подала повѣдъ вина дотичного духовного па-

стыря, нехай сейчасъ зроблять провизоричне дисциплинарне слѣдство, а на випадокъ болѣшихъ жалобъ, най усунуть винного одъ священодѣйствія и одъ довжности (а *sacris et ab officio*) и о сѣмъ сейчасъ нехай чинять донось консисторїѣ. Понеже каноничный протоерейскї визитаціѣ дають можностъ познати, якъ стоять дѣла въ парохїяхъ округа, повелѣваемо отцямъ протопресвитерамъ прочихъ нагодахъ не задовольняти ся выповненемъ рубрикъ въ протоколѣ визитаціѣ на слова двухъ або трехъ епитропѣвъ, но обявивши и духовнымъ пастырямъ и начальникамъ громадскимъ приѣздъ двома або трома днями напередъ, и зобравши прихожанъ въ церковь, здѣлавши словословіє и одповѣдну проповѣдь, ставляти питання и одповѣднї одповѣди вписувати до протоколу; такъ поступаючи порозумѣють прихожане, що протопресвитеръ бувъ на визитаціѣ и така визитація може мати позиточный наслѣдки. Наказуємъ дальше отцямъ протоереевъ, най одъ часу до часу роблять надзвычайнї поѣздки въ недѣлѣ наиболѣше до тыхъ парохїй, де є сумнѣвъ о выповнюваню священническихъ обовязковъ дотично проповѣдей, катехизаціѣ и богослуженя, также о добромъ и позиточномъ одношеню межи пастыремъ и прихожанами.

„Тверді“ а „обединителѣ.“

Пишучи нашу газету на Буковинѣ для буковинского народа, каждый зрозумѣти повиненъ, що передовї статѣ понайболѣшой части посвященї интересамъ и развитку буковинского русского народа.

Бувають випадки, що якась справа є загальною для народа русского на Буковинѣ, въ Галичинѣ, въ Угорщинѣ, и на Украинѣ; алежъ нѣякимъ способомъ не дасть ся сказати се о статѣ йшѣй въ ч. 8. зъ дня 28 цвѣтня с. р. и. заг. «Ратуймо молодѣжь нашу». Тамъ виразно на самѣмъ вступѣ видно, що ся справа тыкає виключно насъ Буковинцѣвъ и то въ первой лицѣ замешкалыхъ — въ Чернѣвцяхъ и буковинской молодежи. Сеѣ sprawy мы не могли нѣякимъ способомъ промовчати, бо насъ поучивъ досвѣдъ, що не все лѣчить часъ и мовчанка. Мы показали яскравї а огиднї дѣла, котрыхъ причиною було власне мовчанє и бракъ людей, котрѣ бы показали до чого доводятъ такї «общества» якъ вѣденска «Букавіна» и теперѣшнє черновецке «общество» «Букавіна» зъ тенденціями русофильскими. Мы навели имена людей, котрѣ вылекавши ся идеалами, поддерживаемыми російскими книжками и рублями, даваними нѣбито «на шафы», покинули одтакъ свой буковинскїй народъ стогнающїй подъ напоромъ беззглядноѣ румунизаціѣ и пошли въ Россію. Народъ оставъ ся самъ и высылавъ зѣ своего нѣдра новї силы

надбючись, що може хотіти тї остануть вь рідномъ краю и уймуць ся за его кривдою. Та отъ яка надбѣя! Тї самї, що плекали давищу молодѣжь и высилали ю до Россїѣ, тї самї зробили зновъ роздорѣ межі молодѣжею и заложили нове товариство вь Черновцяхъ подъ назвою «Буковина», щобъ тамъ могли свободно плекати и зацѣпляти вь руску молодѣжь понижене свого рідного слова и народа. Мы выразно зазначили тамъ, що они уважають нашъ народъ за худобу, надъ котрою шкода працѣ. Тому и высылають молодѣжь до Россїѣ, а нашу руску мову уважають за просту хлопську, котрою встыдно имъ говорити. Тому учать ся російскои мовы, читають російскї книжки и газетѣ. Мы немали бы нѣчого противъ нихъ, якъ бы они всѣ сейчасъ забрали ся до Россїѣ и на російскій хлѣбъ. Та болить насъ сердце, що тї люде живлять ся власне хлѣбомъ руского мужика, котрый однимася одъ губы не одної голоднои сиротѣ. А молодикъ подѣвши собѣ того хлѣба, на котрый потомъ, вь голодѣ и холодѣ, нашъ бѣдный мужикъ працює, буде выкрикувати: «Россїя — то наша мати! Тамъ будемо мы панами; мы не дурнї учити ся хлопскои мовы, та ще надъ хлопомъ працювати або зъ нимъ за пань-братъ бути!» Отъ чому мы писали: «Ратуймо молодѣжь нашу.»

Та не такъ зрозумѣли насъ деякї Галичане. Они зрозумѣли, що мы выступили супроти такъ званихъ «старыхъ», або «твердыхъ» Русинѣвъ. Колибъ на нашій Буковинѣ не було жадныхъ иншихъ лишъ самї «старї» або «твердї» Русины, такї якї бувають у Галичинѣ, — то мы не потребовали бы бояти ся анѣ румунизацїѣ, анѣ москвофильства, а нѣ того, що наша молодѣжь стане чужою и ворожою нашому народови та поде вь «перевертнївъ», чи якъ ихъ народъ называє вь «перекинчикѣвъ.» Мы дуже добре знаємо стосунки вь Галичинѣ. Знаємо такожъ и тыхъ людей, котрыхъ тамъ называють «старыми» або «твердыми» Русинами. Суть то люде працѣ и просвѣты, котрї старають ся поднести рускій народъ и для него лишъ живутъ. Мы знаємо священникѣвъ тамошнихъ, котрыхъ называють «твердыми» Русинами, а загонистї Поляки «москалями.» Але тї священники заводять по селахъ читальнїѣ, громадскї пїѣхлѣрѣ, касы позычковой, та церковнї хоры, купують для народа книжочки пожиточнї, наглядаять, щобъ дѣти численно до школы ходили, старають ся заводити сѣльскї крамницѣ, заводять тверезѣсть и ошаднѣсть, поучають селянъ о хосенныхъ плугахъ, боронахъ и иннихъ господарскихъ рѣчахъ; поучують народъ, кого имъ выбирати до сойму и до рады державнои, уладжують по читальняхъ вечерки и забавы, уймають ся за кривдовъ селянъ по судахъ, староствахъ, уриахъ податковыхъ и выступають за народъ передъ комисїями и комисарями, за що самї наражують ся на гоненя и переслѣдуваня. Тї священники, и вь загалѣ тї «твердї» Русины завязують хосеннї товариства и втягають вь нихъ селянъ та навчають, якъ за свою кривду обстати.

Словомъ: они суть тими пчолами, котрї не пытають чи старїй уліи чи новїй, абы лишъ новїй. Имъ лѣпше навѣтъ зъ уліюмъ старимъ, бо до него привикли — але вь працї не уступають. То суть патріоты, и ширї народолубцѣ, хотъ самї себе такъ называти не хотять. И мы мали бы проти нихъ писати? Проти тыхъ добродѣѣвъ народныхъ? Нѣ, и сто разъ нѣ! Мы ихъ цѣнимо и поважаємо дуже высоко, бо то суть народнї приятелѣ. Такихъ патріотѣвъ у насъ на цѣлѣй Буковинѣ е лишъ кількохъ — встыдаємося подати ихъ числа. За не одного такого твердого Русина помѣстили мы неразъ дописи, котрїй не одрѣкає ся своего народа, але привязавъ ихъ сильнымъ сердечнымъ ланцомъ до себе. Тыхъ кілька нашихъ буковинскихъ «твердыхъ» такъ само поступають якъ галицкї пѣкѣ на духовныхъ отцѣвъ пристало. Они старають ся не выкористувати темноту нашего народа для себе, але усувають еи и вводятъ подъ сѣльскї стрѣхи просвѣту, ладь вь селахъ и посвящаютъ своѣ силы темному народови. За тожъ имъ честь и слава одъ насъ, а любовь одъ народа.

У насъ на Буковинѣ зѣвсѣмъ не тї стосунки якї вь Галичинѣ. Священство наше вь переважнѣй части румуньске, а що не румуньске — то зрумунизоване и выступає ворожо противъ просвѣты темного народа. Народъ самъ пѣзнавъ, що его темнота на руку румунизаторамъ и тымъ, котрї цѣлю релїгїйность и мудрѣсть выдѣти вь своихъ доходахъ, та другъ народъ зъ послѣдного, що и самъ Преосвященный признавъ вь своѣмъ обѣзнику. Учителѣ, котрї заступають у насъ галицке патріотичне священство и идуть рука вь руку зъ народомъ, бувають упослѣджуванї одъ священникѣвъ. Наше священство не лишъ що погорджує учителями, але и ненавидить ихъ, а ненависть свою навѣтъ чинно показує. Але суть у насъ ще люде, якихъ вь Галичинѣ, (зъ виняткомъ кількохъ проломленыхъ «Червонорусистѣвъ» и «Страхопудистѣвъ») майже нема. Се суть нашї «Обединителѣ» або просто «русскїе.» И сли бы мы знали, що ихъ переконаня політичнї суть зѣвсѣмъ безинтересовнї, що сї переконаня ихъ выпливають зѣ ширыхъ душевнихъ бажанъ для добра своего народа, такъ якъ декотрї твердї Русины вь Галичинѣ суть твердыми тому, що Поляки ихъ переслѣдують и называють москалями, мы бы пошанували ихъ переконаня и поступали собѣ толерантно. Але у насъ, щобъ ѣдначити одъ Румунѣвъ и не дати румунизовати народъ рускій, чимъ треба бути? Чи не скажете самї що лишъ Русинѣмъ? Та себо й ба! Мы знаємо дуже добре, що тымъ, котрї свої патріотизмъ вынаймають за мерзеннїй грѣшъ, не ходитъ зѣвсѣмъ о добро нашего народа, лишъ о ихъ личнї выгоды. Они запродують молодѣжь нашу для «заслугъ» й «увзглядненїя» «Благотворительныхъ комитетѣвъ», ба, запродують и весь народъ зъ нами разомъ! не поспитавши волѣ народа и нашоѣ, на нашу ганьбу, якъ бы народъ рускій не вартъ нѣчимъ бути, лишъ невѣльникомъ росій-

скои державы; якъ бы народъ нашъ одъ начатку сказаний бувъ на долю нещасныхъ братѣвъ нашихъ на Украинѣ, на долю погибшихъ по тюрьмахъ, крѣпостяхъ, каторжняхъ, по Сиберіяхъ, Кавказахъ и подземныхъ порохъ — нашихъ Гетьманѣвъ, Атаманѣвъ и цѣлого Козацтва, котрому колись Россія присягала свободы и сама ихъ подступомъ ломала. — Козацтво знищено. Вѣольный рускій народъ подчинено подъ ярмо закрѣпощения, котре страшнѣйше було одъ всякихъ панщинъ. Убито въ народѣ всякій потягъ до просвѣты, заказано уживати руского языка въ письмѣ, въ словѣ, а навѣтъ въ пѣсни и до теперъ тримае Россія рускій народъ въ тяжкихъ оковахъ темноты. Се дуже добре знаютъ нашій «обединителѣ» бо и саміи не спѣшать ся забрати ся разъ до сего блаженного раю, «великою» (утискомъ и кривдою) Россіѣ, але держать ся на Буковинѣ, де ихъ дѣятельность свободна а буде зарѣвно добре знана въ Россіѣ. Адже Черновѣцѣ мають Конзуля російского...

Та молодѣжь академична не знае нѣ своѣхъ исторіѣвъ, анѣ языка матерного. Сю молодѣжь хватають они ще зъ гимназій и зачинають «абучать» еѣ по своему. Молодѣжь, котра познала свою давнѣйшу долю и теперѣшню, ся стоить твердо и не похитно при своимъ народѣ и держитъ ся «Союза».

Уживати намъ «голосноѣ правды и переконуючихъ аргументѣвъ»? Якъ се понимаете братя Галичане? Мы уживали довгий часъ, а се бувъ часъ страчений. Для нашихъ «русскихъ» «обединителей» е лишъ одинъ переконуючий аргументъ, котрый переконуе ихъ безъ пера и безъ слова и котрый носить ся завше въ мошеницѣ въ видѣ округлого образка зъ металю, або и паперу, за котрій Юда и Христа ворогамъ у руки оддавъ... Такихъ аргументѣвъ мы, анѣ нашъ народъ не дасть. Иншихъ переконуючихъ аргументѣвъ мы для нихъ не знаемо.

Дописи „Буковины“.

(ИЗЪ ВАЛЯВЫ.) [Якъ прощали мы нашего добродѣя впр. О. Єротея Федоровича.) Якъ знаете получили впр. О. Федоровичъ на власне желане парохію въ Ревнѣ, щобы бути ближе мѣста. Цѣле село наше засмутило ся на сю вѣстку, не одинъ зъ насъ пытавъ ся зъ тяжкимъ сердцемъ, якого духовного надасть намъ теперъ консисторія, котрої не мы на думцѣ, а щось инше. Тяжко, дуже тяжело прийшло ся намъ прощати нашего правдивого душпастиря, учителя, добродѣя и заступника впр. О. Федоровича, котрый яко кость зъ народной кости, кровь зъ нашої крови, живъ и трудивъ ся для народного добра духовного и тѣлесного. Ему завдячуемо не только много, премного науки и порады, а такожъ и спасенній дѣла: тверезѣсть, читальню и касу позичкову. Не дивно, що старій и молодій, богатій и бѣдній, що цѣла громада зійшла ся тамтою недѣлѣ, щобы у послѣдне побачити въ своѣмъ селѣ своего батька-учителя. Ажъ

три депутаціѣ, а то громадска, школьна и читальняная дякували впр. О. Федоровичу зъ слезами въ очахъ и тремтячимъ одъ болю и жалю голосомъ за все добро, яке дознали мы одъ него подчасъ его двидцятилѣтної щирої праці.

А колижь дорогій нашъ отецъ духовный промовили до насъ своимъ щиримъ, любимъ та благимъ голосомъ, поручаючи насъ Божій опѣцѣ, то мало намъ сердце не пукло зъ великого, превеликого жалю, що тратимо зпомѣжь насъ все, бо не стало намъ свѣтлої головы, щирої душѣ, любого сердца, що то насъ вели до щастя и долѣ.

Годѣ намъ не высказати на увесь свѣтъ нашъ жалъ, що утратилисьмо Отця правдивого, приятеля щирого, добродѣя ласкавого, учителя свѣтлого.

Позвольтежь, Пане Редакторъ, щобысьмо у Вашѣй и нашѣй дорогѣй газетѣ попрощали прилюдно нашего Татка, чей намъ хоть такъ полекшае.

Прощайте, Отче свѣтлый, прощайте, Батьку благій! Всевышній, що все бачить и знае, най надгородить веѣ Вашіи труды и жертвы, які понеслисьте для нашего добра. Жийте въ щастю-здоровю на утѣху Вашѣй поважанѣй родинѣ, на користь руского народа, а Собѣ на честь и славу ще многій, а многій лѣта, та не забувайте на насъ, яко и мы Васъ не забудемъ, поки жити будемъ.

Вдячній Прихожане.

[ЗПѢДЪ САДАГУРЫ]. (Отворене читальнѣ въ Старѣй Жучѣ) було въ провѣдну недѣлю, 1. (13.) Мая с. р. По богослуженю мавъ мѣсцевый парохъ о. Медвѣдъ хорошу проповѣдь, въ котрої заохочувавъ людей, щобы приступали до «Читальнѣ», що разомъ зъ церквою и школою причиняе ся до душевного и тѣлесного добра людского. Зъ церкви удавъ ся нанотецъ разомъ зъ Черновницкими апостолами просвѣты въ дѣмъ чесного господаря Тодора Величука, де ихъ принято гучными выстрѣлами зъ моздѣрѣвъ и щиримъ «Христось воскресъ». Черезъ чистеньку обору увѣйшли мы до просторои комнаты нового будынку, що мовъ гарна писаночка пышадесь середъ огороду и пригадуе, що се дѣмъ свѣтлого молодого господаря, якихъ дай Боже чимъ разъ все бѣльше въ кождому селѣ. По обѣдѣ, який мали гостѣ коштомъ основателѣвъ, а прочіи члены Читальнѣ кождый у себе дома, почали люди сходити ся въ дѣмъ Читальнѣ. Нѣмъ розпочали ся зборы одспѣвали Черновецкій гостѣ скѣлька пѣсень. Розпочинаючи головній зборы промовивъ у перше п. Омел. Поповичъ. Спѣмнувъ онъ якъ то передъ 900 лѣтами Русины ще були поганами, якъ поволи декотріи Русины почали познавати правду Христової науки, якъ послѣ рускій князь Володимиръ Святый выхрестивъ рускій народъ, якъ то мимо Христіанства рускій мужикъ ще довго бувъ невѣльникомъ, якъ потѣмъ вызволенный зъ рабства, стогнавъ ще сорокъ рокѣвъ тому въ ярмѣ панщины, якъ то и сѣ пута изза волѣ цѣсаря Ферди-

нанда Благого зъ него упали, та якъ онъ ще потѣмъ мавъ много обовязкъвъ а мало лишъ правъ, ажъ доки Найяснѣйшій Монарха Францъ Іосифъ І. зрѣвнавъ мужика зъ паномъ, но якъ то ще й до нинѣ ся дорога воля изза темноты руского народа мало ему принесла добра, якъ онъ въ кѣнци починае увѣльнятися и ѡдъ послѣднього ярма темноты и пьянства, чого доказомъ е отворене читальнѣ. Дальше обяснивъ бесѣдникъ, що Читальня ѡдтягае людей ѡдъ коршмы, одже веде до тверезости, здоровя и ѡщадности, що Читальня навчае розуму, якъ треба жити и що робити, щобы бути щасливимъ. Въ кѣнци сказавъ Жучкинымъ людямъ щире Помагай-Бѣгъ до спасенного дѣла и завѣзавъ ихъ приступити до Читальнѣ и вести ея щиро зъ року на рѣкъ доки Богъ позволить. Въ слѣдъ за симъ вписало ся 56 членѡвъ, самыхъ чесныхъ и порядныхъ газдѡвъ. Сй именовали почеснымъ членомъ о. Медведя, котрый добрымъ словомъ и прикладомъ наvertsае народъ все до доброго а й Читальню вспирае. До выдѣлу увѣйшли: ч. господарь Тодоръ Величукъ яко голова, ч. господарь Василь Козакъ яко заступникъ, народолюбивый пѣвецъ п. Николай Якубовичъ яко писарь, ч. господарь Илья Климычъ яко скарбникъ, ч. господарь Артемонъ Козакъ яко библіотекаръ и ч. газды Иванъ Опинка, Георгій Илюкъ, Тодоръ Козакъ и Николай Галанъ яко выдѣловѣ. По выборѣ забравъ голосъ п. проф. Еротея Пигулякъ и выяснивъ потребу Читальнѣ, що повинна продовжати науку школьну, коли зъ неї мае бути яка користь, такъ якъ не доста тѣлько засѣяти поле, а треба ще й сапати, збирати, молотити, сушити, молоти й печи, коли хечемо хлѣба мати, а не млѣти голодомъ. Въ кѣнци сказавъ бесѣдникъ, що школу и читальню завдячуемо нашому Монархови, на Котрого честь пѣднѣсь трикrotnie «Слава» а всѣ ѡдспѣвали имнѣ народный. По скѡлькохъ дальшихъ хорошихъ промовахъ та спѣвахъ закончивъ ся свѣтлый празникъ въ Старѡй Жучцѣ на радѡсть гостямъ, на захохоту и користь людямъ. Розпроцавшись сердечно рушили всѣ домѡвъ а гукъ мездѣровъ супроводжавъ ихъ. Дай Воже, щобы Жучка Читальня жила и процвѣтала на многая лѣта! — При сѣй нагодѣ не можемо замовчати жалъ, що Русины зъ окресности Жучки не явили ся на отворене читальнѣ, хоть знали о нѣмъ зъ «Буковины»; таке маловажене справъ народныхъ непростиме.

Гѡстѣ.

(ОТВОРЕНЕ ЧИТАЛЬНѢ ВЪ ЛУЖАНАХЪ.) Того самого дня, коли ѡдбувало ся отворене Читальнѣ въ Старѡй Жучцѣ выпало обходити се руске свято и въ Лужанахъ. Зъ Черновець прибувъ п. Редакторъ «Буковины» зъ однимъ академикомъ п. С. У хорошихъ витальныхъ воротахъ, де посередъ зелени стояла надпись: «Слава и честь приходчимъ», привитавъ ихъ хлѣбомъ и солею при выстрѣлахъ зъ мездѣровъ ч. газда основатель, Стефанъ Бережанъ, у котрого хатѣ торжество отвореня ѡдбулось. П. Редакторъ пере-

нявши хлѣбъ и соль короткими словами пожелавъ щобы разомъ зъ весною просвѣты, котра починае витати у ихъ селѣ, завітала пребогата весна хлѣба и добра, щобы заповнилися ихъ стодола стоги й обороги и худѡбки повнѣ оборо, а въ хатахъ щасте, спокѡй и гараздъ. По сѣмъ введено гостей при выстрѣлахъ зъ мездѣровъ до красно пристроеной кѡмнати, де ѡдбираючи зъ рукъ ч. господаря хлѣбъ и соль о. Шандро промовивъ до зѡбранихъ теплымъ словомъ, вказуючи на важнѡсть торжества и задачу Читальнѣ.

Члены основателѣ выбрали о. Шандра тымчасовымъ предсѣдателемъ а п. Редакторъ «Буковины» пояснивъ статуты и забравъ гѡлосъ. Въ довшѡй бесѣдѣ выказавъ онъ за що мучили Христа и его апостѡловъ, за що Христосъ умиравъ и три дни лежавъ у грѡбѣ и якъ онъ велично и свѣтло воскресъ изъ грѡба, хоть на тяжкѡмъ привалѡмъ на грѡбѣ камени поклали ще войскову сторожу. Ѳдъ блеску воскресеня постѣпили сторожѣ самѣ, ангелы ѡдвалили скалу и Христосъ свободно выйшовъ зъ грѡба на страхъ ворогѡвъ, а на удивлене народѡвъ, на вѣчну славу собѣ и Отцю Небесному.

Такъ и народъ нашъ терпѣвъ страшнѣ муки паницизнянѣ и замеръ, а злѣ люди ставили своихъ сторожѣвъ, щобы онъ не воскресъ и гадали, що нашъ народъ нѣколи вже не пробудитъ ся. А прийшовъ часъ — рвуть ся оковы темноты и нашъ рускѣй духъ воскресае до нового безсмертного житя и мы спѣваючи пѣсню «Христосъ воскресъ!» тѣшимъ ся подвѡйнымъ воскресенемъ. Потѣмъ показавъ п. Редакторъ, якъ тяжко жити непросвѣченнымъ и якѣ великѣй користѣ приносить наука и що власне наша вся бѣда походитъ зъ темноты.

По сѣмъ члены основателѣ удали ся на нараду, щобы избрати собѣ выдѣлъ и выбрали: Костя Орлецкого головою, Стефана Орлецкого заступникомъ, В. Орзу мѣсцевого учителя секретаремъ, Мандрика библіотекаремъ, Ивана Орлецкого касіеромъ, а заступниками выдѣловыхъ Олеку Бережана и Николая Лакусту.

До Лужанъ наспѣли ще гостѣ и зъ другихъ сторѡнъ. Зъ Пядикѡвцѣвъ Пп. Тиминскѣй зъ родиною, дальше Тодеръ Ромскѣй, Гр. Срѣбнякъ. Зъ Мамаѣвцѣвъ старыхъ: Иванъ Савюкъ и Василь Врусякъ. Зъ Шипинцѣвъ предсѣдатель Читальнѣ п. Кудичъ. Зъ Бергомету надъ Прутомъ: Онуфрѣй Кулчанко, Михайло Шлемко, Михайло Пасѣчникъ и Николай Пасѣчникъ. Зъ Дубѡвцѣвъ: Бережанъ. Зъ Кѡцмана: Директоръ школы Микитовичъ, учитель Якубовичъ и п. Д. Южарковский. Всѣ гостѣ засѣли около великого стола. Пѡдчасъ ѡбѣду промовляли о. Шандро, директоръ Микитовичъ и п. Вахницкѣй. Сей тихѣй рускѣй патрѣотъ промовивъ до чувства теплымъ словомъ. И кладучи першѣй одного лева на тареликъ зѡбравъ якъ стѡй добровѡльными датками 5 зол. 6 кр. на «Народный Дѡмъ».

По обѣдѣ при пращаніи промовлявъ ще п. редакторъ Кирчовъ и академикъ п. С.

Цѣлымъ устроеномъ комнаты, ворѣтъ вытальныхъ, припинанемъ гостей занимали ся п. п. Гросеръ секретарь громадскій и учитель п. Орза. Жена п. Гросера Серафіна Гросеръ вышла на синѣй хоругвѣ золотыми нитками слова «многая лѣта!» и хоруговъ сю уставлено на даху комнаты читальнянскои; п. Гросеръ подарувавъ хорошій образъ портретъ Наслѣдника Престола Архикнязя Рудольфа до Читальнѣ.

ДРОБНІИ ВѢСТИ.

(† Яковъ Громницкій), гр. ор. парохъ въ Устю-Путиловѣ, Вижицкаго повѣту, членъ «Народнаго Дому» въ Чернівцяхъ, добрый Русинъ-патріотъ упокоивъ ся по довшѣмъ тяжкѣмъ недугѣ. Вѣчна му память!

(† Яковъ Голованкій), бувшій проф. рускои мовы и літературы у Львовѣ, одинъ зъ ревныхъ товариштвъ Шашкевича и Устьяновича, колишній защитникъ народноѣ мовы и щирый труженникъ, умеръ 1. мая с. р. у Вильнѣ въ Росіѣ, яко російскій совѣтникъ и борець за обединене Русинѣвъ зъ Москалами. Най ему Богъ задля колишнихъ его заслугъ простить тяжкій грѣхъ поповнений на своѣмъ рѣднѣмъ народѣ.

(«Власну Помѣчь».) шпихлѣрь и касу позичкову закладають у себе Читальники зъ Топорѣвцѣвъ. Боже помогай имъ, а дай охоту и другимъ до сего доброго дѣла!

(Его Екс. П. Президентъ Баронъ Пино) положивъ двѣ недѣлѣ тому угольный камѣнь підѣ пов. шпихаль въ Кимнолузѣ, при котрѣй нагодѣ звѣдавъ уряды и школы въ Дорнѣ, Якобенахъ и Пожоритѣ. Величаве принате Его Ексцеленціѣ зѣ стороны румуньского народа у всѣхъ сихъ мѣсцевостяхъ свѣдчить о незвычайноѣ преданности всѣхъ жителѣвъ для Его Ексцеленціѣ и доказуе якъ не можъ лучше, що румунскій народъ не подѣляе безпѣдставній нарѣкане «Ревісты» и проч. Румунизаторѣвъ на особу П. Президента.

(Судъ карный) въ Чернівцяхъ буде розширенный новымъ будынкомъ, до котрого положено вже пѣдвалину.

(На «Народну хату») въ Раранчу, въ котрѣй читальня и скленъ мѣститись буде, зложили въ Великодній свята: Михайло и Магдалена Пухальскій 50 кр., Григорій и Захира Лупулъ 50 кр., Георгій и Маргарета Орчукъ 50 кр., Сименъ Виликъ 25 кр., Василь и Захира Орчукъ 50 кр., Иванъ и Санда Гнатюкъ 50 кр., Онуфрій и Василь Птикаръ 50 кр., Георгій и Захира Кириакъ 50 кр., Георгій и Василина Вѣвчарюкъ 50 кр., Михайло и Марія Зиманъ 50 кр., Григорій Киронда 24 кр., Григорій и Ція Бѣднякъ 50 кр., Андрій Морорашъ 25 кр., Григорій и Евдокія Морорашъ 40 кр. — Разомъ 6 зол. 14 кр.

(Румунизація безъ кѣнця.) Нашъ Митрополитъ одправлявъ на св. Іоана (20. с. м.) торжественну службу въ Крещатику и хотѣй було до 4000 руского народу зъ усѣхъ кѣнцѣвъ Буковины и богато Галичанъ, не хотѣвъ нѣ митрополитъ нѣ питомѣвъ — спѣваки нѣ слова по руски выголосити. Народъ рускій лишь здвигнувъ плечима надъ сею загорѣлостею.

(Якъ власне доведѣдѣмось), выслала консисторія до чисто-руского села Веренчанки о. Пер-

чика, чистого Румуна, що нѣ слова не умѣе по руски и не терпѣтъ руского народа, яко тамошного сотрудника! Хтожь заводитъ унію на Буковинѣ?

(Читальня) въ Баниловѣ рускомъ упадае, позаякъ тамошній проводирѣ стали антинародовцами. Чей панове газды самі уратують Читальню, коли у Господиновъ нема на то охоты, часу и крейцара.

(Именована). Адъюнктъ Фангоръ именованный пов. судією въ Кѣцмани, а адъюнктъ Стефанелі въ Селетинѣ. Такъ то въ двоухъ рускихъ повѣстахъ засядуть чужі люде, наколи старшихъ урядникѣвъ-Русинѣвъ поминено.

(Чимъ хвалѣть ся нашъ «русскіе»?) Пос. Ковальскій одкритемъ нигилистѣвъ у фонетицѣ. «Червоная Русь» тымъ, що часто лѣнитъ ся и змѣняе барву. «Страхонудъ» недотепными дотепами и одкритемъ, що его редакторъ говоритъ «по русски зъ великорусскимъ выговоромъ.» «Русска Правда» тымъ що дѣстае «грошѣ» одъ тайныхъ «принципѣвъ.»

(Конкурсъ): на мѣсце надучителя и подучительки при 2-кл. школѣ нар. у Веренчанцѣвъ зъ рускимъ и нѣмецкимъ выкл. яз., терминъ для поданѣ до 15. л. Юнія с. р.

(Празникъ знесенія панщины) одбувъ ся заходомъ надучителя Ивана Микитовича въ Кѣцмани дня 3. руского мая с. р. яко въ сорокову рѣчницю знесенія панщины на Буковинѣ величаве торжество и соборне Богослужене за бл. и незабутаго освободителя рускихъ мужикѣвъ одъ панщины — Цѣсари Австрійского Фердинанда Благого. Въ той день посвячено такожь поставленный надуч. п. И. Микитовичомъ камѣнный памятникъ — св. крестъ зъ написею: «Благодарственна память одъ рода въ родъ за незабутаго освободителя одъ панщины — Австрійского цѣсари «Фердинанда Благого!» Телеграфичною депешою зъ дня 1. руского Мая 1888. самъ президентъ краю Его Ексц. Баронъ Пино удѣлывъ въ той празникъ школьному молодѣжѣ одъ науки и приказавъ тойже пойти на «Богослужене» и на посвячене креста зъ учителями. Такто 3. Май с. р. обходили всѣ Русины Кѣцмани велике свято; церковь була мовъ на великодній Свята наповнена народомъ, и школьною молодежею зъ учителями и учительками! Соборне Богослужене одправлявъ протоерей о. Іоанъ Гомѣвка и др. и дуже красну поучающую проповѣдь державъ коло памятника, що ажъ народъ и великій и малі плакали! Що ихъ дѣды не знали шанувати свободы и що черезъ нерозумъ много рускои землѣ и працѣ въ чужі руки дѣсталось! По набожествѣ забавляли ся паробки и дѣвчата танцами и спѣвами.

(Шок. о. І. Коростеньскій), парохъ въ Грушовѣй, (въ Галичинѣ) за часъ своєї 30-лѣтної трудолюбивой дѣяльности въ томъ селѣ, призывавъ зъ дробныхъ даткѣвъ одъ прихожанъ при вѣнчанияхъ, хрестинахъ и т. п., досыть значну суму на колька фондѣвъ. И такъ зѣбравъ онь коренный фондъ на школу въ сумѣ 4000 зол., на фондъ убогихъ громады Грушовои 2000 зол., на фондъ для удержаня дака 1500 зол. и т. д. Всѣ тѣ фонды выносятся около 1200 зол. и суть умѣщеніи въ книжечкахъ щадничихъ зъ тымъ застереженемъ, що введеніи будутъ въ жите ажъ тогды, коли дойдутъ до такои высокости, щобы самі водсотки могли покрывати розходы кождого зъ тыхъ фондѣвъ. Кромѣ того зложивъ покойный въ «Народномъ Домѣ» во Львовѣ на фондъ стипендіи для ученика зъ Грушовои 200 зол., на фондъ для вывѣнованя письменной дѣвчины зъ Грушовои 200 зол.,

на фондъ для двоухъ Читалень въ Грушовій надъ 100 зол. и на стипендію за помогоу свого имени 40 зол.

(Въ Шельпахъ въ Галичинѣ) відбувъ ся дня 8. н. ст. мая вечерокъ музыкально-декламацийный съ представленемъ театральнымъ. Сельскі дѣвчата и парубки дуже удачно одограли «Натальку Полтавку». Цѣле съ торжество відбуло ся заходомъ отцѣвъ Ст. Качалы и А. Зарихты та мѣсцевого учителя п. А. Горецкого.

(Величезный мѣсть) на Каналѣ Маншь має бути довгий-близко 5 миль а кошта его будовы обчислений якъ подає «Дѣло» на 300 міліонѣвъ фунтовъ штерлінговъ що значило бы на нашъ грошѣ 8 біліонѣвъ зол. Цѣла будова тревати має 6 лѣтъ.

(Утопивъ ся въ Прутѣ) мицувшои недѣлѣ 17 лѣтний хлопецъ черновецкій, котрый пошовъ зъ мѣста до рѣки купати ся.

(Наша православна Консисторія въ Чернівцяхъ) надѣслала въ тыхъ дняхъ до Староства черновецкого Письмо православного пароха зъ Раранча о. Тарнавского, въ котрѣмъ онъ доносить консисторіѣ, що тамошній уніатскій священникъ о. Каратницькій роспиває народъ, уряджуючи для него гостину въ читальни и сѣлкаючи до свои хаты на пѣтику. Староство зарядило слѣдство въ той справѣ и покликано на свѣдѣковъ селянь православныхъ и уніатовъ. Зъ того показало ся, що о. Каратницькій на великдень урядивъ для своихъ парохіянъ спѣльне свячене въ мѣсцевѣй читальни де спѣльно поучающихъ розмовахъ провели день святочный. Дальше выказало слѣдство, що о. Каратницькій въ недѣлѣ и свята збирає своихъ парохіянъ коло себе, читає имъ або каже умѣющимъ читати пожиточный книжки и моральны науки а молодѣжь и дѣти забавляють ся подъ его дозоромъ тамцями и музиковъ на его подворю. Оттакъ всѣ парохіяне удають ся зъ нимъ зновъ до церкви на вечерню а по вечерни розходятъ ся до своихъ домовъ. Всѣ свѣдѣки уніаты и православныи заявляю, що у нихъ не бувають жадны пѣтики анѣ бунтоване людей. Зъ стороны православныхъ, признавъ се навѣтъ найзавзятѣйшій ворогъ уніатовъ, знаный нашимъ читателямъ Красовскій.

(Памятникъ Маріѣ Тересѣ) одкрыто въ присутности С. В. Цѣсаря и цѣлого двору 1. (13.) с. м. у Вѣдни.

(Рада мѣста Серету) рѣшила выслати до Его Ексц. п. Президента депутацію, котра має подякувати за помѣчь для Серетскихъ погорѣльцѣвъ, а разомъ просити, абы Серетка школа реальна, призначена на знесенє, вже сего року перестала бути; бо громада хоче ужити будынокъ до чого иншого.

(Новій Читальнѣ) отворено въ Недѣлю 8. (20.) с. м. въ Лашковѣ и Ставчанахъ. Подрѣбно описанє отвореня подамо въ слѣдуючѣмъ числѣ. Додаемо лише, що о. Тарновецкій въ Ставчанахъ уживъ всякихъ способѣвъ, чтобы только одстраштити людей одъ читальнѣ. Колижъ мимо всякихъ грозбъ сего деспота Ставчаньского заложене Читальнѣ такой відбулось, нанавъ сей «апостолъ мира, любви и просвѣты» зъ цѣлою своею гѣдною родиною на основателя Читальнѣ въ огидный способъ и не зважаючи на присутныхъ въ его домѣ гостей обидивъ его простаками словами, до чого причинивъ ся гѣдный своего батька сынокъ ще и чинными доказами недавно одкрытого шляхецтва сей родины. Се доводъ, що нашъ патріоты небезпечный вже и житемъ проти вороговъ просвѣты нашего народа. — Только на теперъ, а по выроку судовѣмъ поговоримо обширнѣйше.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 25. л. Мая с. р. коштовали 100 кіло: пшеницѣ 6 зол. — кр. до 6 зол. 60 кр.; — жита 4 зол. 15 кр. до 4 зол. 45 кр.; — овса 3 зол. 50 кр. до 3 зол. 85 кр.; — ячменю 4 зол. — кр. до 4 зол. 25 кр.; — кукурузы 4 зол. — кр. до 4 зол. 55 кр. —

ДЛЯ НАУКИ и ЗАБАВЫ.

ВЕСНОЮ.

(Памяти Осипа Федьковича.)

Соловьѣ Буковинскій!
Чому не спѣваєшь?
Весна лѣто повертає —
Но Ты не вертася!

Не вертася и не вернешь,
Бо темна могила
Твою буйну головоньку
Землицевъ прикрила.

Не спѣває — Твоя лѣра
Зъ Тобовъ въ домовинѣ!
Тихо стало — по зеленой
Буйной Буковинѣ.

Лишь веснонька красавица

Звѣльна на свѣтъ сходитъ,
Та ще большій свойовъ красовъ

Сумъ на насъ наводитъ.

Бо въ той часъ Ты бувъ давяйше

Зъ нами, мы при Тобѣ,
А теперъ мы тутъ безъ Тебе,

Ты безъ насъ тамъ — въ гробѣ....

Дрогобичъ, въ цвѣтню.

Елена Грицай.

ДОБРЫЯ РАДЫ

для читалень та читальникѣвъ.

(Пише Кирило Трильовскій.)

Если бы хто въ свой бесѣдѣ зачавъ одступати одъ рѣчи, т. е. зводити бесѣду на щось иншого, а не на то, о чѣмъ власне радить ся, або если онъ зачне неприлично або противзаконно выразитись, або зобиджувати поодинокыхъ членѣвъ, то голова тымчасовый може его завзывати до порядку, а слибы се не помогло, то може навѣтъ ему одобрати голосъ. Зъ другой стороны, має уважати голова товариства, чтобы нѣхто не перебивавъ говорячому, а чтобы всѣ заховувались тихо, и ждали спокойно на свою чергу. Слибы однакъ голова товариства не мѣгъ нѣякимъ способомъ привести згромаджєныхъ до порядку, тогда повиненъ онъ оголосити Зборы за розвязаніи, и уступить зѣ своего мѣсця. — Може однакъ случитись и такъ, що хтось бы наумисно выкликувавъ неприятели, чтобы Зборы не могли дойти до кѣнця, и такимъ чиномъ перешкодити выборамъ и взагалѣ розвоеви читальнѣ; зъ такимъ случаю може голова тымчасовый завѣзвати его, чтобы лишивъ мѣсце Зборѣвъ, а если бы сей опиравъ ся, то може розказати, чтобы его силомѣвъ выведено. На всякій случай, якъ бачимо, порядокъ на публичныхъ Зборахъ залежитъ не такъ одъ головы тымчасового, якъ одъ самыхъ зѣбранныхъ. Каждый участникъ Зборѣвъ повиненъ уважати на прилично поведєне такъ свое, якъ и другихъ, каждый повиненъ уважати на спокой, не переривати другому въ бесѣдѣ и утомонувати крикливыхъ и нетерпеливыхъ.

Еслиже хто має справді щось доброго предложить, або видить, що чуже внесене несправедливе, або шкідливе, то не повинен мовчати, а записати ся до голосу, и коли прийде на него черга, висказати свою думку связло, переконуючо и супокійно. Доперва при стараніу всіх зібраних можуть Загальні Збори задержати таку якъ треба повагу; въ противнѣмъ случаю подастъ ся лишъ ворогамъ читальнѣ до насмѣшокъ, а ті зможуть знеохотити и самыхъ членѣвъ. Що до того на що треба зважати при выборѣ выдѣлу — говорили мы уже въ другѣмъ уступѣ.

Запримѣти лишъ треба, що належить якъ найменше поводитись тутъ такъ званою «політикою», а выбирати такихъ, що справді и можуть и хочуть читальнѣ служити. Никто отже не повиненъ сердитись, если не зоставъ выбранимъ до выдѣлу, хотя може навѣтъ займае почесне мѣсце въ громадѣ, н. пр. яко священникъ, двѣрникъ (войтъ), учитель и т. д. Сли мѣжь членами читальнѣ такъ много есть гѣдныхъ и охочихъ до читальняныхъ справъ, то тымъ лучше для неі; годѣ однакъ бути всімъ генералами — требажъ комусь и простымъ бути. Вирѣшѣ старшина выбирася лишъ на рѣкъ — може тому прийти черга и на другихъ, сли собѣ заслужать на тоє. А хто хоче о читальню щиро старатись, то може и не будучи въ выдѣлѣ принести їй много хѣсна.

Коли порядокъ дневный зѣстане вычерпанный, має тимчасовый голова оголосити, що Збори суть замкнені. Теперъ повинні слѣдувати забавный вечерниці. О томъ, що они повинні обѣмати — була вже бесѣда. Програму ихъ треба розумѣ ся вже напередъ уложити.

Тую програму можна переписати въ кѣлькихъ примѣрникахъ и удѣлити важѣйшимъ гостямъ. Межи поодинокими точками є можуть выступати зъ бесѣдами чи декламаціями еще й гостѣ, що зголосили ся до того. — Коли же усе зѣстане вже выповнене, то повинно слѣдувати угощене гостей, такъ якъ по нашихъ селахъ нема реставрацій, где бы кождый мѣгъ заразъ чимось покрѣпитись. Зле однакъ роблять ті читальнѣ, що дуже садять ся на принятѣ: на се выдає ся звычайно дуже много гроша, такъ, що одна таке принятѣ выносить неразъ бѣльше чимъ всѣ рѣчний выдатки на саму читальню. Кождый цѣцѣнь зъ гостей знає, що не приѣхавъ анѣ на весѣле анѣ на храмъ, не може затымъ ставити нѣякихъ вымагающихъ жадань. А вже найнаскудиѣйше вражене мусить кождый ѣднести тогды, коли при забавѣ въ читальни, тои розсадниці тверезости, просвѣты и поступу — подає ся гостямъ горѣвка! Якто? То громадяне гадають въ той способъ поѣднести свою просвѣту, свое образоване, що на публичныхъ зѣбранихъ чванять ся головнымъ своимъ ворогомъ горѣвкою?! Такъ духу є навѣтъ не повинно бути въ жадной руской хатѣ, такъ она намъ хиба лишъ яко лѣкъ до мащени плечей повинна служити, хочъ и до того можна бы ужити чогось иншого! Ничого тутъ говорити о мѣрности, бо нашъ чоловікъ, зачне келишечкомъ а прийде оказія, або гризота та

горе — то и цѣла мѣрность поѣде до лиха! И я гадавъ до недавня, що цѣла агітація противъ горѣвки выйшла головно зъ несвѣдомости нашихъ старшихъ людей, що не знаючи якъ взятись до чого иншого — накинудись на наибѣльше бючий въ очи блудъ нашего народа. Се по бѣльшой части и такъ зъ сего пошло, але якъ я побачивъ, що декотрі громады безъ ничиєи заохоты, самі зъ себе, — выгнали горѣвку зъ своихъ хатъ, и що они дуже добре безъ неі обходять ся навѣтъ въ часѣ найтяжнихъ робѣтъ, — тогды пересвѣчивъ ся я, що такъ справді мусить щось въ томъ бути. Мы повинні уникати горѣвки бѣльше чимъ самого того, що по смерекахъ дере ся. Вирѣшѣ съ часомъ розвинесь у насъ торговля, розповсюдять ся народный крамницѣ, а тогды стане лекше и о иншій здоровій а таній трюнки. А тымъ часомъ обходѣмъ ся и такъ.

(Дальше буде.)

СТАТУТЫ затвержденного в. ц. к. правительствомъ товариства

„Власна Помѣчь“,

(касы позычковой и шихаѣра) продає по 30 кр. (за 5 примѣрниковъ разохъ зъ прозѣбою.)

Редакція „Буковины.“

„ЗЕРНА“,

літературно-наукowy додатокъ до „Буковины“ за рѣкъ 1887, що на 4 аркушахъ друку мѣститъ въ собѣ причинокъ до исторіѣ Буковины, повѣсти и поезіѣ продає по 20 кр. ѣдъ примѣрника

Редакція „Буковины.“

Зъ буковинского

КАЛЕНДАРЯ

на р. 1888 остало ще кѣлькадесятъ примѣрниковъ части науковой и забавной зъ образками, шематизмомъ и оновѣщеніями и продає ся по 20 кр. (зъ пересылкою 22 кр.) въ редакціѣ „БУКОВИНЫ.“

Адвокатъ

ДР. ЯКѢВЪ КЕСЛЕРЪ,

отворивъ свою канцелярію

въ Садагурѣ

въ домѣ аптекаря Рубіновича.

(Поручаємо сего пана адвоката на поѣставѣ похвалъ Садигурскихъ Русинѣвъ нашимъ людемъ.)

Выдає и за редакцію одвѣчає: Павло Кирѣвъ.

Зъ печати Г. Чоппа.

«Буковина» виходить
1. (18.) и 16. (28.) каждого
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА

платна въ Чернівцяхъ
выносятся:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.
въ графіцѣ Рехенберга,
улиця ратушева, ч. 21.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця Петровича, ч. 4), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Всѣ предплатители
доставляютъ 12. числомъ без-
платный лѣт. додатокъ 4 ар-
кушѣвъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

До бук. прав. Русинѣвъ.

Вже майже певна рѣчь, що теперѣшній рускій(!) катихитъ при черновецкій гѣмназіѣ, звѣстный румунизаторъ Чунтулякъ зъ концемъ сего школьного року має оставити свою посаду. Въ нагороду за его ревну румунизаторску дѣяльність мѣжь рускою молодѣжею и за его взорцеве монашеске поведене має зѣстати онъ настоятелемъ монастыря св. Ивана Сучавского. Мы и каждый щирый Русинъ пожелае сему добродѣви руской молодѣжи щасливои дороги зъ желанемъ, до непобаченя. Перенявши кѣлька рокѣвъ тому зъ рукъ бл. п. о. Іліюца, правдивого Румуна, гарне число учениковъ Русинѣвъ, умѣвъ сей достойный отецъ рѣжними секатурами перегнати три чверти рускихъ дѣтей до румуньского катихиты и звести такимъ способомъ поважне колись число православныхъ учениковъ рускихъ, до числа сорокъ и кѣлька. Публичный нашъ скръбъ на деморализующе румунизаторство Чунтуляка поднесеніи скѣлька разѣвъ въ «Буковинѣ» не звернули уваги покликанныхъ настоятелѣвъ на се безправство, а на большу акцію проти вовка румунизатора, що ставъ пастыремъ руского стада, на то не здобулись Русины. Коли якъ довѣряють, сей румунизаторъ має уступити зъ мѣсяця катихиты руского, то повинні щирі священники-Русины подати ся о се мѣсце, а не одтягаться зъ матеріальныхъ взглядѣвъ одъ сеѣ патріотичноѣ задачѣ, и подавати такимъ способомъ мечъ въ руки румунизаторамъ, котрі задля однои румунизаторскоѣ идеѣ хапають за се оружје противъ нашоѣ молодѣжи, нашоѣ будущности, не зважаючи на матеріальні надогоды. Колижь подадуть ся о се мѣсце священники-Русины, тогды удати ся намъ до Его Експеленціѣ Пана Президента зъ прозьбою, чтобы

се мѣсце получивъ не якимось русскимъ профессоромъ квалификованный румунизаторъ а щирый Русинъ. Мы переконані, що Его Експеленція не одкаже такому справедливому бажаню, чтобы рускимъ катихитою ставъ священникъ-Русинъ, а не по руски ледво мелькающий румунизаторъ, квалификованный на то неприхильнымъ Русинамъ чоловѣкомъ.

Але нѣмъ ще до сего прийде, конче Русинамъ ще деякі кроки починити. Зъ вѣстею о уступленю Чунтуляка розѣбно ще одну менше приятну для Русинѣвъ вѣсть, котру не смѣмо легковажити, а котру поддавъ мабуть самъ румунизаторъ, чтобы довершити дѣло, котрого переймаючи катихитурѣ руску поднявъ ся. Ото зачуваемо, що на подставѣ здецимованого румунизаторомъ Чунтулякомъ числа прав. учениковъ записанныхъ на рускій выклады релігійні, задумують румунизаторы до уступленю Чунтуляка поднести гадку знесенія сего мѣсяця прав. руского катихита, а злученія всѣхъ православныхъ учениковъ подъ однимъ румуньскимъ катихитомъ, чтобы одже сповнились на національную погибель Русинѣвъ слова румунизаторскихъ пророковъ о одномъ стадѣ православномъ и одномъ пастырѣ румуньскомъ. Не знаємо, кѣлька правды въ сѣй вѣсти, но будь якъ будь, то певно що зъ нею носятъ ся наші Румунизаторы и то достаточне, чтобы затревожити каждого бачного Русина. Всѣмъ намъ ще въ свѣжѣй памяти, скѣлько то труда, заходу прозьбы коштувало бук. прав. Русинѣвъ, нѣмъ они выбороли собѣ бодай отсе приналежне имъ право языкового одособненія; тожь и выдрати собѣ его не даймо. Починѣмъ одже одповѣдніи кроки, чтобы Румунизаторамъ одхотѣлось такихъ забавѣвъ, о котрыхъ уже носятъ ся. Покажѣмъ имъ, що ся вѣсть осягне противне одъ того, що задумо-

вала. Выкажѣмъ ц. к. правительству, якихъ мѣръ уживавъ Чунтулякъ, щобы сповнити свое румунизаторске посыланництво, фактовъ и свѣдѣнъ на то не забракне. Покажѣмъ за разомъ, якѣ у насъ прав. катихиты въ народныхъ школахъ, особливо въ Черновецкихъ, де нашѣ дѣти починають учить ся релігій. Се загально звѣсний фактъ, що нѣ одинъ прав. катихитъ Черновецкій не умѣе двоетрое словъ рускихъ промовити. Зажелаємо жъ катихитовъ, котрѣ бы умѣли рускоѣ мовы. Покажѣмъ правительству, якимъ чуднымъ, пречуднымъ и не зрозумѣлымъ язычіемъ уложеніи учебники прав. релігій для рускоѣ молодѣжи, та зажелаємо, щобы они були написані, якъ румунскій, нѣмецкій, польскій и всѣ, а всѣ на свѣтѣ, живою мовою. Предложѣмъ зновъ безправство, яке дѣєсь на прав. теологічнѣмъ факультетѣ Черновецкомъ, де мимо противного роспорядженія міністеріѣ ще й нынѣ по 13 рокахъ панує незрозумѣла для Русинѣвъ мова румунська, яко викладава, и зажадаємо, щобы посли резолюціѣ поставленої п. Зотою въ радѣ державноѣ, на теологічнѣмъ оддѣлѣ була викладава бѣсѣда для Русинѣвъ руска, а румунська для Румунѣвъ; або, колибъ сему румунизаторы оперлись, то для всѣхъ нѣмца.

Только тогда, коли усунемо сіи три перепоны, а то: Катихитовъ Румунизаторовъ або несвѣдомыхъ рускоѣ мовы, дальше непонятне для дѣтей нашихъ язычіе зъ катихизмовъ, и въ концѣ румунскій выклады для Русинѣвъ на теологіѣ; тогда наша молодѣжь буде розвиватись природно, буде держатись своѣй вѣры и мовы; лишь тогда не зрече ся патріотична молодѣжь батьковскаго вѣроисповѣданія, а матеріалистична своєю батьковскою мовою-народности, тогда ажъ перестане деморалізація молодѣжи, тогда ажъ выйдуть на користь народа и державы зъ нашихъ школъ мужѣ-характеры, а не лизуны и безхарактерніи огида, якихъ у насъ зъ кождымъ рокомъ все больше и больше. Не одлучна одъ сего справа науки языка руского въ нашихъ народныхъ, середныхъ и фаховыхъ школахъ, вже на дорожѣ до управленія, и небагомъ буде на певно только наша рѣдна руска мова предметомъ науки въ австрійскихъ школахъ. Колижъ до того часу усунемо колоды: катихитовъ румунизаторовъ, язычіе катихизмовъ, румунскій выклады на теологіѣ, котрѣ то перепоны поставлено намъ въ цѣли румунизаціѣ, то будемо зъ рускихъ учениковъ мати щирыхъ и ревныхъ

Русинѣвъ, а не запродайныхъ перевертѣвъ, перекинѣчиковъ. Памятаймо, що зъ одной стороны досолоють дѣтемъ нашимъ катихиты-румунизаторы, зъ другоѣ утрудняе науку язычіе катихизмовъ, по третѣмъ же Русинѣвъ румунська наука-мука въ семинаріѣ, не дивно одже, що склонна до лекшого молодецка натура подаєсь, нагинаєсь до чужого. Зважмо се, панове брати, та нумо до дѣла бо ворѣтъ не спить, часъ не стоить, а лихо все больше росте, вырастает.

ДВѢ НАУЧКИ.

«Будутъ нашѣ», сѣбѣайте, панове выборці, та тѣште ся; бо будутъ Вашѣ послы зъ Вѣднѣ та везутъ Вамъ гостинецъ гарный — новый податочокъ. «Тѣште ся!» писали мы Вамъ, панове брати, въ 10 числѣ «Буковины»; бо Вашѣ послы-дѣдичѣ везутъ Вамъ небагомъ, хороній дарунокъ зъ Вѣднѣ. Якъ казалисьмо, такъ ся и стало. Вашѣ послы-дѣдичѣ вертають вже зъ Вѣднѣ, а позаякъ они ледви Васъ склѣчуть, щобы Вамъ розказати, якъ то то они, Вашѣ заступники, про Васъ дбали, то хочемо мы Вамъ, панове выборці, вновѣсти, що вже сповнило ся то, що мы Вамъ пророкували. Ото везутъ Вамъ Вашѣ послы новый побольшенный податокъ одъ горѣвки. Мы вже писали Вамъ, що сей податокъ конечный на оборону нашего краю, а справедливый; бо хто не хоче его платити, най не не горѣвки; а хто не може зречи ся проклятой браги, най выбачает та платитъ. Одно лишь несправедливо, що Вашѣ послы-дѣдичѣ, п. Янко Зота, та п. Янко Лунуль виробили, щобы зъ горѣвчаного податку не йшли всѣ грошѣ на добро людске: на оборону краю, на школы, уряды и т. д., але щобы зъ того податку брали дѣдичѣ, властители горѣленъ по сто тысячъ зол. рѣчно для себе и то що року черезъ двацать и три роки. Такимъ способомъ заберутъ бук. дѣдичѣ та жиды за тѣхъ 23 роки разомъ два миліоны и чотири ста тысячъ левѣвъ до своѣй и такъ новою кипецѣ. За щожъ? снытаєт. — За то, що позволили на Васъ, хлѣборобѣвъ, наложити сей большій податокъ. А право, позволити на то, дали Вы имъ; бо выбрались ихъ Вашими заступниками. Послушайте, якъ се стало ся, а познаєтє що только послы-дѣдичѣ виноватѣ тому що збольшенный податокъ одъ горѣвки не злекшитъ Вамъ прочій тигаръ податковый, а принесе только однимъ властителямъ горѣленъ зискъ: Ось якъ ся мала справа зъ симъ податкомъ. Панъ міністеръ скарбу зажадавъ пѣдвысненія податку одъ горѣвки, яко конечного и справедливого. Панъ міністеръ готовъ бувъ употребити значну надвышку зъ сего податку на злекитѣе прочого податкового тягару цѣлому народови. Послы-дѣдичѣ, якъ почувли про пѣдвысненъ податку одъ горѣвки, не хотѣли на то зовсѣмъ пристати. Панъ міністеръ зновъ настоювавъ на своѣмъ; бо грошей конче, а иншій по-

датокъ неможливий. Тоды умовились послы-дѣдичѣ межи собою и сказали п. міністрови, що призвоятъ на підвыснене податку одъ горѣвки лишъ підъ тымъ варункомъ, коли надвышку зъ сего податку роздѣлять межи властителѣвъ горѣлень. Проти сили и волѣ пословъ не вдѣе и п. Міністеръ нѣчого; бо конституція дае лишъ заступникамъ народа себѣ то посламъ, право ухвалювати закони, одже й податки. П. міністеръ сказавъ одже, коли рада державна згодить ся на то, щобы надвышку зъ горѣвчаного податку роздѣлити межи властителѣвъ горѣлень, то онъ проти того нѣчо не вдѣе, а одъ підвысненя сего податку одступити не може. Прийшло одже до голосованя надъ підвысненемъ податку, и послы, заступники народа, згодились на то. Прийшло дальше до голосованя, чи має надвышка зъ горѣвчаного податку ити до кишенѣ горѣльничковъ, а не всего народа, то перегаласували польскій и волоскій дѣдичѣ другихъ щирыхъ заступничковъ народныхъ, одже й выйшло теперъ то лихо, не зъ волѣ и вини ряду, а зъ волѣ и вини скількохъ польскихъ та волоскихъ пословъ-дѣдичѣвъ, котрыхъ за ковбасы та горѣвку выбрали галицкій та буковинскій мужики-хрунѣ. Такъ то беруть Ваші послы по десять левовъ денно за то, що сидять и радять у Вѣднѣ, а ти грошѣ платять имъ каса зъ Вашихъ податковъ. Крімъ того кажуть они собѣ ще й за то платити, що позвоятъ на новий податокъ, котрый зновъ народъ платити буде черезъ ихъ руки; бо чи выпють всѣ наші буковинскій дѣдичѣ-горѣльники разомъ тілько горѣвки, якъ одна одніська громада? Певно, що нѣ. Черезъ бѣльшій податокъ подорожѣе горѣвка, а все то заплатять ти, що еѣ пити муть. Одже дѣдичѣ-пропінаторы найдуть свои грошѣ, якъ и доси було. Але доси не доставали они нѣчого бѣльше, а теперъ побирати муть за пусто-дурно ще по сто тысячъ рѣчно зъ цѣсарскои касы и роздѣлювати муть межи себе и то не разъ, а черезъ 23 роки. Такъ одже ты, мужику, не присягай одъ горѣвки, не закладай читальнѣ, не треба тобѣ гімназіѣ, а роби якъ чорний вѣль, пий горѣвку, плати за ню у двоє, абы горѣльники пропінаторы та шинкарѣ мали заробокъ ба й на податокъ, та щобы ще стало на особный даруночокъ для дѣдича-горѣльника. Оттаке то добро виробили для Васъ Ваші послы-дѣдичѣ. Видите одже, що дѣдичъ не може нѣколи бути щиримъ заступникомъ мужика; бо що панъ, то не мужикъ, а що йде въ паньску кишеню, мусить ити зъ мужицкои моленьки. Щобысьте ще лѣпше переконали ся, що доки мете выбирати чужихъ дѣдичѣвъ, доти й не мете мати щирыхъ заступничковъ на то ось Вамъ доводъ зъ самои рады державнои. Одинъ нѣмецкій посолъ мужицкій, не дѣдичъ, сказавъ тамъ у Вѣднѣ на радѣ, коли власне радили надъ підвысненемъ податку одъ горѣвки такъ: «Панове! панъ міністеръ потребує грошей на войско. Всѣ видимо, що се конечно. Сихъ грошей хоче добути зъ підвысненя податку одъ горѣвки. Добре; бо хто має на шитику, того не вартъ жалувати. Але видимо, що зъ сего податку приїде бѣльше гроша, якъ п. мі-

ністрови треба; одже ту надвышку треба роздѣлити на злєкшѣне другихъ податковъ. Народъ не, народъ платить за горѣвку, одже народъ и платити ме бѣльшій податокъ одъ горѣвки, най жежъ народъ має й користь зъ надвышки податку, а не паны-горѣльники, що нѣчо не тратять, а ще може й бѣльшій дохѣдъ мати будуть.» Оттакъ говоривъ щирый заступникъ нѣмецкій, не дѣдичъ, а ученый собѣ Нѣмецъ. Але на то не пристали дѣдичѣ, котрыхъ е купа у радѣ державнои; не пристали на таке й Ваші послы-дѣдичѣ, и урядники (бо ихъ бѣльше) щобы мужикъ плативъ, за горѣвку бѣльше, а дѣдичѣ, щобы роздѣлили межи себе всѣ грошѣ, котрѣ не потребує міністеръ. Такъ одже припадає на самыхъ буковинскихъ дѣдичѣвъ по сто тысячъ зол. рѣчно, Оттаке то наробили Вамъ Ваші послы-дѣдичѣ, що то Вы ихъ собѣ на заступничковъ выбрали. Вы, панове выборцѣ, й не знаєте кѣлько то тяжко заробленого гроша йде вже доси зъ вашои моленьки за ту прокляту люру-горѣвку. Самого податку одъ горѣвки платить буковинскій народъ триста трицять и три тысячѣ пятьсотъ девятьдесятъ и сѣмъ левовъ що року. Теперъ буде его бѣльше, якъ у четверо. Страшно й подумати, кѣлько кровавого гроша одні Русины на Буковинѣ за ту вонячу брагу въ болото кидають. Колись мы то Вамъ докладно обчислимо, и певно що настрашите ся, що то за величезна сума потонає въ порцѣ. На теперъ скажемо тѣлько, що за наука виходить для Васъ изъ сей новини, яку Вамъ везуть Ваші послы-дѣдичѣ изъ Вѣднѣ. Ото перша наука: Не выбирайте, панове брати, бѣльше пана Зоту, пана Лупула и нѣякого дѣдича чи тамъ якого иншого чужого на посла, а оглядайтесь завчасу за своими свѣтлыми та щирими братьями-Русинами, котрѣ нѣколи не згодять ся на таку кривду для Васъ. Выборы до рады у Вѣднѣ и до сойму у Чернѣвцяхъ вже за плечима; Памятайтежъ, що наробили Вамъ Ваші послы-дѣдичѣ, коли прийдуть просити Васъ о поновный выбѣръ. — Друга наука: Покидайте ту чортѣвску люру-горѣвку! Тверезѣть ся! Закладайте читальнѣ! Пробуйте вѣльный часъ въ Читальняхъ: Тамъ научитесь не одного розумного дѣла, а що найважнѣйше, забудете на горѣвку. Най панове горѣльники паять горѣвку для себе й орендарѣвъ своихъ, най пють еи, здорови, та най и сами собѣ дарунки платять. Памятайте, бѣйтесь Бога, що горѣвка подорожѣе одже тымъ скорше утоне въ нѣй, хто еи не покине; лишъ сильна розумна воля може Васъ спасти одъ Вашихъ пословъ-дѣдичѣвъ и одъ ворога-горѣвки. Хто намъ не вѣрить, жебрачовъ палицевъ ажъ завтра змѣрить. —

Дописи „Буковины“.

[ИЗЪ ЛАШКѢВКИ.] (Отворене читальнѣ.) Въ субботу дня 19. мая прибули гостѣ зъ Черновець Вп. п. п. надучитель Поповичъ, проф. Ю. Пігулякъ, Никоровичъ, Руснакъ, редакторъ «Буковины» Кирчѣвъ,

зъ співаками и заночували въ домѣ доньки бл. п. Продана. На другій день рано въ недѣлю повѣ до 8 год. пустили ся гостѣ ити до церкви, надѣючись одспівати Службу-Божу — та на превеликій жалъ, церковь була уже замкнена, бо пань-отець Граматовичъ, ще досвіта одслужили самі Службу-Божу, а люде навѣть и не знали що гостѣ зъ Черновець ще одъ вечера ждали на Богослужене. (Незнаємо чи се и годить ся такъ, щобъ повѣ до 8 год. рано въ недѣлю вже було и по Службѣ. Мы знаємо, що по нашихъ православныхъ церквахъ «вечерню» декотрі духовні п.-отцѣ для народа не одправляють. Щожъ має дѣяти нашъ селянинъ одъ 8 год. рано до ночи? Чи не мусить ити до корчмы и пропити послѣдній грошикъ, який ще ся де валяе, а якъ нема, то хоть на кілька-десять кр. довгъ зробити? Зъ такихъ ранихъ Богослужень, хіба жидъ користае, та онъ вдячний пань-отцеві за се! Але чи пань-отець на те, щобъ жидови грошики до кишенѣ наганявъ, а народъ щобъ бѣднѣвъ? Щобъ навѣть въ недѣленьку не мавъ часу зобратись до св. церкви? На сѣ питаня радѣ бы мы почути одповѣдь свѣтлоѣ консисторіѣ! Прим. Редакціѣ.)

О 10. год., зѣйшли ся гостѣ черновецкій до мѣсцевой школы, а за ними и основателѣ читальнѣ. Співачи одспівали трикратне «христосъ воскрес» а п. учит. Проданъ розпочавъ промовою збори. Члены основателѣ выбрали посли закона тымчасового предсѣдателя, котрый короткими словами высказавъ свою подяку за довѣре и удѣлилъ п. Ом. Поповичеві голосу. Въ довшой бесѣдѣ заохочувавъ п. П. зобра-ныхъ до користаня зъ правъ свободы и свободного розвиваня ся та просвѣчуваня, згадавъ про тяжкій часъ панщины и про теперѣшний нашъ станъ и свободу и пояснивъ цѣль читальнѣ. Співачи одспівали хорошо Имѣ Народноѣ, посѣмъ основателѣ выбрали собѣ выдѣлъ до котрого увѣйшли: Василь Пенюкъ, голова; Шлемко Г., заст. головы; Проданъ, секретарь; Иваніцкій, мѣсц. уч. бібліотекаръ; Капацинъ Мих., касієръ; о. Граматовичъ и Иванъ Гордѣйко, заступники выдѣловыхъ. Забирали одтакъ ще слова п. Проданъ дякуючи черновецкимъ гостямъ за трудъ и п. П. предсѣдатель закінчаючи зборѣ. Співачи одспівали кілька хорошихъ пѣсень и на сѣмъ зборѣ скінчено, бо черновецкій гостѣ поѣхали ще на отворене читальнѣ того самого дня въ Ставчанахъ.

Розпочалисте панове ґазды хорошо, не дайтежъ ся одстрашити жаднымъ ворогамъ, и ведѣть дѣло дальше вамъ на добро, на хосенъ, передъ Богомъ на заслугу, а передъ людьми на честь и на славу.

Свѣдокъ.

[ИЗЪ СТАВЧАНЪ.] (Нещасне село. Славный просвѣтителъ о. Тарновецкій. Отворене читальнѣ.) Изъ Лашковки удали ся мы двома фѣрами зъ прибувшимъ по насъ учит. черновецкимъ, п. Руснакомъ, до Ставчанъ. Уже по дорожѣ розказавъ намъ п. Руснакъ, що мѣсце отвореня читальнѣ будемо мати не

выгѣдне, позаякъ мѣсцевый парохъ п. Тарновецкій прикликавъ до себе селянина у котрого мало одбутись отворене и такій бѣдному селянининові прочитавъ науки за читальню, що сей ажъ угѣкъ изъ села и якъ кажутъ, сховавъ ся у дѣсь.

Дожджаючи до Ставчанъ — бачимо, що люде, по поли щось роблять... Приѣжджаємо въ село — радує ся и весели ся душе!... Передъ корчмами зъ заду, зъ переду, зъ боку одного и другого панове ґазды, якъ рѣй пчѣлы облягли коршмы. Зъ боку цвѣтъ ставчанскихъ ґаздовъ — велика надѣя — будучі ґазды и ґаздинѣ, парубки, дѣвчата, молодцѣ гуляють ажъ копоты йдуть... музыка рѣже. Въ коршмѣ крѣзь вѣкна видно биткомъ набито, а на порозѣ жидъ лишь въ армуриѣ обтирае пѣть! Видно — живна у него... А церковь? Ся — стоѣтъ сунокѣйно — на всѣ замки позамикана, лишь хрестъ зъ конулы глядитъ жалѣбно, на розпущену свою паству. А пань-отець? У него празникъ нинѣ, день его именинъ — однакъ жура личенько звялила. Сумує. И чижъ. не-має? Его трицять-лѣтній порядки и лады хотѣть починати бурити и заводити новѣ — для простого мужика закладати читальню въ Ставчанахъ? Тамъ де передъ о. Тарновецкимъ все трясло ся и тремтѣло, де трицять-лѣтъ школа нѣчо не вдѣяла, де всѣ скакали якъ о. Тарновецкій загравъ, тамъ нинѣ мужикъ має дѣзнатись, що онъ вѣльний чоловікъ, що панщина давно знесена, що годѣ тамъ о. Тарновецкому розказувати вязати чоловіка якъ иса и провадити до Кѣцмани лишь зате, що сѣмдесять-лѣтній старецъ не хотѣвъ ити о. Тарновецкому за дармо робити. Тамъ де у свята на покликъ посѣпакѣвъ о. Тарновецкого люде притѣмомъ бѣгли одрабляти монѣ панщину на поле? Тамъ де за выоране фальчѣ поля о. Тарновецкому, увѣльнявъ онъ самовѣльно навѣть молодѣжъ одъ школы, а панѣ добродѣйка казала выкопувати зъ учительского города картофлѣ, не дбаючи протѣ, що скаже учитель? тамъ де о. Тарновецкій мѣгъ мѣшати ся до рѣжныхъ сиравъ и грабити безкарно людей бѣдныхъ? Тамъ читальню осѣмѣлилъ ся хтось закладати а о. Тарновецкій мавъ бы на се крѣзь пальцѣ дивитись? О нѣ, се понадъ его силы! Тяжъ передъ о. Тарновецкимъ тремтить и самъ Преосвященный, якъ кажутъ люде! Ну, але мы не тремтѣли, заѣхали въ село, оглядаємо, розглядаємося. Дворѣ и обѣйте о. Тарновецкого хороше... Видно, не простый пѣпъ, що надъ народомъ и для его добра працює. А хаты? Сѣ бѣдненькій обидраніи, облупаніи, похиленіи, стоятъ та сумують, якъ каже Шевченко.

П. Руснакъ завѣзъ насъ до своего брата, де зѣбралось значне число людей, основателѣвъ читальнѣ, многіи учителя и церковніи пѣвчѣ зъ селянами зъ поблизкихъ селъ. А що въ хатѣ панувала велика душность и всѣ гостѣ помѣститись не могли, то на представлене редактора Буковины п. Кирцова удались всѣ до столы. Співачи одспівали «Христосъ воскрес» и розпочали ся збори. Цѣканѣ жидики и п.

отцеві посланці, цѣкаво приглядали ся цѣлому дѣлу. Забравъ слово п. О. Поповичъ, а по нѣмъ редакторъ Буковини п. Кирчовъ. П. Поповичъ говоривъ про панщину, воскресене, просвѣту и читальню. П. Кирчовъ про то, чи вольно людямъ закладати читальнѣ и учити ся, чи нѣ.

«Для всѣхъ свѣтитъ и грѣе сонце, для всѣхъ падає дощъ и роса, для всѣхъ давъ панъ-Богъ день и нѣчь и для всѣхъ цѣсаръ ѣднакове право!» говоривъ п. Кирчовъ. «Нѣхто не смѣє казати що онъ має бѣльше право до науки, або що ему треба науки а другому вже нѣ. Дѣтина, що ще не выросла, бѣльше ѣсти хоче и потребує, якъ старий. Так и зъ людьми хто темный, той потребує бѣльше науки якъ той, що вже щось умѣє.

Хто вамъ говорить, що вамъ не потрібно науки — той вамъ воробѣ, той вамъ не радъ. Вамъ говорять що мы приходимъ панщину на васъ накладати. . . мы чули о тѣмъ. Мы приходимо поучити васъ, що панщина знесена, що вы не є нѣчиѣми невольниками.

Хто проти васъ и проти вашоѣ читальнѣ виступає, той виступає проти цѣсарскоѣ волѣ и цѣсарскихъ правъ. Мы приходимо, щобъ знати панщину де она ще є.» Члены основателѣ выбрали собѣ выдѣлъ: головою: Василя Кравчука; заступникомъ головы: Олексу Курилюка; секретаремъ: Ивана Острика; бібліотекаремъ: И. Руснака; касіеромъ: Ивана Мачушака; заступниками выдѣловыхъ: Василя Олексіевича и Петра Попенюка. Спѣваки одсѣивали кѣлька нѣсень, народ. имнѣ. Въ хатѣ госп. Руснака зъ за стола промовляли ще деякі п. п. якъ: Поповичъ, церк. нѣв. зъ Малитинцѣвъ, ред. Буковини Кирчовъ и другі. Читальня Малитинцѣва подарувала читальни Ставчанскоѣ 6 хорошихъ книжочокъ на початокъ. Познымъ вечеромъ вирушили гостѣ зъ п. Руснакомъ до Черновець. За порадою и намовою товаришѣвъ, пробувавъ п. Руснакъ, загально поважанный учитель зъ Черновець, приеднати о. Тарновецкого для Читальнѣ, чтобы не розганявъ членѣвъ и удавъ ся до помешкани о. Тарновецкого. Однакъ що зъ того вышло, доносили мы въ дробныхъ вѣстяхъ попередного числа „Буковини“.

И щожъ помогло, що Преосвященный въ своѣмъ обѣзѣ наказує священникамъ щобъ братались зъ учителями, бо учитель мають повагу и довѣрѣє у народѣ.

Конкурсъ драматичный.

Дякуючи щедрости пеназваного патріота, зложившого на нашѣ руки пятьсотъ (500) рублѣвъ (с. е. пятьсотъ пятацать (515) зол. а. в., по курсѣ 103 зъ дня переданія), оголошує товариство «Просвѣта» драматичный конкурсъ подѣ ниже наведеними

условіями. (Зъ волѣ надавника захована его-жъ правопись.)

Правила на конкурсъ Мяхайлової драматичной преміи.

1. Премія пятьсотъ руб. зложена на руки товариства «Просвѣта» у Львовѣ, признається за оригинальную драму або трагедію з историчного життя України-Русі.

2. Конкурсомъ править товариство «Просвѣта»; воно оголосить отсі правила по усіхъ народно-руськихъ часописяхъ, и в двохъ польскихъ, одной у Львовѣ, другой у Варшавѣ.

3. Речинецъ конкурсу тролітній з того дня, якъ буде оголошена перша оновістка: коли-жъ за три роки не прийде до конкурсу відповідного твору, тоді речинецъ протягнеться ще на два роки и т. д. далі, ажъ доки не прийде твір достойний преміи.

4. За-для суду надъ поданими до конкурсу творами и для присуду преміи товариство «Просвѣта» зложить Раду, до котрої покличе голову товариства; професора рускої мови и письменства на львівському або черновецькому университетѣ; двохъ вибитнійшихъ письменників з України (вважати треба, щобъ одинъ зъ нихъ бувъ историкомъ); надавника преміи чи его заступника; и двохъ товаришѣвъ «Просвѣти».

5. До конкурсу приймати оригинальні, ще недруковані и не давані на сценѣ твори Русинів з цілого обширу українсько-руськихъ земель.

6. Авторъ під творомъ не підписує власного имени, а становить на творѣ саму саму лишень девізу, котру написавши на окремому пакетѣ, вложить в той пакетъ власноручный підпис, и запечатавши власною печаткою подасть до «Просвѣти» у купі з творомъ. Пакети отсі розпечатує Рада тоді вже, коли присудить премію.

7. Змістъ драми чи трагедіи повиненъ бути историчный, взятий з епохи дружинно-вечевої, руско-литовскої або козацької; подія щобъ була дійсне историчною. Характер и кольоритъ драми повиненъ відповідати историчнимъ и етнографичнимъ умовамъ своего часу. Тенденція черезъ увесь твіръ щобъ переходила виразно, щобъ була неминує патріотичною, але не образливою для другихъ сусіднихъ народностей.

8. Мова діячѣвъ драми чи трагедіи повинна бути чистою українсько-руською, відповідати часови, змісту, обставинамъ дії и вдачі діячѣвъ, и не вживати зайвої бучности, якъ и жадного тривіалізму. Треба вважати, щобъ мова формами відповідала народній складни. За взірці мови треба взяти: а) Историчні пісні видані у Кніві Антоновичемъ и Драгомановимъ; б) Українські приказки видані Номисомъ; в) Судові и инчі историчні документи; г) Шевченкові твори.

9. Манускриптъ драми чи трагедіи авторъ мусить написати правописомъ вжитимъ у Шевченковому «Кобзарі», виданому у Празі року 1876.

10. Премієвана драма чи трагедія, хочъ и буде

авторова властність, але автор не мати-ме права заборонити давати її на сцені руського театру.

За товариство «Просвіта».

У Львові, дня 1-ого мая 1888.

Д-ръ Омелянъ Огоновскій, Володимиръ Коцовскій,
голова товариства „Просвіта“, секретарь.

БУКОВИНЬСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

На «Народный Домъ» въ Чернівцяхъ прислали: Ви. о. Ем. Кушникъ 5 зол., Впр. о. Изидоръ Воробкевичъ зобравъ на вечерку 5 зол. Ви. Бахницький зобравъ на отворенію Читальни въ Лужанахъ 5 зол. 6 кр., Мурашки въ Качицѣ зобрали 1 зол. 13 кр., Ви. Николай Лисенко зъ Кіева приславъ 2 зол. 8 кр., Нѣмецъ зобравъ въ домѣ Русина 1 зол. 19 кр., Ви. о. Емануилъ Лѣсьненскій приславъ одъ Осипа Ганкевича 1 зол., одъ Маріѣ Иванівноѣ 1 зол. Ви. о. Ив. Палѣвъ зъ Звенигорода 87 кр., зъ попередного выказу 351 зол. 61 кр. разомъ одже 373 зол. 94 кр. Щедримъ жертвователямъ щире Спасибѣгъ!

Въ члены основателѣ «Народного Дому» вступили Виреп. О. Архимандритъ Филиповичъ Игуменъ Монастыря въ Сучавицѣ, Ви. Дръ Володимиръ Залозецкій, лѣкаръ и прімаръ шпиталю въ Чернівцяхъ. Ви. Иванъ Волянскій инспекторъ полиціѣ въ Чернівцяхъ, Ви. Иванъ Тужанскій контр. цловый въ Чернівцяхъ, Ви. Николай Винишовскій властитель реальности въ Чернівцяхъ, Ви. Иванъ Харжевскій офиціалъ магістрату въ Чернівцяхъ, Ви. Омелянъ Оробко п. к. авск. суд. въ Вижници и Максимъ Михалыкъ п. к. судія въ Путиловѣ.

О. Громицкий, бук. парохъ въ Усте-Путиловѣ, упокоившійся м. м. оставивъ 3000 зол. въ бук. щадничѣй касѣ, и назначивъ одсотки зъ той сумы для своихъ двоихъ непотъ, а по ихъ смерти на стипендію для прав. правникѣвъ-Русинѣвъ Черновецкого университета. Колибъ се назначене зъ якои будь причины не могло ся сповнити, то переходитъ цѣла сума на власнѣсть «Рускои Бесѣды» въ Чернівцяхъ. Тестаментъ робивъ черновецкій адвокатъ Вахтель въ присутности ще двоихъ жидѣвъ. Жаль що покойный патріотъ не удавъ ся до своихъ людей о порадѣ, а мѣгъ бувъ передати капиталъ на власнѣсть «Народного Дому» и не только була бы сповнилась его хороша послѣдняя воля лучше; бо зъ бѣльшимъ процентомъ, але бувъ бы разомъ значно причинивъ ся до осущенія идеѣ «Народного Дому». Но будь якъ будь, въ руской стипендіѣ поставивъ собѣ покойникъ памятникъ, котрый не вмере не загине. — Дай Боже, щобы сей першій хороший примѣръ найшовъ ще наслѣдователѣвъ.

„Руска Бесѣда“ поручила уложене бук. календаря п. р. 1889. зновъ Ом. Поповичу. П. т. писателѣ нашій прошеніи суть присылати одповѣдні рукописи, уваги и т. п. Нашій бук. Читальни просимо присылати списы выдѣловыхъ, число членѣвъ, книжокъ,

газетъ и грошей; все подѣ адресою „Рускои Бесѣды“ въ Чернівцяхъ, Улицы Петровича ч. 4.

„Руска Школа“ ухвалила одповѣдно бажанію своихъ членѣвъ зъ Кіцманьского повѣту, заложити тамъ свою філію. Щастъ Боже доброму дѣлу! Ухвалено такожъ предложити въ властямъ школьнымъ пропамятне письмо, въ дѣлѣ заложени, а взглядно побѣльшувани бібліотекъ школьныхъ. Панове учителѣ рускій прошеніи суть надсылати свои спостереженія що до браку и хибъ бібліотекъ школьныхъ на руки товариства. Дальше установлено цѣну квартальника тов. о чѣмъ мѣжъ „новыми книжками“ споминаемо. Въ кѣнци принято скѣлька новыхъ членѣвъ и назначено слѣдующе засѣдане на нараду о сегорѣчнѣмъ головнѣмъ зборѣ.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(† Олена Добрографа), укѣнчена студентка высшихъ жіночихъ школъ у Кіевѣ, трудолюбива и горяча Русинка, многонаѣйна и дѣровита женщина, велика пріятелька простого народа, котрый любила всею душою: упокоѣла ся по довѣй и тѣжкой слабости грудной у Франціѣ, въ мѣстѣ Ментонѣ, въ 25 роцѣ жити. Покойна передъ кѣлькома роками гостила въ Галичинѣ у Львовѣ, позавязувала тамъ знакомости зъ рускими писательками, одтакъ выѣхала въ горы стрійскій, де бавила довшій часъ въ селѣ Корчинѣ. Своимъ зближенемъ ся до хлѣборобѣвъ, умѣла позыскати сердца ихъ, де довго еѣ мило згадували яко «негорду а добру панну». Не разъ выходила на поле и о скѣлька умѣла, помагала при работѣ не зважаючи на прозѣбы селянъ, щобы не мучила ся на сонѣчнѣмъ скварѣ. Убирала ся зѣвсѣмъ поединчо, носила вышиваній рускій сорочки, котрій деякимъ нашимъ панночкамъ „пріѣли ся“, а замѣсць капелюшкѣвъ, хустину на головѣ; здибаючи ся зъ селянами вытала ихъ: «здорові були!» по украиньски и зразѣ завязувала розмову. Интересовала ся до послѣднихъ хвиль нашимъ буковиньскимъ народомъ, переписувала ся зъ нашими людьми, побирала нашу газету «Буковину» и тѣшила ся, що нашъ народъ пробудивъ ся. Бѣжанемъ еѣ було наибѣльшимъ, — жити и працювати межи простымъ народомъ, котрый любила найгорячѣйшою и найчистѣйшою любовію. Грудна слабѣсть змусѣла еѣ выѣхати до Франціѣ, одки недавно писала до одного Буковинця: «для мене цікаве буде мати вѣсти о буковиньскимъ житію, хочъ не богато теперъ приходитъ ся читати; — у мене тяжка слабѣсть (на груди) и поки що, маю хибѣ надію поздоровнати у теплій країнѣ.» Непощадна смерть подкосила еѣ якъ цвѣтку въ повнѣмъ еѣ развитку и красѣ. Не богато у насъ такихъ «не гордыхъ а добрыхъ» дѣвчатъ, одданныхъ зъ цѣлою душою своему народови. Перомъ їй земля!

1-1.

(Загорѣлій Румуны) семинаристы Черновецкій выправили въ Катедральной церкви нову галабурду. На домагане семинаристѣвъ-Русинѣвъ, зачали сѣбвати пѣсню руску, а въ серединѣ перестали, почѣмъ и тѣ два-три Русины проспѣвавши ще кѣлька тактѣвъ зъ чуда замовили не доспѣвавши до кѣнци. Настала въ церкви скандалична павза, а на хорахъ голосна сварка. Дальше богослужене продовжавъ священникъ и дякъ. Румуньскій семинаристы заявили префектові, котрый удавъ ся на хоры, що не будуть сѣбвати по руски, бо ихъ тѣмъ способомъ зрушити (!) хотять. Питомцѣвъ Русинѣвъ одже не румунцять

безправний румунський викладач на теологічному факультеті і все проче, а питомці-Румуни будучи приходники руский не хотять і по церковному засі́вати, про руске слово й не споминай. За такий галабурди вь домі Божомь Румунамь нічо, а Русинамь грозять вигнанемь зь семінарій коли запишуть ся на викладач зь ихь рідної мови. Чей сей не перший і не послідній сумний випадокь переконає власти о цїлковитомь неладі вь бук. прав. Архієпархіі, о непорядности і немочи прав. духовної власти на Буковині.

(Для читальні) вь Горошівцяхь дарував Випрп. о. Олександрь Манастирський книжку підь заголовкомь «Молодий проповідникь», за що Виділь читальні засилає Ему сердечну подяку. Ів. Орза, секретарь.

(Сапою на смерть зарубавь) мужь свою жінку вь Кїлводині коло Кіцмана. Повертаючи зь поля, вступили они до корчми і почали напивати ся. Жінка тягла свого мужа до дому, а коли сей нехотїв слухати, почала его проклинати. Тодї муж хопивь сапу і зарубавь жінку на смерть. Кажуть що він утік вь лїс і тамь повїсивь ся.

(Товариство учителїв і учительок) вь Чернівцяхь, вибрало односторонно по разь пятий надчителя Ом. Поповича своимь председателемь, а именовало вельми заслуженыхь около черновецкого шкільництва і учительства професорів о. Володимира Василя Ренту, Льва Галицького і Фердинанда Ціглауера почетними членами. Дальше ухвалило товариство основати вь память 40-лїт. панованія Е. п. к. В. Цїсаря, стїпендію.

(Посвящене памятника Юрія Федьковича) одбуде ся вь понедїлокь зеленыхь свят, о 4. годині по полудни на цвинтарі Горичкомь вь Чернівцяхь. Того самого дня о 1/28. години веч. будуть вь сали брацкогo дому (улиця Куширєка, коло Николаєвої церкви) поминки за руску трійцю: Юрія, Тараса і Маркіяна, зь сївами і декламаціями. Вступь безплатний. На посвящене і на поминки запрашає «Руска Бесїда» всїхь патріотів-Русинів, особливож нашій читальні. Телеграми адресувати: «Руска Бесїда», Улиця Петровича. Особнихь запрошень не высылає ся. Торжество одбуде ся на злучай непогоди.

(Товариский вечєр) устроє Черновецкий «Народний Дімь» що недїлї вь своїмь огороді для своихь членів, ихь родинь і ними виводаженихь гостей. Спївы, гра вь круглї і добре пиво забавляти муть п. т. гостей, котрі вже й доси численно являють ся.

(Коли Русинь навчить ся?...) Вь галицькомь мїстї Долинї, мала вибирати повїтова рада двохь делегатів до окружної шкільної ради, а трьохь до повїт. каси щадничої. Всїхь Раднихь було 14, а зь того 9 Русинів. Русини зачали радити, щоби вибрати всїхь п'ять делегатів Русинів; бо вь Долинїні самї Русини і вь радї повїт. більшость Русинів але тому спротививь ся Русинь (?) о. совїтникь Колянковський зь Ведїжа (добрий совїтникь, нема що й казати! Редакція.) І радий Русини, вибрали лишь одного Русина дальєгата до ради шкільної; а одного до каси щадничої! Якь вже самї Русини про своє право недбають, то чогожь кричати, що ихь утискають чужі? Смїхь ганьба і вєтїд!

(На «руську хату») вь Раранчу, вь котрій мїститись має читальня, каса позичкова, шпихлїр і

склеп, зложили: Пань дїдичь Шимонь Баронтш, оденє золотий, Георгій і Анна Дутка, Георгій і Домника Кашул, Ивань і Елена Кирячук, Георгій і Домника Лунул, Тодосій і Марія Коротюк. Дмитро і Елена Саранчук, Григорій і Елисавета Мандрик. Ивань і Марія Бойко, Георгій і Марія Родич, Григорій і Санда Куричук, Атанасій і Василина Дутка, Ивань і Елена Родич, Ивань і Василина МIRONЮК, Ивань і Параскева Требич, Дмитро і Санфіра Морораш, Василь і Санда Гавриш, Кароль і Петрунєла Черлїнка, Ілія Труфін, Дмитро і Марія Киронда, Григорій і Анастасія Бойко, Григорій і Марія Морораш, по 50 кр.; Дмитро і Марія Труфін, Георгій і Санфіра Бойко, по 30 кр.; Санта Морораш Андрїєва, Санда Беренда і Григорій Кучирянь по 25 кр., разомь 12 зол. 85 кр., а зь попередними до купы 19 зол. 9 кр. І вь сїмь дїлї подали Раранчане новий хороший прикладь, котрий повинень найти наслідувателїв у всїхь читальнях, що дай Боже.

(Читальня вь Ставчаняхь) розвиває ся дуже хорошо. Початокь бувь слабенький, лишь кількохь членів; а теперь вь протягу двохь недїлї наросло уже звыж 105 членів. Пань експедіент почтовый, котрий заразомь єсть і писаремь громадскимь, выдає нашу газету адресовану до читальні о. Тарновецкому, а людей вписавших ся до читальні і на читальню выговорює несотворенї рїчи. Звертаємо на се увагу ц. к. дирекції щоби зволїла поучити п. експедіента о его обовязкахь.

(Один член читальні) вь Скольщині зь Галичини, ось що пише вь «Батьківщині» про нужду селян. Корчинецька читальня на цїлу Скольщину ясїла якь та збронька середь темної ночі. Теперь не знати чи ще блимає, чи вже цїлкомь погасла. Немає хаты, нема житя. Нема і людей, щоби заняли ся вечєрками, одчитами і всїмь тымь, що розбуджує до житя і заохоче до працї і до просвїты. Вь Скольмь є судь повїтвовий; кождо днини кілько то тамь робїть ся нашого народу! Черезь темноту свою тратить наш брать дорогий чась, марнує остатний крайцарь, тягне остатну худобину на продаж, щоби оплатити писарїв, нотарїв і т. д. Градобитя, тучї, повени, пожежи нищать остатки нашого майна; земля наша переходить вь чужї руки, найбільше вь жидівскї, жиды у нас дїдичами, жиды посесорами; скарбы (дворы) стиснули нас такь, що лїтомь нема де удержати худобы ще горше нїжь зимою; лихва змогає ся, одно село зь 160-ма нумерами має 16.000 зол. довгу; земля выдає мало плоду, а податки беруть нас вь що разь сильнїйшї клїщі. Селянинь мовь прикований до тої землиць, працює-чорнїє, щоби выживити свою родину і тыхь, що головою працюють для нашої користи, або часто і некористи. Черезь темноту тратить наш брать охоту до працї, та бїднїє що разь більше і більше. А на всю ту бїду маємо лишь знахорїв та знахорєкь і ворожокь повно. На темноту радимо темнотою. Але ученихь лїкарїв на нашї хоробы... дасть Богь! Однї сидять тихо, до нїчого не творять ся. Имь байдуже читальні і просвїта. А инїи ще намь дорїкають, що читаємо: «Батьківщину» «Буковину» і инїи, що мовь нїчого зь нихь не научимо ся. А колижь бо ми нїчого не розумїємо тихь газет і книжокь, що нїбы то дуже мудро писанї (по «руськи» Ред.) — они якось не по нашому писанї. Нашї просвїтителї дуже зле дїють що баламутять нас простыхь людей несотвореними

НОВІ КНИЖКИ.

рѣчами и старають ся обридѣти намъ читане такихъ газетъ и книжокъ, що писані «хлопскою мовою.» Нашу нужду хотять лѣчити борбами о Ъ, Ъ, Ъ, якъ колибы ти нѣбы то дорогоцѣйні пам'ятки нашої бувальщини годні зарадити нашої темнотѣ и нуждѣ! Мы хлѣбоборобы вже и не знаємо, кому оддавати ся въ опіѣку, де глядати помочи и поради!» (Колькожъ сельбуковинськихъ бачимо въ сѣй дописи галицького читальника! Редакція.)

(Новый способъ румунизаціѣ) придумала Сучавска «Ревіста Політика.» Послушайте геніальнѣ гадки! Нахваливши редактора бук. епарх. шематизма Калиновского за то, що въ нѣмъ поперекучувавъ усѣ имена бук. мѣсцевостей, священникѣвъ, учителѣвъ и др. причипивши каждому имени то-куль, то-вуль, каже Ревіста, щобы консисторія все, що друкує на коштѣ прав. Фундушу, друкувала лишь для Румунѣвъ и лишь по румунски; бо другимъ (себѣ то правосл. Русинамъ), до православного (!) Фундушу засѣй; щобы одже и шематизмъ друкувала не по нѣмецки, а по румунски, а такимъ способомъ т. е. черезъ румунскій шематизмъ!! зрумунищать священники метрики, а зъ метрикъ зрумунищать учителѣ катальогіи и свѣдоцтва, а одти перейде румунизація до урядѣвъ, и такъ стане цѣла Буковина цара романьска и то черезъ — румунскій шематизмъ! Шкода лишь, що ся гадка не нова и не skutує, бо така сама румунизація провадити ся на папери вже звижъ сто рокѣвъ, а прото рускій мужикъ каже и казати ме: Ставчаны, Чорный-Потѣкъ и т. д., а не Стеучень, Паревъ-Нигру и т. д. — Причепі, Домнішоро Ревісто?

(Въ Кѣцмані побѣла жѣнка) зъ донькою, свого мужа такъ тяжко, що мусѣли одвезти его до шпиталю въ Чернівцяхъ.

(Молоді картоплѣ, черешнѣ и горохѣ) продають ся въ нашомъ мѣстѣ вже довний часъ, однакъ все еще дуже дороге. Картоплѣ продають ся по кѣлька за крейцарь.

(Безплатный Додатокъ) до «Буковины» за р. 1888. обнимаючій 4 аркушѣ друку літературно-наукowego змѣсту, вышло зъ 13. числѣмъ всѣмъ тымъ, що не залягають зъ предплатою. Кто одже желе его мати даромъ, зволить прислати найдалше до 10. лат. линія с. р. залеглѣсть за «Буковину».

(Реальная школа) въ Чернівцяхъ празнувати ме у Вересни с. р. свою 25-лѣтню годовщину. Зѣ стороны професорѣвъ промовляти буде при той нагодѣ нашъ Єротей Пігулякъ по нѣмецки, а одинъ ученикъ по руски.

(Въ Краковѣ повстало) товариство русскихъ Студентѣвъ подѣ назвою «Академічна Громада.» Хорошій сей звичай русскихъ дѣтей, вязати ся на чужинѣ въ громаду, працювати надъ собою въ рускомъ словѣ и дусѣ, а приготавлиати ся до поважныхъ обовязкѣвъ на будущиность мѣжъ рускимъ народомъ — вытасмо мы горячимъ серцемъ и щирими словами: Щастъ Вамъ Боже рускі дѣти!

(Главный збѣръ товариства «Власна Помѣчь») въ Бергометѣ надъ Прутомъ одбувъ ся дня 25. марта с. р. до Выдѣлу увѣишли: Петро Сторощукъ, голова; Прокѣпъ Кѣлей, заст. голова; Дмитро Сидоръ, секретарь; И. Онишукъ, и И. Купчанко, касіеры; Ив. Мажаръ и Василь Мандрикъ, заст. выдѣловыхъ.

„Руска Школа“ часопись науково-педагогична Редакторъ Дрѣ Степ. Смалъ-Стоцкій. Выходить щокварталу, въ обемѣ 2 1/4 печатанныхъ аркушѣвъ въ Чернівцяхъ и коштує рѣчно 1 зол., для членѣвъ тов. „Руска Школа“ 50 кр.; поодинокі выпуски по 30 кр. 1. выпускъ мѣститъ: 1) „Нова руска Школа“ Ст. Смалъ-Стоцкого; 2) „Цѣль цѣлого вихованія молодѣжи с. отвертый и чесный характеръ“ Л. Галицкого; 3) „Справа управильненія руской правописи“, Омелина Поповича; 4) „Замѣтки“, Ст. Смалъ-Стоцкого.

Наша свобода, або якъ мы маємо права написавъ Др. Кость Левіцкій. У Львовѣ 1888. Коштомъ и заходомъ тов. «Просвѣта».

Дуже красно написана и найнотрѣбѣйша для нашего народа, книжка, коштує всего лишь 7 кр. Якъ значе ся ю читати то годѣ одѣрвати ся одъ неѣ. Др. Кость Левіцкій умѣ писати книжки для народа, тай знає чого найборше потреба.

Святе писъмо, переведене на нашу народну мову, книжка груба 464 сторѣвъ, а коштує лишь 30 кр. Дѣстати можъ въ книгарни Пардіного въ Чернівцяхъ, або замовляти черезъ нашу Редакцію.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

при зближаючихъ-ся псытахъ въ школахъ народныхъ подає до вѣдомости Свѣтл. Радѣ Шкѣльныхъ, Виов. священникѣвъ катихитѣвъ, учителѣвъ и родичѣвъ, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радѣю шкѣльною на преміи для ученикѣвъ, красно оправлені зъ позолочеными берегами, можна купити въ канцеляріѣ товариства при улиці Орменьской ч. 27 по слѣдуючій цѣнѣ:

Ластѣвка	20 кр.
Дѣбѣ роби, дѣбѣ буде	17 „
Росказы про силы природы	20 „
Оповіданія о житію св. Бориса и Гѣльба	20 „
Повѣстки для дѣтей	27 „
Сестра	15 „
Вайки	22 „
У пронасть дорога ховска	28 „
Зоря	22 „
Исторія Руси Ч. II	23 „
Исторія Руси Ч. III	28 „
Паша, дуна въ господарствѣ	35 „
О користнѣмъ узку неужитковѣ	22 „
Де-що про здоровле	20 „
Лень и конопль	24 „
Рогата худоба	45 „
Про живоплоты и тѣсы	20 „
Веняминъ Франклінъ	16 „
Пасѣка	24 „
На досвѣткахъ	22 „
Чимъ люде живі	20 „
Житє св. великомуч. и гѣваря Пантелеймона	20 „
Родина Морозовичѣвъ	20 „
Дрѣбна птица господарска, а великій грошѣ	20 „
Молитвеникъ народный (въ звичайной оправѣ)	20 „
въ лучшей оправѣ:	
а) хребетъ полотняный и золоченый хрестъ въ передѣ	25 „
б) цѣла оправѣ полотняна, береги золоченіи и золоченый хрестъ въ передѣ	35 „
Зоря безплатна учителька въ хорош. перенлетѣ	35 „
„ „ въ звичайн. „	20 „

Всякі замовленія высылають ся скоро и точно.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕНУМЕРАТА

плата въ Чернівцяхъ
выносить:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » -- »

Поодинокі числа 15 кр.
въ книгарни Пардінго и
въ графіцъ Рехенберга.

БУКОВИНА.

Часопись політична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(Улиця Петровича, ч. 4), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

Всѣ предплатителѣ
доставляютъ 12. числомъ без-
платный літ. додатокъ 4 ар-
кушѣвъ.

ОПОВѢЩЕНІЯ и ПРИЛОГИ
объявляютъ ся якъ найде-
шевше.

Одправа „Русской Правды“.

Розпочинаючи видавництво «Буковины» розпочалисьмо борбу зъ многими завзятыми, ба, що горше, зъ підлыми ворогами. Зналисьмо добре, що боронячи нашъ народъ, кинуть ся на насъ мовъ ті вовки всѣ ті, що користають зъ темноты нашего народа. Такъ и стало ся. Напали на нашу газету и на тыхъ, що еи пишуть, деруны-павки, що выисають нашъ народъ, дальше ті перекинъчики, що радѣ бы насъ Русинѣвъ зрумунщити або змосковщити. Нѣхто однакъ не воюе противъ насъ такъ дуже й такъ нечеснымъ способомъ, якъ ті Русины, що перекинули ся на Москалѣвъ. Суть межѣ ними двоякі; одні наймиты, що достають одъ Москалѣвъ грошѣ, рублѣ, другі зновъ одчайдухи, слабодухи, котрі не уповають на велику силу нашего народа, що перебувъ Татарѣвъ и Туркѣвъ, перенѣсь рабство и панщину, гудувавъ своимъ потомъ тьму рѣжныхъ павокъ, а прото ще й нынѣ живий, здоровый, сильный. Ті слѣпѣ, слабодухи не пророкують нашему двацятимілюновому народови рускому довгого житя, а кажуть, що ему конче залишити свою рѣдну бесѣду, зречи ся всего пытогого, а подати ся Москалеви, змосковщити ся, погубити душу, абы тѣлько уратувати тѣло. Отсей перекинъчики, що, якъ Москалѣ, украли одъ насъ наше имя й зовуть себе «русскими», то найзавзятѣйшій й найпоганѣйшій вороги нашоѣ газеты за то, що она навчае й напоминае народъ рускій, абы не губивъ свою руску душу: свое руске имя, свою рѣдну мову, свои хороній звичаѣ; словомъ, абы не ставъ ся нѣ Москалемъ, нѣ Румуномъ, нѣ Полякомъ, а оставъ, якъ его дѣды-прадѣды, щиро рускимъ народомъ и жадавъ для себе усяды своего права для своего языка, для своего пы-

тогого житя, а не чужого, нѣ московского, нѣ румунского, нѣ польского, та нѣ нѣякого иншого. Московскими наймитами стають ся ті недоуки, що не добились нѣякого стану, недоробились кавалка хлѣба й тому то за рубель, за грѣшь, стають ся розбишаками, що нападають на свою рѣдню. Разомъ зъ перекинъчиками-слабодухами заложили они за помочю юдиного гроша товариства й газеты, въ котрыхъ безъ перестанку выхваляютъ Россію, высмѣвають нашу рѣдну руску мову и нашъ народъ, яко щось простого, нападають въ найогиднѣйшій способъ на всѣхъ щирыхъ Русинѣвъ, на рускій товариства: нашу «Бесѣду», на рускій газеты: «Буковину» и др. Отсе ихъ одинока задача, цѣла робота. Хто читавъ зъ васъ колись газету «Слово», «Новый Проломъ», (що теперъ уже зве себе «Червоная Русь»), «Науку», «Страхопуда» або «Русскую Раду», той знае, що не обѣде ся въ нихъ и одного разу безъ нападѣвъ на щирыхъ Русинѣвъ, на нашѣ товариства и часописи. Кождѣй зъ тыхъ газетъ дали мы своего часу, коли на насъ напали, належито одправу, выказали ихъ подліи клеветы, ба навѣтъ засадили одного такого редактора («Нового Пролома») до арешту, а другого зновъ («Страхопуда») принудивъ одинъ зъ нашихъ Русинѣвъ до того, що его перепросити ба ще й написати мусѣвъ, що все то, що писавъ, була чиста напастъ! И сегодня приходитъ ся намъ напаятнувати нового врага, котрый напавъ на насъ. Есть се редакторъ газетки, що на глумъ правдѣ зве себе «Русская Правда». Щобы Вамъ, поважаніи читателѣ, представити, що то за людина, той редакторъ «Русской Правды», та й кѣлько то правды въ той его «Русской Правдѣ», на се конче намъ ширше поговорити. Редакторъ Григорій Купчанко родомъ зъ Берегометы надъ Прутомъ. Ходивъ онъ до школъ у Чернівцяхъ, а по-

тѣмъ пошовъ на права до Вѣдня, але не до-
кѣнчивъ ихъ и теперъ нѣчимъ. Редакторъ
Купчанко ходивъ до шкѣль въ тѣмъ часѣ,
коли кождый, що тѣлько занюхавъ книжки,
уважавъ себе вже за ученого, за пана, и хотъ
декотрый зъ нихъ бувъ зъ мужицкого роду,
то вже ему здавала ся мова нашего народа
простою; бо нею говорятъ по бѣльшой части
мужики. Оттакъ то студенты, що встыдали
ся своѣ рѣднѣ мовы заложили у Вѣдни то-
вариство «Буковину», таку саму «Буковину»,
яку сего року заложили перекинъчики москов-
скій въ Чернѣвцяхъ, котре товариство п. Куп-
чанко захвалюе рускимъ мужикамъ въ 6. ч.
«Руской Правды». Въ той вѣднѣской «Бу-
ковинѣ» промовлявъ п. Купчанко щоразъ
тѣлько по московски. Недовчивши правъ бравъ
ся п. Купчанко до всякоѣ работы, а по най-
бѣльшой части переписувавъ зъ московскихъ
газетъ для нѣмецкихъ, а зъ нѣмецкихъ зновъ
для московскихъ, то зновъ провадивъ покѣтну
писарку для тыхъ нерозумныхъ нашихъ лю-
дей, що шукають въ програныхъ напевно
процесахъ порады у Вѣдни. Такихъ неща-
сливыхъ процесовичѣвъ запрошае п. Куп-
чанко ще й теперъ до себе, хотъ на иншѣмъ
мѣстѣ въ своѣй «Правдѣ» ѡдраджуе ѡдъ про-
цесѣвъ, на третѣмъ зновъ каже, щобы не
ѣхали до Вѣдня, а на четвѣртѣмъ зновъ хва-
литъ ся, що недавно 300 процесѣвъ прова-
дивъ и много(?) выгравъ. Може бути, що п.
Купчанко выгравъ, але люде ледви, инакше
бы не удававъ ся самъ братъ п. Купчанка
о пораду до насъ, якъ се недавно було въ
справѣ акцизы, котру й выгнали на выроб-
лений нами подвойный рекурсъ селяне бере-
гомѣцкѣй. Одже й люде, ба навѣтъ брати п.
Купчанка, якъ видно не удають ся до него,
та нѣ до жида адвоката, котрого имъ захва-
люе чесна «Руска Правда». Отъ такимъ то
способѣмъ живъ и жие п. Купчанко, швендавъ
ся, Богъ знае, куды, хапавъ ся до всякого
дѣла, а ѡдъ часу до часу друкувавъ въ «На-
уцѣ» та другихъ змосковщеныхъ газетахъ свои
науки намъ бук. Русинамъ, ажъ доки не ѡд-
повѣвъ ему въ нашѣй «Буковинѣ» одинъ свя-
щенникъ-патріѣтъ, що тому, котрый пошовъ
чужимъ служити, засѣй ѡдъ народу, ѡдъ ко-
трого ся ѡдлучивъ. Коли приходили якѣ вы-
боры, такъ пускавъ на Буковину ѡдозвы, ко-
три забирали жандарѣ. Бачте п. Купчанкови
забагаеся брати яко посолъ по 10 зол. на
день и може ще въ имени бук. Русинѣвъ жа-
дати для насъ московского языка и письма.
Всѣ сѣ забѣги п. Купчанка не удавались, на-
вѣтъ Москалѣ самѣ знищили газету «Звѣзду»,
котру ѡнъ ставъ бувъ выдавати ажъ въ Леон-

донѣ и наробивши тамъ довгѣвъ мѣстѣвъ, якъ
ѡповѣдавъ, ѡдтамъ въ ночи утѣкати. Такъ
чесно справивъ ся проповѣдникъ «Русской
Правды». Довго потѣмъ не чути було нѣчо
про п. Купчанка, ажъ тогѣдъ ѡбѣзавъ ся
бывъ въ «Науцѣ», де завѣзавъ бук. рускѣй
народъ, абы не слухавъ нѣкого, тѣлько на-
шой газеты «Буковины». Дуже насъ се за-
дивувало; бо знаемо, що п. Купчанко зъ да-
венъ давна зъ кимъ иншимъ тримае, а мы
й наша газета хочемо, щобы Русины були
тѣлько Русинами й хоронили ся, якъ чужы
всякои чужины абы си не набрати ся й не
запропастити свое имя, не замѣняти свою ру-
ску душу за чужу, що потѣмъ цурае ся своего
рѣдного роду, своѣ мовы и всего, що щиро
руске. Декотри й не дивували ся п. Купчан-
кови, а домѣрковували ся, що мабуть ему
Москалѣ въ чомусъ не догодили, замало ру-
блѣвъ дали, одже ѡнъ вымовивъ имъ службу.
И справдѣ такъ було, о чѣмъ заразъ пере-
конаете ся.

Отъ той осени приѣджае п. Купчанко
на Буковину. Велика его родина приймае щи-
ро-рускимъ звычаемъ, а й деякѣ читальники
зъ поблизкихъ Дубѣвичѣвъ прилучають ся до
нихъ, хотъ познавши, чимъ п. Купчанко пахне,
небавѣмъ дуже жалували, що зробили ему
тѣлько незаслуженоѣ чести. Зъ Берегомѣту
заѣхавъ п. Купчанко й до Чернѣвичѣвъ до
«Бесѣды» и до пок. редактора «Буковины»
бл. п. Федьковича; не мѣгъ ся нахвалити нашѣй
Черновецкѣй товариства, газету «Буковину» и
всѣхъ Черновецкихъ Русинѣвъ, що ними про-
водятъ. «Я бы бувъ нѣколи не вѣривъ» го-
воривъ намъ п. Купчанко, «скѣлько добра
вчинили Вы, панове, для нашего бук. ру-
ского народа за сѣ 3 роки, коли бымъ бувъ
не видѣвъ все то на власнѣй очѣ, не чувъ на
власнѣй уха, якъ Васъ поважае, любитъ и
слухае нашъ народъ». Такъ, шановний чита-
телѣ, говоривъ передъ нѣвъ рокомъ той самъ
п. Купчанко, котрый въ 6. ч. своѣй «Русской
Правды» пише, що «на несчастье русского
народа въ послѣднихъ рокахъ въ се дѣло
(въ товариства) вмѣшали ся злѣй люди». —
Дальше ставъ п. Купчанко лаяти тыхъ «стар-
шихъ заслуженыхъ русскихъ патріѣтѣвъ
и основателѣвъ первыхъ русскихъ Обществъ
въ Буковинѣ», котрыхъ теперъ чалое и вы-
хвалюе та выславлюе въ своѣй «Русской
Правдѣ!» Називавъ ихъ неробами, неза-
рами, що тѣлько дорогого часу стратили на
нѣчѣмъ, не здѣлали нѣчого для народу ру-
ского на Буковинѣ. Оттакъ говоривъ редакторъ
«Русской Правды» передъ нѣвъ рокомъ, а
зовѣмъ инакше ставъ писати въ скѣлько

недѣль. Зъ сего виходить цѣла подлѣсть, безхарактерность отсеи людини, що льститъ у очи, а ганьбитъ поза очи. Вживаемо сихъ тяжкихъ словъ только на то, чтобы показати свѣтови, що правду пишемо; чтобы насъ за-скарживъ и абысьмо ему се, щомъ написали передъ судомъ довели. Не запѣве насъ п. Купчанко, то дасть доводъ, що не мае й не знае чести; а зъ нечеснымъ чоловікомъ, больше роздобарювати не будемо; «Русска Правда» а властиво «Неправда» не существуетъ для насъ, якъ се сказалисьмо зъ тоѣ самоѣ причины о «Новѣмъ Проломѣ», що теперь перехрестивъ ся на «Червоную Русь». Зъ подлыми люди чеснѣ не знаютъ ся й не ста-ють до розмовы; най жежъ читае й вѣритъ «Русской Не-Правдѣ» хто хоче; мы станемо зъ нею только передъ судомъ, а больше нѣгде. Нынѣ розправляемось зъ нею по разъ першій и послѣдній, а на конецъ хочемо ще спростувати и иншій клеветы «Рускоѣ Правды».

Каждый уважный и разважный читатель «Буковины» разбере, чи правду написала «Русска Правда», що «Буковина» въ 9. числѣ каже «Тѣшити ся» людямъ податкомъ горѣвчанымъ, чи бувъ се горкій жартъ про утѣху, яку мае бук. рускій народъ зъ своихъ пословъ-дѣдичѣвъ. Каждый господарь при-знать, що справедливѣйше подвысити по-датокъ одъ горѣвки, котроѣ нѣкому не треба, якъ одъ грунту або чого иншого безъ чого обойти ся не можна. Якъ «Буковина» тѣ-шити ся подвышенемъ горѣвчаного податку, се порозумѣе каждый, якъ вже не зъ 9. ч., то зъ «Двохъ научокъ», що написанъ въ 11. числѣ. Зъ сего й виходить друга чеснота то е: крутарство «Рускоѣ Правды». Неправда такожъ, що «Буковина» въ 9. ч. гнѣвае ся на тыхъ пословъ въ вѣденской державной думѣ, котрі спротивили ся подвышенню го-рѣвчаного податку, она гнѣвала ся, й то справедливо, на тыхъ пословъ-дѣдичѣвъ, що противили ся подвышенню податку доти, доки имъ не прирекли стотысячъ рѣчноѣ нагороды. — Най бы була «Русска Правда» замѣсь сеи неправды про насъ, написала правду про такожъ твер-дого, якъ п. Купчанко, посла-Русина, що першій поднѣсь гадку такоѣ высокои наго-роды для горѣвничковъ. Тымъ бувъ бы п. Купчанко заразомъ показавъ, якъ бы онъ яко одномышленникъ п. Ковальского захо-дивъ ся въ радѣ державной коло мужицкого добра. Алежъ се булабъ зла рекомендація для него и для «еѳимологическоѣ правописи», за котрою обстае той самъ посолъ Коваль-скій и п. Купчанко, хотъ въ «Русской Прав-

дѣ» така правопись, якоѣ доси нѣхто зъ Ру-синѣвъ не уживавъ. И «Русска Правда» смѣе ще називати фонетику, котрою писали всѣ нашій найславнѣйшій учені, поеты и патриоты, новиною? — На правду, большѣ безсты-дности, якъ у тоѣ «Русскоѣ Правды», годѣ й выдумати, не то мати. —

Простуемо дальше въ имени «Рускоѣ Бесѣды», всѣхъ товариствъ и Черновецкихъ Русинѣвъ ту подлу ложъ «Русской Правды» зъ 9. ч., що члены Руской Бесѣды съуня-чили ся, плекають унію, и що привели до того, що въ Раранчу приймили унію. — За-взываемо заразомъ людей Раранецкихъ, що-бы заявили, чи говорили зъ кимъ небудь зъ членѣвъ черновецкихъ товариствъ русскихъ, нѣмъ удали ся зъ прозбою о принате на унію. — Не сумнѣваемось, що Раранчане напнятнють якъ слѣдъ за отсю ложъ «Русс-ку Правду»; мы-жъ записуемо тутъ фактъ, що «Русска Правда» назвала гр. восточну и гр. католицку вѣру однаковою, якъ се вы-ходитъ ясно зъ еи письма до Митрополита Львовского (ч. 2.), дальше записуемо, що сей обронитель православія, Купчанко, намалю-вавъ и выславивъ въ 8. ч. «Русской Прав-ды» Теоктиста Дроня, що яко православный священникъ перейшовъ на унію. ба, якъ чуемо, теперь зновъ вже на латиньску вѣру, и далеко не зъ такихъ важныхъ причинъ, якъ раранецкѣ невчені люди, а зъ простыхъ личныхъ взглядовъ. Изъ сего видко, що за-вагу мае у «Русскоѣ Правды» вѣра. Всѣмъ змосковщенымъ Русинамъ православіе на-столько важне, що й Москалѣ тоѣ самоѣ вѣры, одже тымъ легче православнымъ Ру-синамъ зъ ними злити ся въ одно; тому то навѣтъ змосковщені уніятскі священники зъ Буковины, якъ подала се «Русска Правда» въ 9. ч., пишутъ Купчанкови, абы онъ роз-голошувавъ що мы то уніѣ тягнемо.

Таку саму ложъ написала «Русска Прав-да» о бук. календарѣ, що «Бесѣда» выки-нула св. Ивана Сучавского зъ Календаря й переписала календарь. Календарь то-гѣдний уложивъ прав. священникъ о. Єротей Федоровичъ, а сегорѣчний Єромонахъ Пігу-лякъ. Иванъ Сучавскій записанный яко па-тронъ Буковины на самѣмъ передѣ, а коли зайшла, яка ошибка въ червонѣмъ письмѣ, то се дуже легко можливе й зрозумѣле на-певно и ред. Купчанкови. За часѣвъ про-славленныхъ и вымалюванныхъ въ «Русской Правдѣ» патриѣтовъ друковано навѣтъ цѣ-лый календарь только чорнымъ письмомъ, а нѣхто не кричавъ; бо глупый або злобный чоловікъ скаже, що скоро щось ненадруко-

вано червоно, то вже не свято; а кождый старшій добрый християнинъ знае й такъ, коли припадає свято неподвижне. —

Заключаючи разъ на завсѣгды нашу розмову зъ п. Купчанкомъ, мусимо ще для остереження легковѣрныхъ людей, котрі могли бы повѣрити такимъ дурисвѣтамъ, ще дещо сказати. П. Купчанко чванить ся въ своѣй «Правдѣ», що дѣстає грошѣ одъ принцѣвъ, зносить ся зъ міністрами и т. п. Хто знае п. Купчанка усмѣхне ся на се й подивляти ме хіба хитрѣсть отсею чоловѣка. Хтожъ не знае его, подумаетъ, що се справдѣ правда, що написала «Русска Правда», повѣритъ и удасть ся до сего покутного писаря; божъ нашѣ люди й дома подутъ скорше о пораду до покутного писаря-жидка, якъ до кого ретельнѣйшого. Щобы московску «Правду» замовлявъ принцъ зъ роду нашего Монарха, се рѣчь неможлива. Хіба, що се якійсь принцъ зъ Россіѣ. Одги дѣстають усѣ запродавцѣ московскій грошѣ на нашу згубу, а й ред. Купчанко, якъ бувъ сеѣ зимы у Черновцяхъ, дуже нарѣкавъ на гофрата Добраньского, що то недавно у Львовѣ разомъ зъ другими змосковщеними Русинами мавъ процесъ о головну зраду. П. Купчанко казавъ намъ, що той п. Добраньскій бравъ силу рублѣвъ зъ Россіѣ на московску агітацію, а зъ того дуже скупо дававъ п. Купчанкови й другимъ. Може теперъ погодивъ ся п. Купчанко зъ Москалями, теперъ е й за що платити; бо его «Русска Правда» щиро имъ служить, и всѣ змосковщени Русины еѣ захвалюють, а передъ пѣвкомъ зганьбивъ бувъ «Новый Проломъ» Купчанка за его несталий характеръ, коли «Новый Проломъ» почувъ, що Купчанко хваливъ «Бесѣду», «Буковину» и насъ усѣхъ. П. Купчанко казавъ намъ самъ, що его підозрѣвають за московску агітацію, тягають по судахъ, а вѣдѣнскій полицѣ дуже остро его пильнують. Видите одже зъ сего, що ред. Купчанко въ цѣсарскѣмъ рядѣ підозрѣна особа, а такіи чоловѣкѣ не має у нѣкого вѣры, а не то у самихъ цѣсарскихъ міністрѣвъ. Пуста се тѣлько писанина «Русскоѣ Правды», а бѣльше нѣчого. Се собѣ запам'ятайте, тай то, що «не всякому духови вѣръ», а ще й то: «перше змѣръ, потѣмъ ажъ вѣръ».

Хотѣлисьмо уже кѣнчити, та пригадалисьмо собѣ ще одну велику неправду «Русскоѣ Правды». Ото въ 1. ч. заявивъ п. Купчанко, що въ Бергометѣ радили зъ п. Купчанкомъ патріоты зъ Черновцѣвъ и урадили щобы онъ видававъ «Русску Правду». Тѣ черновецкі пратріоты були на головнѣмъ

зборѣ читальнѣ въ Бергометѣ, бачили тамъ п. Купчанка, але нѣхто й слова не почувъ о якійсь «Русскоѣ Правдѣ», або будь якій газетѣ Купчанка. Се проста выдумка п. Купчанка, а то на то, абы злоупотребити довѣріє народу до Черновецкихъ народолюбныхъ патріотѣвъ въ користь «Русскоѣ Правды».

Такъ сказали мы редакторови Купчанкови усю правду въ очи, абы знавъ рускій народъ, що се за людина, та що се за «Русска Правда». Выкладаючи супокѣйно и нетерпеливо скарги п. Купчанки, кличемо до Васъ, панове братя: «Вонъ зъ такою огидною «Русскою Правдою!»

ДОПИСИ „БУКОВИНЫ“

(ІЗЪ ТОПОРѢВЦѢВЪ.) У селянина Ілани Марена купивъ панъ-отець ізъ Шерѣвцѣвъ орѣхи на торзѣ въ Садагурѣ та питає: «А водки Вы?» «Ізъ Топорѣвцѣвъ» — каже Ілань, «А е у васъ Читальня?» «Та е» каже Ілань, але до неѣ не йдуть всѣ; не оди побойли ся. А нато чесний панъ-отець, котрому дай Боже Многая лѣта, честь и славу, кажутъ: то але! Тримайте ся люде читальнѣ якъ рѣнякъ кожуха, бо читальня веде до добра, навчає людей розуму и не дає народови въ темнотѣ погибати. Я завѣвъ такожъ, та маю теперъ богато людей, може до половини села. П не доста вже якъ на разѣ.» Панове братя, послушайте моѣ думки якъ жили нашѣ дѣды и тати и якъ ми жити маємо. Нѣ, панове братя, ми мусимо теперъ лѣпше робити якъ до теперъ було. Давно була панщина, люде не мали коли пити и гайновати майно свое, бо ихъ били и на панщину гонили. Не було коли въ шинку сидѣти, бодай запавъ ся! Въ нѣмъ то люде майна своѣ потратили. Давно мусѣвъ чоловѣкъ въ день на панщину за дармо робити а нинѣ и за грошѣ не хоче. Въ день робивъ на панщину а въ ночи на своѣ ниви бо ѣсти хотѣвъ. Не було коли на смѣтѣ нехристѣвъ ваяти ся, бо заразъ 25 буковѣ дѣставъ и плакати не вѣльно було. Де давно живъ оденъ, тамъ нинѣ пять, нѣсть або и бѣльше и кождый дѣти має. Але однакѣ нѣчо не думаютъ, кажутъ, що най Богъ ся нами журить. Не дивуйте ся имъ, бо то темні люде. Теперъ лишъ розумному добре жити на свѣтѣ. Теперъ нишъ часы: панщины Богу дяковати нема за котру мы оди знаємъ, а нишъ лишъ чулимъ. Нашъ найяснѣйшій Цѣсаръ давъ намъ волю, маємъ школы, учительѣвъ хотъ правда, що дѣтей до школъ посплати нехочемъ. Позволивъ намъ читальнѣ, амбарѣ (шнѣхлѣрѣ) каси позичковѣ, але щожъ зъ того, коли въ насъ такъ ся не робить. Кобы намъ бувъ покойный панъ-отець Григорій Воробкевичъ (Наумъ Шрамъ) тривавъ, то певне що вже бы було цѣле наше село читальнею. Але коли Господь забравъ его до себе, а мы остали ся якъ вѣвцѣ безъ чобана. Потѣмъ дали намъ панотця Дионізія

Митрофановича. Они кажутъ: Я цесе хвалю, я цесе дуже люблю щобы люде не пили! але, це все лишъ на смѣхъ бо нѣколи ще въ церквѣ незгадали за ту люру анѣ за читальню. Они радѣ бы, аби еѣ небуло анѣ чути нето видко. А нашъ панъ професоръ такъ учить дѣти: що знаєшь то й читай сьогодні, завтра, позавтра і цѣлый мѣсяць, а часомъ до школы й не виходять й по два й по три дни. Взявъ собѣ Польку, тай до церкви и неприходить нѣколи. Панотець нѣколи не дивлять ся на то, що епитропы (братчики церковный; прип. Ред.) до коршми йдуть а зъ коршми ихъ вже несуть. Тѣ епитропы высмѣвають нашихъ людей що до читальнѣ вписали ся, а не знаютъ того, що они самѣ зъ себе смѣхъ пускають, та що зъ ихъ темноты кождый користае. Мы зъ нихъ несмѣемо ся, але надъ ними плачемо, що они такѣ темны и нещасливы, та що черезъ нихъ мы мусимо передъ свѣтлыми людьми, чесными газдами и передъ нашими учеными братьями Русинами встидати ся. У церквѣ у насъ нема ладу. Е у насъ звычай, що якъ приходятъ до церкви то витають ся. Якъ котрый пѣзно май прииде та якъ зачне ходити по церквѣ та вытягати руки по головахъ другихъ людей, якъ зачнутъ ся колотити то хотѣи тобѣ ще й четверо ушны, невчуешь слова божого. Якъ зачне ся св. Евангеліе то пустять ся всѣ якъ вѣвцѣ; вывертають свѣчники обриваютъ ноги, толочать дѣтий, здусить ся що й дихнути годѣ. Кождый хотѣвбы встромити голову пѣдъ св. Евангеліе а незнае того, що вже черезъ таке толочене ся та неувагу зневажае св. Церковъ и неварта навѣтъ въ нѣй бути а нето щобы ще пѣдъ св. Евангеліе голову ихати. Неразъ зробишь ся ажъ крикъ тай лиментъ. Мы маемо своихъ людей, що хотятъ разомъ зъ даскаломъ (дякомъ, прип. Ред.) сѣбвати свате слово та Господа хвалити бо и умѣють; та панъ-отець нехотять щобѣ даскаль йшовъ зъ ними на хоры. Епитропы въ церквѣ пѣдчасъ Службы Божоѣ за вѣвтаремъ ѣдитъ черешнѣ и т. п. приноси. Та е тутъ у насъ тыхъ ладѣвъ не троха. И не списавъ бы всѣхъ. Мы скаржили ся вже и въ протопопа и до Преосвященного ходили, нѣчого не помагае. Епитропы нѣтъ якъ пили, роблять такъ якъ робили. Панове братья читальники и чесны газды, не слухайте жидѣвъ и тыхъ неробѣвъ, що живутъ лехко-хитро мудро, не великимъ коштомъ, а робити не хотятъ лишъ сидѣть въ коршмѣ та зъ жидами ся змовляють, якъ бы изъ своѣ вѣри дерти и насмѣяти ся. Топорѣвскій читальники обходятъ ся вже безъ горѣвки. Отъ у Михайла Руснака ѣдбули ся хрестини безъ краплѣ горѣвки, у Василя Дворничука такожь. Въ Танаска Дучака вмеръ тато; похоронѣ ѣдбувъ ся безъ краплѣ горѣвки. Въ Ивана Чаглия также вмерла жѣнка, похоронѣ обѣйшовъ ся безъ горѣвки; такъ само и парастасъ въ 6 недѣль потѣмъ. Въ Георгія Пурича, въ Горгія Василичука були хрестини безъ горѣвки а люде сходятъ ся прото. Иванъ Стахарюкъ зробивъ хату гончену вартости 250 зол., Дмитро Илащукъ бібліотекаръ читальнѣ хату вартости 300 зол., Ивонъ Гара-

симъ вартости 200 зол. а жадѣнь не давъ нѣкому и краплѣ горѣвки. Панове братья! Въ Антицѣ суть рѣжнѣ лѣки, а чому ихъ нѣхто не бере? Бо му не треба! А безъ горѣвки также такъ можъ обѣйти ся якъ безъ лѣкѣвъ, бо горѣвка то лѣкъ для арендарѣвъ щобы лѣчили ихъ кишеню абы не була порожна, а для мужикѣвъ то таке лѣкарство що имъ шкѣдитъ и на здоровю и кишеню выпорожнюе, та набавляе сухотѣвъ.

Пане Редакторъ! Приймѣтъ мое нескладне письмо меже своѣ мудры. Поправте, бо я мало вченый, але кортитъ и мене щось помочи бѣднымъ братьямъ. Незадовго вамъ зновъ щось напишу, а теперъ здоровѣ будьте та на читальнѣ гадайте.

Б. Д. Н. Р. Ч.

Що нового въ свѣтѣ?

Найновѣйша новина, то та, що 2. (15.) с. м. умеръ нѣмецкій цѣсаръ и король прускій Фридрихъ III. Три мѣсяцѣ тому, якъ вступивъ онъ на престѣвъ по смерти своего батька цѣсаря Вильгельма. Тяжка хворѣа, ракъ у горлѣ, вкоротила его пановане, ѣдъ котрого нѣмецка держава надѣялась великого добра, а цѣлый свѣтъ тревалого супокою; бувъ бо се мужъ вельми свѣтлый, великой духовой силы и волѣ. Такъ щожъ, смерть на нѣчо и нѣкого не зважае, забрала й его въ 59. роцѣ житя по довгихъ тяжкихъ мукахъ. Нынѣ вже засѣвъ на престолѣ его сынъ Вильгельмъ, що числитъ 29 рокѣвъ. Молодой сей цѣсаръ мае бути охочимъ до войны и тому то уважають теперѣшний часъ ще непевнѣйшимъ; хоть е надѣя, що и молодой цѣсаръ, особливо доки жие старей его міністеръ Бисмаркъ, буде придержувати ся мирноѣ політики, яку провадивъ ще передъ 3 мѣсяцями его дѣдъ цѣсаръ Вильгельмъ, ба ще передъ 3 недѣлями его батько цѣсаръ Фридрихъ. Та всего того, якъ сказано, тѣлько догадуютъ ся, а нѣхто въ свѣтѣ не знае на певно, чи ще сего року не выбухне война. Тому то и лагодять ся всѣ, помимо надѣѣ на супокѣй, до войны. Нашъ Найяснѣйшій Монархъ и міністеръ заграничноѣ політики такъ само промовляли до послѣвъ, що зѣбрались на сіѣльну нараду у Буда-Пештѣ (на Венѣрахъ), що теперъ часъ справдѣ супокѣйный, що всѣ монархи бажають супокою але що той миръ непевный, що всѣ лагодять своѣ войска, щобы бути на поготовѣ. Тому то и нашѣ послы назначили великѣ сумы, щобы збѣлшити и полѣпшити наше войско. Такъ то тягне ся отта страшна непевнѣсть вже другій рокъ и нѣхто не въ силѣ сказати, якъ довго вона тягнута ся буде и на чѣмъ закончить ся. Дай Боже, щобы на добромъ!

БУКОВИНЬСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

Посвящене памятникѣ Юрія Федьковича ѣдбуло ся въ присутности членѣвъ черновецкихъ товариствъ и ѣдиоручникѣвъ поблизкихъ чи-

талень въ Понедѣлокъ, дня 13. (25.) с. м. Обрядъ посвященія одправили впр. протоереѣ о. Попескулъ и о. Воробкевичъ, за що «Руска Бесѣда» высказуе прилюдно щирю подяку. По священодѣйствию выголосивъ впр. проф. о. Воробкевичъ въ щирыхъ словахъ надгробне слово, а хоръ одспѣвавъ пѣсню: «Тихій вѣтеръ повѣває». Товариства и патріоты рускій зложили на могилу кобзаря хороши вѣнці. Памятникъ зъ твердого матріялу представляе ся дуже хорошо. На плитѣ стоить досить высокій кубъ, на всѣхъ 4 сторонахъ вложенъ чорній мармуровій таблицѣ зъ слѣдующими написами: на передѣ: «Юрій Федькович, 27. Липня 1834, † 11. Сѣчня 1888.»; по другій (правій) сторонѣ: «Бо я для України лиш жию, Єї и душу й тіло завдаю, За ню рѣков козацка моя кров, Се моя заповѣдь. — Ю. Федькович.» — На 3. (задній) сторонѣ: «За теж ти честь і слава, витязю, Не тільки тут, але й по цілмъ свѣті, Не тільки нині, але й поки свѣта, І хто святую Русь лиш спомяне, То й твою честь і славу не мине. — Ю. Федькович.» по 4. (лѣвій) сторонѣ: «Сни ти рускій соловію, За тобовъ я тужу, а якъ тутки зазоріе я тебе пробужу. Ю. Федькович.» (Изъ его стиха: Спѣвацка добраночъ Шевченкови.) На кубѣ стоить обелискъ, на нѣмъ выбитый лавровый вѣнецъ, а въ нѣмъ вложенъ трафный портретъ покойного (півгруде) зъ порцеляну після найновѣйшой фотографіѣ. — Поклонившись мощамъ великого, покойника розойшли ся присутній задоволені, що сповнили послѣдню волю покойного кобзаря, о скільки на нихъ стало. Мимоволѣ насунулась кождому, якъ и проповѣдувавшому о. Воробкевичу, ще хороша прехороша лѣтна днина въ котру освячено памятникъ, а й страшна буря въ день похорону були якобы зеркаломъ душѣ кождого щирого Русина-народовця. — Вечеромъ зойшли ся члены Черновецкихъ товариствъ зъ родинами и гостѣ-селяне на вечерницѣ, що одбулись въ огородѣ «Народного Дому» й потрєвали до опѣвночи. По поводу сего торжества насѣли привѣтні телеграмы и письма, котрі пізнѣйше оповѣстимо.

Яко жертвы на «Народный Домъ» въ Чернівцяхъ прислали Ви. п. и. Изъ Стрыя: Ів. Вахнянинъ 1 зол., о. Юл. Федусевичъ 1 зол., Кость Горбаль 50 кр., Изъ Добрянъ: о. Авдыковский 50 кр., Изъ Лужанъ: Вас. Орза 1 зол., збрано на кругольни въ «Народномъ Домѣ» въ Чернівцяхъ 3 зол. 36 кр. — Разомъ 7 зол. 36 кр., а зъ попередними 380 зол. 40 кр. Щедримъ жертвователямъ спасибо.

Въ члены основателѣ зъ вкладкою одназовою 50 зол. разъ на завше, — вступивъ Ви. Мух. Коралевичъ адюнктъ суду въ Вижици.

Конкурсъ историчный.

Центральный выдѣлъ товариства «Просвѣта» рѣшивъ на засѣданю зъ дня 26-го н. ст. цвѣтня 1888 розписати отсей историчный конкурсъ:

1. Товариство «Просвѣта» признае 500 (пятьсотъ) зр. а. в. яко премію за написане популярной исторіи Украины-Руси. Речинець до надсыланя рукописей тролѣтний одъ часу оголошенія сего конкурсу. Праця має обнимати около 20 аркушѣвъ друку. Премію дѣстане праця узнана годною. Рукописи належить надсылати подѣ адресою товариства «Просвѣта» у Львовѣ, на рукописи має стоить девиза автора, а въ особній ковертѣ зъ надписаною девизою мають бути подані имя и адреса автора.

2. Авторъ має написати пѣлу исторію Украины-Руси. Має подати короткій оглядъ географичный всѣхъ украинско-рускихъ земель; має вказати впливъ географичныхъ условій на хѣдъ историчного житія; має подати короткій але докладный статистично-этнографичный образъ Украины-Руси, зъ узглядненемъ дотычныхъ матеріалѣвъ и монографій, збранихъ и выданныхъ чи то поодинокими лицами, чи заходомъ институцій, земствъ, выдѣлѣвъ краевыхъ, коштомъ краевымъ чи державнымъ, якъ на пр.: «Записки юго-западнаго отдѣла императорскаго географическаго общества», «Труды этнографическо-статистической экспедиціи въ западно-русскій край», «Записки о южной Руси» Кульша, «Бытъ Подолянъ» Шейковского, «Podole, Wołyń i Ukraina» Пшездзецкого, — матеріалы и монографіи дотыкающі поодинокихъ земель, губерній и повѣтовъ, якъ на пр. Черниговщины, Подѣля, Батюшкова-Петрова «Холмская Русь», — этнографичный розвѣдки Головацкого въ «Вѣникахъ», въ его Збѣрнику пѣсенъ и въ «Часописи чесского музея», розвѣдки Купчанка и де-Воллана. Потѣмъ має авторъ подати короткій оглядъ часѣвъ передкижнихъ (Словине, Русины) и всю дальшу исторію ажъ до найновѣйшого часу.

3. Провѣдна думка: представлене политичного и культурного житія нашего народу, зъ особливимъ узглядненемъ всѣхъ змаганъ до одностайной и одностѣльной національной праці чи то интелігенціи, духовной або свѣтской (на пр. Петро Могила, князь и король галицкій Данило, рѣдъ Острожскихъ, Сагайдачный, Хмельницкій, Богунъ, Немирчикъ, Дорошенко, Шевченко, М. Шашкевичъ), чи всего народу (братства, козацтво, читальні и въ загалѣ товариства, театры); зъ узглядненемъ всего, въ чѣмъ проявлялись: національна свѣдомѣсть, инициатива, організація; зъ узглядненемъ кождочасного духовного житія, напрямѣвъ думокъ, розвою письменства, наукъ, артизму и культуры въ загалѣ, и зъ узглядненемъ побуту экономичного.

4. Позаякъ отся исторія признае ся попередъ всего для народу, для читалень, для розбудженія народной свѣдомѣсти, то повинна бути написана якъ найпопулярнѣйше, ясно, доладно, чистю народною мовою, такъ щобы була приступна и зрозумѣла кождому и менше просвѣченному, и щобы одновѣдала способи мысленія и чутія народу.

5. Становиско автора має бути обективное. Ав-

торъ повиненъ бути добре оббзнаний зъ дотепершньою нашою популярною историчною литературою (Дѣдицького «Народная исторія Руси», Ильницького «Вѣсти про землю и дѣѣ Русинѣвъ», Качаля „Polityka Polaków względem Rusi“, Шараневича «Исторія галицкои володимирскои Руси», «Исторія Руси»: видана книжочками «Просвѣты», — а зъ українськихъ праць: Драгоманова «Про українськихъ козако́въ, Татаръ та Турко́въ», Кулѣша «Хмельницина», «Выговщина», «Исторія України одъ найдавніѣйшихъ часѣвъ», «Першій періодъ козацтва ажъ до ворогованя зъ Ляхами», Левицького-Нечуя «Першій кїївскій князь», «Татаре и Литва на Украинѣ», «Унія и Петро Могила», Маркевича «Коротка исторія малорусского народа»), повиненъ знати и увзгляднити матеріялы зъ народныхъ устъ и дотычній монографїѣ (Антоновича и Драгоманова «Историческія пѣсни малорусскаго народа», Костомарова «Исторія козачества въ памятникахъ южно-русскаго пѣсеннаго творчества», Драгоманова «Нові українскі пѣсни про громадскі справи, 1764—1880»), а такожъ знати всѣ важні (и найновѣйші) наукові дослѣды. При кѣнци можуть бути подані короткіѣ ѡдсылки до найважнѣйшихъ жерелъ и монографїѣ, або короткій (исный и популярный) оглядъ историчнои литературы. Праця автора повинна стояти на высотѣ науки и бути однаково цѣкава и менше просвѣченымъ и интелигентнымъ верствамъ народу.

6. Авторъ повиненъ писати зъ тепломъ и любовію свого предмету и свого народу. Рѣчь его повинна бути проникнута енергичнымъ патріотичнымъ чутемъ и здоровымъ оптимизмомъ. Минувшѣсть треба тѣсно вязати зъ тепершністю, вказуючи въ нѣй все, що може подати опору и підставу на будуче (самымъ обективнымъ представленемъ, безъ морализаціи або штучнои тенденційности). Треба увзгляднити также исторію всесвѣтну, змагання загально-людскі. Треба щильно вдержувати на оцѣ суть національного життя, не гублячись въ подробицяхъ.

Одъ видѣлу товариства «Просвѣта».

У Львовѣ, дня 19. н. ст. мая 1888.

Д-ръ Омелянъ Огоновскій, Володимиръ Коцовскій,
голова тов. „Просвѣта“, секретарь.

Конкурсъ драматичный.

Дякуючи щедрости неназваного патріота, зложившого на наші руки пятьсотъ (500) рублѣвъ (с. е. пятьсотъ пятадцать (515) зол. а. в., по курсѣ 103 зъ дня переданя), оголошує товариство «Просвѣта» драматичный конкурсъ пѣдъ низше наведеными условіями. (Зъ волѣ надавника захована его-жъ правопись.)

Правила на конкурсъ Михайлової драматичной преміи.

1. Премія пятьсотъ руб. зложена на руки товариства «Просвѣта» у Львові, признається за

оригинальну драму або трагедію з историчного життя України-Русі.

2. Конкурсомъ править товариство «Просвѣта»; воно оголосить отсі правила по усіхъ народно-руськихъ часописяхъ, и в двохъ польськихъ, одній у Львові, другій у Варшаві.

3. Речинець конкурсу тролітній з того дня, якъ буде оголошена перша оновістка: коли-жъ за три роки не приїде до конкурсу відповідного твору, тоді речинець протягнеться ще на два роки и т. д. далі, ажъ доки не приїде твір достойний преміи.

4. За-для суду над подаными до конкурсу творами и для присуду преміи товариство «Просвѣта» зложить Раду, до котрої покличе голову товариства; професора руської мови и письменства на львівському або черновецькому университеті; двохъ вибитнѣйшихъ письменників з України (вважати треба, щобъ одинъ з нихъ бувъ историкомъ); надавника преміи чи его заступника; и двохъ товаришівъ «Просвѣти».

5. До конкурсу приймати оригинальні, ще недруковані и не давані на сцені твори Русинівъ з цілого обширу українсько-руськихъ земель.

6. Авторпід творомъ не підписує власного имени, а становить на творі саму саму лишень девізу, котру написавши на окремому пакеті, вложить в той пакетъ власноручний підпис, и запечатавши власною печаткою подасть до «Просвѣти» у купі з творомъ. Пакети отсі розпечатаетъ Рада тоді вже, коли присудить премію.

7. Змістъ драми чи трагедіи повиненъ бути историчний, взятий з епохи дружинно-вечевої, русько-литовської або козацької; подія щобъ була дійсне историчною. Характер и кольорит драми повиненъ відповідати историчнимъ и етнографичнимъ умовамъ свого часу. Тенденція черезъ увесь твіръ щобъ переходила вразно, щобъ була неминуче патріотичною, але не образливою для другихъ сусідніхъ народностей.

8. Мова діячівъ драми чи трагедіи повинна бути чистою українсько-руською, відповідати часови, змісту, обставинамъ діи и вдачі діячівъ, и не вживати зайвої бучности, якъ и жадного тривіалізму. Треба вважати, щобъ мова формами відповідала народній складни. За взірці мови треба взяти: а) Историчні пісні видані у Києві Антоновичемъ и Драгомановимъ; б) Українскі приказки видані Номисомъ; в) Судові и инчі историчні документи; г) Шевченкові твори.

9. Манускриптъ драми чи трагедіи авторъ мусить написати правописомъ вжитимъ у Шевченковому «Кобзарі», виданому у Празі року 1876.

10. Преміевана драма чи трагедія, хочъ и буде авторова властність, але авторъ не мати-ме права заборонити давати її на сцені руского театру.

За товариство «Просвѣта»

У Львовѣ, дня 1-ого мая 1888.

Д-ръ Омелянъ Огоновскій, Володимиръ Коцовскій,
голова товариства „Просвѣта“, секретарь.

ДРОБНИ ВѢСТИ.

Водъ Редакціѣ и Адміністраціѣ.

П. Павло Кирчовъ, редакторъ «Буковины» зъ причинъ перебутоѣ слабости, выѣзжає на короткий часъ зъ Черновѣцъ на село, для поратоваия здоровья. Просимо протѣе всѣ письма водносячі ся будъ до справъ редакційныхъ, будъ до адміністраційныхъ присилати подъ адресою: Редакція «Буковины» въ Черновѣцяхъ, улица Петровича ч. 4.

Зъ симъ числомъ кончимо мы за Божою помочою першій пѣвръѣкъ. Мы нещадили анѣ труда, анѣ заходу, анѣ гроша, анѣ не бояли ся жадныхъ ударѣвъ, насмѣшковъ, злобы и злости нашихъ и нашего руского народа ворогѣвъ, щобъ гѣдно и неустрашимо уступати ся за правами и кривдами руского народа, котрый поклавъ въ насъ свое довѣре и спустивъ ся на насъ. Сли мы утерпѣли въ чѣмъ, то насъ тѣшило се, що терпимо за покривдженыхъ братѣвъ, бо знали, що зате настане полекша рускому народови. Но средства матеріальні у насъ вычерпують ся, а нашій деякі предплатники не спѣшатъ ся зъ присиланемъ предплати, а тымъ не дають намъ конечноѣ помочи. Мы обчислили, що слибы всѣ нашій довжники свою належитѣсть уплатили, то мы могли бы нашу газетку частѣйше выдавати, бо навѣтъ що тыжня, черезъ що рускій народъ зыскавбы въ десятеро бѣльше якъ до теперъ. Просимо отже о ласкаве а якъ найскорше надѣслане залеглостей, позаякъ намъ нестаетъ средствъ до дальшого точного и користного выдаванія нашѣхъ часописи. Кѣлько хто має ще уплатити до конца року, зазначаемо синимъ оловцемъ на адресахъ нинѣшного числа. Кто не уплатитъ намъ залеглостей дотеперѣшныхъ того будемо мусѣли упомнути картою кореспонденційною, що розумѣе ся, потягає для насъ бѣлшій кошты. Чей патриотичный рускій загалъ самъ безъ принужденія схоче утримати одиноку руску часопись на Буковинѣ, котра щиро и необлудно боретъ о права покривдженного народа. Родимці! До вашихъ благородныхъ сердець пукаемо и въ борѣ за вашу долю, просимо у васъ належноѣ помочи!

Присѣмъ звѣщаемо, що лѣт. додатокъ «Зерна» уже печатає ся и розѣшлемо его лишъ тымъ П. Т. предплатникамъ, котрі уплатили, або теперъ уплатятъ цѣлорѣчну предплату на «Буковину».

(Долучаемо) до сего числа змѣстъ П-го и Ш-того рѣчника «Бібліотеки для молодѣжи» на показъ и пѣвъ аркушовый додатокъ до «Буковины».

(Подяка.) Видѣль рускоѣ читальнѣ въ Вителовѣцѣ складає на сѣмъ мѣсци подяку Вир. о. А. Мастырскому, Ви. п. Турушанкови учителени зъ Слободѣ Раранча за дароване книжокъ а Ви. п. Г. Малику, техникови за дароване таблицъ до нашихъ читальнѣ. Просимо сю подяку помѣстити въ нашѣй дорогѣй «Буковинѣ». Дарій Маликъ предсѣдатель, І. Косованъ секретарь.

(Ходитъ чутка), що радъ хоче выкупити право пропѣнаціѣ одъ панѣвъ властителѣвъ, такъ якъ выкупивъ панщину. Всежъ було би то далеко разумнѣйше, бо хотъ народъ плативъ бы бѣлшій податокъ зате побувъ би ся разъ коршми де еѣ не треба. Теперъ же плати панамъ за горѣвку и плати податокъ державѣ одъ горѣвки и плати панамъ ще за те, що позволили наложити податокъ на горѣвку. Далѣ-далѣ, сказали бы заплатити и зате, що позволятъ пити горѣвку.

(Збѣрнички пѣсенъ колисковыхъ), прислали намъ зновъ Ви. п. Ц. Бурачиньска зъ Криворѣвѣ и Ви. п. Маріѣнка В. зъ Глустого, за що высказуемо имъ сердечну подяку, и просимо незабувати на дальше.

(П. Т. Панѣвъ) котрі забрали календаръ въ розпродажъ упрашає ся дуже а дуже, чтобы якъ найскорше або звернули календаръ, або грошѣ прислали, позаякъ намъ потрібно складати рахунокъ передъ печатанемъ нового календаря на рѣкъ 1889. Административ. «Руска Бесѣда» въ Черновѣцяхъ.

(Члены читальнѣ) Ставчаньскоѣ були дни 25. червня у Преосвященного зъ зажеланемъ на своего панотця Тарновецкого и на саму консисторію, що подѣржває ихъ о унию и напастує Патриѣтъ-Русинѣвъ.

(Именованія.) Серецка Рада мѣска именовала профессора тамошней реальнѣй школы Климъ Гарасимовича почетнымъ горожаниномъ. — Григорій Туркевичъ, надучитель у Вижицѣ именованый надзирателемъ школъ сего повѣту; наicoli надучители Ходаковского, предложенного на надзирателя школъ Сучавского и Кимполунского повѣту не затверждено, натомиць предложено немота совѣтника Існескула, учителя Черновецкой школы выравъ Івана Бошняка. Якъ видно удалось заходамъ бук. русскихъ (!) по словѣ поборотѣ кандидата предложенного радою школьною, за котрымъ голосувавъ навѣтъ румынскій инспекторъ-редактъ. Не знати лишъ на якѣй подстанѣ; аджежъ п. Х-кій квалификованый зъ румынского языка, ще и для школъ выдѣловыхъ. Чи не подобалось румынизаторамъ славянське имя п. Х., такъ мѣжъ ними е ще не одинъ — кій, або и не одинъ — кузь, що бувъ недавно ще — кій? — Панове румынизаторы гордять ся, якъ пише «Ревіста», наибѣльше перекинчиками; божъ вѣдомо, що такі характеры имъ найпридатѣйшій, а намъ Русинамъ найнебезпечнѣйшій. Ну, ихъ воля; бо ихъ пропѣнація; а чтобы и чисто-рускій школы одчули ихъ ласку, надано намъ надзирателѣвъ, котрі квалификаціѣ послиа нового закону школьного нѣ зъ руского, нѣ зъ нѣчого не нюхали, за те нахнутъ славою покѣрныхъ телятъ, що двѣ коровы ссутъ. Не дивножъ, що рускій повѣтъ, ще десяти лѣтъ тому мали майже у двое тѣлько школъ, якъ румынскій, а нинѣ остались далеко позаду.

(Красовскій) б. п. славный войтъ раранецкій, оскарживъ бувъ Стеѣ. Дутку за образу чести передъ ц. к. судъ повѣт. въ Садагурѣ, де Ст. Дутку засудили на мѣсяць арешту. Дутка виѣсь зажелане неважности передъ ц. к. высшій судъ въ Черновѣцяхъ, а сей зніѣсь засудъ Садагурского суду и увѣльнивъ Ст. Дутку.

(Крамниця сѣльська) завязує ся у Кучуровѣ маломъ, заходомъ Ви. п. п. І. Левандовско-го, Якубовича и Стегана властителейъ большыхъ посѣлостей.

На сю такъ хосенну и добру цѣль, давъ п. Левандовскій 30 зол. и заявивъ свою готовость приступити зъ большою вкладкою, скоро крамница отворить ся. П. Ивановичъ дѣе на сю цѣль помѣщене (2 покоѣ, 1 передпокоѣ, кухню, пивницю и 50 зол. п. Йосифъ Мусиль, купецъ зъ Коймана обѣцявъ дати улажене склепове въ цѣнѣ 50 зол., 20 зол. готовкою и провадити склепъ. Зъ вкладками приступили п. п. Г. Палидъ 10 зол., Г. Палидъ 10 зол., Ник. Палидъ 10 зол., Ник. Тотоскулъ 10 зол., Томашевскій 50 зол., Кость Негричъ (начальникъ) 10 зол., Василь Негричъ 20 зол., Иванъ Семенко 20 зол., Л. Цуцукъ 10 зол., и Ник. Дунишко 10 зол. Склепъ має отворити ся въ осени. Коло сего дѣла заходивъ ся щиро п. Павловичъ и мы надѣємо ся, що Ви. панове Левандовскій, Якубовичъ и Стеганъ не залишать розпочатого дѣла, але доведуть его до кѣнця такъ щиро, якъ розпочали, за що мы вже зъ своей стороны напередъ имъ дякуємо, що вказують хосенну дорогу и желаємо имъ: **Щастя Боже!**

(Читальники) изъ Топорѣвцѣвъ удавали ся дня 25 червня вже другий разъ до Преосвященнаго зъ закаленими на своего панъ-отця, та на непорядки якъ въ ихъ церквѣ панують. Сподѣваемо ся, що Просвященный въ интересъ власной поваги и успокоєня селянъ, повиненъ одповѣднымъ розпорядженемъ ти непорядки усунути.

(Подяка.) Видѣль читальнѣ въ Лужанахъ складає подяку Ви. п. отцу Манастирскому за подаровану до читальнѣ книжку «Молодый проповѣдникъ» и Ви. п. В. Орѣвъ учительны за дароване 6 книжочекъ до читальнѣ.

(Противъ о. Тарновецкаго) изъ Ставчанъ, що то такъ погано обійшовъ ся бувъ зъ учителемъ п. Руснакомъ подчасъ отворєня читальнѣ въ Ставчанахъ, выточивъ п. Руснакъ прощєсь о образѣ чести. Перша розправа одбула ся дня 14. червня въ ц. к. судѣ повѣг. въ Койманю, на котрой було богато интелігенціѣ бо навѣтъ редакторъ «Польскоѣ газеты» п. Колаковский изъ стенографомъ зъ Чернивецѣвъ. Деякі панъ-отцѣ, котрі були покликаны за свѣдковѣ въ той справѣ и одинъ учитель (изъ Ставчанъ, п. Буцура) говорили зовсѣмъ не такъ якъ ся рѣчь мала и якъ говорили другі свѣдкі. Може бути, що хотѣли ратовати п. отця Тарновецкаго, але все присяга повинна бути старша... П. Судія побачивши, що свѣдокъ Буцура помимо присяги почавъ крутити и збѣднати фальшиво, казавъ его замкнути. Терминъ одложен, бо покликано больше свѣдковѣ котрі не дуже потѣнать тыхъ панъ-отцѣвъ, що присягали... Доне-семо вамъ о сѣй цѣлавой справѣ позѣйше.

(Консисторія) наша заскаржила до шебѣли. Ряди краєвой учительнѣвъ Русинѣвъ, п. п. Поповича, Продана, Руснака и ин. за те, що они ѣздятъ по селахъ та закладають читальнѣ для народа. Чи консисторія знала о томъ, що такимъ брѣднимъ дѣломъ выставити себе на смѣхъ, не знаємо; але знаємо, що люде и газеты вже теперь смѣють ся. Тѣ учитель были въ своихъ родинныхъ селахъ на одкрытію читальнѣ а будучи въ своемъ селѣ мали ити до коршмы якъ ихъ просили до читальнѣ? Дальше написала консисторія, що тѣ люде въ одномъ селѣ такъ настрашили панъ-отца, що той мусѣвъ Службу-Богу въ церквѣ одправити! А дежъ мавъ правити якъ не въ

церквѣ? Гей, гей! які дивні люде та якъ смѣшно поступають.

(Жѣнка начальникомъ мѣста.) Въ Америцѣ е одно мѣсто, де выборы перевели жѣнки такъ, що начальникомъ жѣнка, до рады входитъ пять жѣнокъ, всѣ уряды громадскі занимають жѣнки, а лишь судія мущина.

(Одъ горѣвки) присягло цѣле село Кабарѣвцѣвъ въ Галичинѣ, такъ що нема и одного Русина котрый бы пивъ. Пропінація упала зъ 1200 зол. рѣчно на 3 зол. 50 кр. тижнево. Арендаръ немає вже тамъ що робити больше, а дѣдичъ, властитель пропінатѣ просить вышій власти, чтобы собѣ взяли панъ-отца, котрый только лиха наробивъ дѣдичеву и арендареву.

(Довгій вѣкъ.) Въ Олонецкой губерніи въ Россіи жие чоловікъ, котрый має 124 роки и ще самъ обрабляє поле.

(Чи не въ науку?) дала консисторія молодого, вправдѣ чесного чоловіка, о. Иоанн Висевеші-ого Румуна, не знающаго ані въ зубъ по руски, яко сотрудника о. Федоровичеву до Ревны? Не знаємо, якъ задоволеный буде зъ того о. Федоровичъ, котрый доси всюду бувъ любленый одъ руского народа яко правдивый отецъ и просвѣтитель, а теперь не разъ прийдѣ ему слухати жалобъ и нареканий...

(Начальникъ и читальня.) Въ Брѣдку п. начальникъ по пьяному нападає на читальню и сѣ членѣвъ. 21. с. м. нивъ начальникъ у коршмѣ зъ двома бабами. Надѣшли по тютюнъ Якѣвъ Буричъ, Тодеръ Илюкъ, секрет. чит. и Николай Рошка, бібліотекаръ. Начальникъ напавъ на Якова Бурика и бивъ го въ лице, а начальникѣвъ зять зъ синомъ начальника, кинулись на Николая Рошку и начали его бити. Начальникъ выбѣгъ на двѣръ и пустивъ ся до ждучаго на тютюнъ Тодера Илюка и питає: ты одъ читальнѣ? Я вамъ дамъ читальню... Я въ Вашу читальню... и зачавъ выговорювати такі слова, що намъ соромъ писати Вамъ о нихъ. На се маємо двоухъ свѣдковѣ. Такий то нашъ начальникъ Манолій Пѣтикъ. Просимо ч. п. Редактора помѣстѣть сихъ кілька словъ, може довѣдають ся и тѣ що ще и надѣ п. начальникомъ мають право. (Голова читальнѣ нехай заскаржитъ начальника за образъ цѣлого товариства до ц. к. суду, а одъ такъ ще нехай внесе не штемпильовану скаргу до ц. к. Старости. Сли одтамъ ничо ему не скажутъ, то до ц. к. Правительствна а се вже певно зрѣбѣть зъ п. начальникомъ порядокъ. Вы маєте статуты котрі затвердивъ Вамъ Екзецеленція панъ Президентъ краю и о чѣмъ завѣдомивъ п. Старосту, а п. Староста завѣдомивъ и п. начальника. Вашому говариству не смѣе бути жадна кривда. Зъ того маєте такожъ науку, чтобыте собѣ zaloжили християнскій склепъ и постарали ся о трафіку зъ тютюномъ, тогда не будутъ дивити ся не — християне на Вашу зневагу навѣтъ одъ Вашего начальника. Редакція.)

(900-лѣтню рѣчницю хрещєния Руси) будутъ обходити сего року въ дняхъ одъ 23. до 27. липня Россіане въ Кієвѣ. Русъ охрестивъ рускій князь Володимиръ 988 року въ Кієвѣ надъ Дѣпрѣомъ. А що Россіане не узнають руского народа, а кажутъ що мы всѣ Москалями, и що они утискають нашихъ братѣвъ на Украинѣ, не позволяютъ имъ учити ся своего языка и исторіѣ, не позволяютъ имъ писати книжокъ ані газетъ на рѣдній мовѣ, хотъ Туркамъ и Татарамъ не забороняють писати газетъ на турецкій и татарскій мовѣ, то наші братя Украинѣ не-

повинні разом з своїми угнетателями се свято святковати.

(Не правда.) «Всі Русини-перекинчики бажають одзискати свою праїдну бесїду румунську», написала одна бук. політична газета румунська. Се очевидна неправда; бо многи Русини-перекинчики бажають собі праїдної московскої, други знов польскої, третї малярскої мови и т. д.

Лїцитації.

Судъ пов. въ Садагурї подає до вїдомости, що дня 17. липня и 20. серпня сего року о 10 годинї рано одбуде ся тамъ примусова продажъ ґрунту Войтїха Шварца зъ Легучени-Тевтулуй на покритє довгу Иванови Шиманьскому. На першомъ термінї ґрунтъ буде спроданий лишъ за цїну вартости 110 зол. або выше; на другомъ-навѣть понизше цїны вартости. Хто приступає до купна, має зложити вадїюмъ о 10процентъ оцїнки, т. е. 11 зол. Близше проте розвїдати ся можъ завше въ самомъ судї.

Судъ пов. въ Радівцяхъ подає до вїдомости, що дня 12. липня и 16. серпня с. р. о 10 годинї рано одбуде ся тамъ примусова продажъ ґрунту довжника Михайла Гринюка зъ Милешівцївъ видныхъ для покрити довгу 150 зол. Хаймови Бераля. На першомъ терм. за цїну вартости 584 зол. 25 кр. на другомъ и понизше цїны. Вадїюмъ 60 зол. Близши вїсти въ судї.

Судъ пов. въ Кимжолунґу подає до вїдомости, що дня 9. липня и 13. серпня о 10 год. рано с. р. одбуде ся тамъ примусова продажъ ґрунту довжника Герасима Унгїра зъ Валепутної для покрити довгу 55 зол. Маркусови Штаплерови Цїна варт. 1030 зол. вадїюмъ 103 зол. Близши вїсти тамъ.

Судъ пов. въ Ґурагоморї подає до вїдомости, що для покрити претенсїй галицкого банку рустикального въ квотї 97 зол. 43 кр. одбуде ся тамъ дня 8. серпня и 19. вересня о 10 год. рано с. р. примусева продажъ ґрунту довжника Георгїя званого Ивона Сермина изъ Стулки. Цїна вартости 400 зол. вадїюмъ 40 зол. Близши вїсти въ судї.

(Цїны збїжа въ Чернівцяхъ.) Дня 29. л. Червня с. р. коштовали 100 кїло: пшеницї 6 зол. — кр. до 6 зол. 60 кр.; — жита 4 зол. 25 кр. до 4 зол. 55 кр.; — овса 3 зол. 55 кр. до 3 зол. 95 кр.; — ячменю 4 зол. — кр. до 4 зол. 40 кр.; — кукурузы 4 зол. 30 кр. до 4 зол. 85 кр. —

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ДОБРІЙ РАДЫ.

ДЛЯ ЧИТАТЕЛЕЙ ТА ЧИТАЛЬНИКОВЪ.

(Пише Кирило Трильовскій.)

По угощеню можна забавлятися танцями, розмовами та спївами, — а при добрій охотї буде и весело и такъ, якъ повинно водитися межи добрыми, та просвѣченными людьми.

Одкрыте читальнї — єсть лишъ початкомъ справдїшної читальняної працї, котра теперъ доперва може пти своєю звичайною ходю. — Тому то всї, що причинились до заложєня читальнї повинни собі взяти на розумъ, що хотъ бы и якъ величаво одбуло

ся одкрыте -- то ще зъ того не выпадає, щоби заразъ заложити руки. Одкрыте вимагає виправдї звичайно досить великихъ коштовъ — але оно обчислене бѣльше на розбудженє запалу и охоты у своихъ и чужосїльныхъ громадянъ, — а доперва теперъ треба докласти всїхъ старань и уживати всїхъ способѣвъ, щоби читальня приносила правдивый хосєнъ. — Не розходить ся теперъ вже такъ о выдатки, якъ бѣльше о одновїднє уладженє внутрєннє, и о сїмъ теперъ тра намъ поговорити.

Якъ знаємъ — еще передъ одкрытемъ мусить бути забезпечєне одновїднє помїщенє для читальнї. — Теперъ треба уважати на се, щоби въ якъ найбѣдновїдїйшиї способъ упорядкити сходины до читальняної комнаты. — Колижъ нашї люди мають звичайно часъ, въ котромъ могли бы заходити до читальнї? — Рїчь природна, що се трапляє ся лишъ на днї святчонѣвъ, по одправї церковної, коли то нашъ чоловікъ переспавшись по обїдї або й нї — перебуває звичайно лишню часть дня на розмовахъ съ сусїдами, одвїдуваню свояковъ, або и у корумї. Якъ се на жалъ по многихъ громадахъ трапляєсь. Але чижъ не одновїдїйше пѣти на той часъ до читальнї, де такожъ й поготорити можна, а при томъ и чогось послухати та научитись?

Коли зимою вечерї довгї а работа не така нагляча, можна и тогды заглянути до читальнї и розумно превести часъ, або бодай, если єсть хто письменний въ хатї добре выножити яку книжочку до дому и читати єї и своимъ сусїдамъ.

Тото однакъ бѣда, що нашї люди не звикли зважати на се, щоби регулярно точно до читальнї заходити. — Дїятого то повинни видїлювати велику вагу класти власне на се, щоби членѣвъ привичити до регулярнихъ, о означєній годинї сходины.

Значить се дуже много, особливо тамъ де книжочки, або часописи читає ся въ голосъ (а се повинно мати мѣсце всюду, безъ взгляду на то, чи письменныхъ є бѣльше чи нї). — Если хтось має добру охоту та волю читати въ голосъ, то, чи его слухає двохъ чи трицятьохъ — однако бѣтъ уживає своихъ грудей; але чейже лучше, если зъ того скористає бѣльше людей чимъ менше, — а и читаючи далеко бѣльше має охоты, если видити, що зъ его доброй волї бѣльше число користає. — А то, неразъ одєнъ членъ приїде сєй недѣлї, а на другу вже нї: залежить ся пѣдъ грушею, та потѣмъ каже самъ до себе: «е! вже и такъ пѣзно, то чого я тамъ пѣду;» або: «и безъ мене симъ разомъ обїйде ся є чейже и други члєны.» А коли такъ одєнъ, други и десятый подумає, — диви: читальня стоить пустками, хибѣ, що двохъ, трєхъ ревнїйшихъ сидити собі за столомъ. — Розумѣє ся, нема що много розводитись надъ тымъ, якъ много тратити на томъ и самъ рѣвнодушный читальникъ, а такожъ и цїла читальня. Бо неразъ читає ся въ читальни дуже важни и займаючи рїчи, — а читальникъ хотя має право до того — не односить зъ сего

нѣякои користи. Неразъ знову читають ся такі обширнѣ книжки, що ихъ треба и черезъ кѣлька сходити читати, щоби дойти до кѣнця. — А рѣвнодушнѣ членъ послушае початку, на другу недѣлю не прииде и стратитъ дальшу часть, потѣмъ знову прииде на третю недѣлю, — та вже не знае о що рѣчь ходитъ хочъ и якъ она цѣкава, або поучаюча. — Таку саму шкоду мае онъ и зъ сего, коли спѣзнаеся, та не приходитъ на означену годину, а крѣмъ того перескадае еще другимъ. — И щожъ зъ сего неразъ выходитъ? — Одже таке, що вѣнъ поволи тратитъ охоту до читальнѣ, тай нехоче навѣтъ вкладокъ, особливо залатлѣхъ платити, бо каже: «Я зъ сего не маю користи, одже и вкладокъ не маю давати.» — Такимъ чиномъ робитъ такий рѣвнодушнѣ читальникъ не лишъ собѣ шкоду, але и цѣлой читальни: до того и въ иншій ще способъ причиняе ся онъ до еи повѣльного паденя. Бо если не прииде оденъ, другий, третій, — то якужъ охоту може мати тѣхъ кѣлькохъ, що пришло до читальнѣ? Яку охоту може мати той, що зъ своєю доброю волѣ хоче прислужитися своимъ товаришамъ читанемъ въ голодъ? — Що скажуть на рѣшѣ тѣ членъи що и такъ не дуже про читальню старають ся, если теперь хто зъ нихъ загляне до еи комнаты, — а особенно що скажуть вороги читальнѣ, котрыхъ звичайно не бракъ, бо всяке добре дѣло безъ нихъ не обійде ся?! — Тому то повиннѣ такъ членъи, якъ и выдѣловѣ особенно на се уважати, щоби сходити не опускати и являти ся на нихъ въ означенѣмъ часѣ.

Не у кожного е виправдѣ годинникъ, але у насъ знаютъ и такъ досить докладно означувати часъ, — а хотя зъ другой стороны и въ недѣлю або свято обставинъ не все pozwalюють ити до читальнѣ, то повиненъ каждый членъ уже на тое уважати, щоби свои справы позалагоджувати въ иншѣмъ часѣ. — Кобы лишъ добра воля була, а не одно дастъ ся здѣлати. — А вже певно, що найдивнѣйшого и найсмѣшнѣйшого муситъ видаватися мова, що: «що то я самъ значу? — е чей-же бѣльше членѣвъ!» У насъ власне бѣльша часть нашихъ неудачей выходитъ зъ такого — выбачте — дурного розумованя, и що каждый — якъ вже зауважавемъ, — старае ся чимъ небудь покрыти свою нерадивѣсть и лѣнивство, та усунутися на бѣкъ. — Чижь треба до сего такъ великою науки, щоби зрозумѣти, що громаду творять громадине, и що безъ читальникѣвъ не буде читальнѣ?! най каждый волякъ собѣ подумаетъ, що «я на вѣйи не значу нѣчого, бо е и другі» — та лишитъ ся на печи, — то певно ворогъ здобуде цѣлу державу, не давши нѣ одного выстрѣлу; най каждый богатшій подумаетъ собѣ: «а щожъ то? чи я оденъ лишъ на свѣтѣ, щобымъ маю старцямъ давати милостиню? — е ще и другі прецѣвъ» — а певно, що старцѣ повмирають зъ голоду.

Подѣбно булобы и съ нашими товариствами якъ «Просвѣта» и другі, если бы нѣхто не хотѣвъ давати вкладокъ, або займатися товаришскими справами. — Тому то най каждый дбае за себе, и не ѣдкликуеся на

другихъ; противно — каждый не лишъ самъ повиненъ свои обовязки читальнѣ выповняти, але и на другихъ уважати, щоби они не занедбувались. — Нашъ Руснѣ безъ принцуки не обійде ся; якъ еи нема, то и храмъ и весѣле до нѣчого, — а такожъ и при другихъ справахъ потреба заохоти.

Руска правопись на страшнѣмъ судѣ.

Загремѣло... Перистѣ писателѣ рѣжныхъ рускихъ и «русскихъ» газетъ, позачикавши по повѣ кони перъ по за уши (у которого ушеса бѣльшій той бѣльше вихавъ), затрубѣли прерѣжными голосами на кѣлька сяжневыхъ трубахъ, наробивши такого галасу, крику, плачу и зойку въ нашѣй маленькѣй Буковинѣ и Галичинѣ, що самъ неустрашимый пос. Ковальскій пробудивъ ся ажъ у Вѣднѣ въ райхсратѣ, подскочивъ такъ высоко що мало не пробивъ парламентъ головою. Хто знае що булобъ ся зъ нимъ стало, якъ бы бувъ министрѣ Гавчъ не роздеръ ему сорочку, не перехрестивъ та неопамитавъ, провѣвши ему «Отче нашъ» и «Богодице Дѣво.» Я самъ незнавъ що ся стало, ажъ ось понесли ся слухи, що на нашѣй рускѣй «святошѣ» напали «вороги» и мають Русь руйновати. Давайте ножа! Де они? Я ихъ заразы... Та чую зновъ, що се нѣгѣлисти напали на Галичину и Буковину. Ну се вже нетакъ страшне, бо наше правительство и безъ мене борзо зъ ними упораетъ ся; — ажъ тутъ зновъ чую, що се Др. С. С. С. оскарживъ руску правопись и настае страшнѣй судъ, бо касационный трибуналъ у Вѣднѣ чекае на вырокъ.

Началась розправа. Въ зашитѣ обвиненоѣ правописи стали г. Марковъ ред. «Червоноѣ Руси», прежде: «Новый Проломъ», прежде «Проломъ» и прочъ и прочъ и прочъ; — г. Мончаловскій, редакторъ упокоившаго ся и абѣе воскресшаго «Страхонуда», прежде сотрудникъ б. л. пам. «Слова» прежде сарако-мученный теологъ и пр. и пр.; г. Купчанко, редакторъ «Русскоѣ Правды», прежде б. л. пам. Лондонскѣй «Звѣзды», прежде переученный правникъ и пр. и пр. Яко свѣдѣкъ покликано «Дѣло», «Батѣковщину», «Зоря», «Часопись Школьную», проф. Др. Огоновского, Партыцкого и др.

Першій забравъ голосъ оскаржителъ. Вѣнъ указувавъ якого каридостойного дѣла и клопоту наробила «руска историческая правопись» нашимъ «твердымъ» фѣльологамъ, котрымъ такъ затвердила головы що незнали де писати Ы а де И; де і а де Ѡ, Ѣ, Ё, Й, і а де И, де Ъ а де Ъ, що завела ихъ у «возраженія» ко исковерканію пособій и заграничной поддержки рускаво историческаво правописанія въ еимологическихъ дуелахъ;» якъ задивляе ся руский нарѣдъ на сю справу котрый нѣякимъ способомъ нехочетъ годитися на «затверженіе» своихъ бѣдныхъ головъ «русско-историческо-церковно-болгарско-сторословянсько-санскритско-еимологическомъ правописаніемъ.» Потѣмъ навѣвъ зѣзнаня свѣдѣвъ высше поданныхъ, (зъ котрыхъ лишъ «Зоря» и «Часопись школьна» страха рады, користаючи

з прислугуючого имъ права въ «посвяченю» не свѣдѣти — вѣдтагнулись разомъ зъ Др. Ом. Огоновскимъ вѣдъ вѣднанъ на такъ довго, поки нова граматика Др-омъ Огоновскимъ уложена не розпродастся.) — Выказавъ дальше, кѣлько паперу дармо забирае Ъ хотъ зъ него нѣякого хѣсна нема; кѣлько грошей за Ъ забрали у насъ друкарнѣ; кѣлько очей притупило ся на томъ Ъ; кѣлько дѣтей руськихъ уживае латиньскихъ буквъ а по-кидае нашу лишь тому, що не въ силѣ выучити ся нашоѣ правописи. Выказавши недогѣднѣости и перепони лий ставитъ дотеперѣшня наша правопись въ розвитку руского народа, а котрыхъ я, не то що на воловѣй скѣрѣ не списавъ бы, але котрыхъ я навѣтъ не всилѣ бувъ запам'ятати — виѣсь, щобы свѣтлый судъ замкнувъ наше Ъ на вѣчпй часи до криминалу, а всѣ дашки вѣддати п. Міністрови Дунаѣвскому до оподаткованя яко рѣчи чисто збитковий, безъ котрыхъ можъ легко обійти ся уживаючи поединного і.

Покликано свѣдка «Дѣло».

«Що Вы на тое скажете?» питае судія.

«Дѣло»: Мы въ души, а по части и на явѣ зѣвсѣмъ признаемо слушнѣость выводамъ п. Др. С. С. С. и стверждаемо, що се все истинна правда; на доказъ того здаемо ся зѣвсѣмъ на судъ проф. п. Партицкого.»

П. проф. Партицкий. «Я, выходячи зъ точки чисто науковоѣ, уже давно узнавъ, що дотеперѣшня правопись звана позѣрно «етимольогічною» е що найменше смѣшна. Жаденъ зъ найзавзятѣйшихъ нашихъ «твердыхъ» етимольогѣвъ не нише «емимольогічно», бо не вмѣе. На цѣлу нашу Галичину ненайдете 10 людей, котрѣ бы знали правильно ужити букви Ъ. Слѣбъ мы хотѣли запровадити «етимольогію», то першій п. Марковъ на ню не подѣлился, хотъ теперь кричить. Якъ вже многі учені поваги признали, то и я бачу правопись фонетичну за найвѣдновѣдѣйшу для нашоѣ мови и письменности.»

Свѣдокъ «Батьковщина». «Мы вже дотеперѣшнымъ поясненемъ въ справѣ фонетичноѣ правописи дали доказъ, що есьмо тоѣ гадки якъ п. н. оскаржитель «Дѣло» и проф. п. Партицкий. Зъ власного досвѣду знаемо, що для народа дотеперѣшня правопись неприносить найменшого хѣсна, а лишь утрудняе науку и приступъ до просвѣты.»

Свѣдки «Зоря» «Часопись Школьна» и проф. Др. Огоновский, на подставѣ прислугуючого имъ права мовчати, зрѣкають ся своего свѣдоцтва.

Теперь забрала слово «Червоня Русь»: «Мы били даже въ Россіѣ», но тамъ того не бачили. Мы знаемо, що въ такихъ справахъ не вѣльно тамъ нѣкому забирати голосу и лишь нигілісти неслухають россійского указу, отже вы Господинове нигілісти!

Судія: Пане редакторъ «Червоня Руси!» Я пригадую Вамъ, що мы не въ Россіѣ але въ Австріѣ живемо; у насъ вѣльно самимъ рѣшати сю справу, бо у насъ такихъ указѣвъ якъ тамъ, — нема.

«Червоня Русь»: «То нѣчево», але завше треба

вѣднестися до «Благовѣрительнаго комитета» и «посовѣтовать ся.» А щожъ я нещасливый зроблю, якъ мене Россія узнасть за «неблагодѣжново» и «излишняво» зате, що я зле пописавъ ся и допустивъ, що свѣте Ъ поѣде до криминалу! Протестую, протестую и протестувати му, бо Россія по чужихъ державахъ грошей пожичае а на наше Ъ не жалуе. Я господинове, бѣдний человекъ; якъ бы ще не Россія... Нѣ — господинове, всьо робѣтъ лишь менѣ Ъ не замикайте. Якъ менѣ безъ него въ Россіѣ показати ся, хѣба бимъ сказавъ що «кроты» зѣбли, але Москалѣ не такі дурни, щобы сему повѣрили. Господинове! лишѣтъ менѣ Ъ на потѣху!

Судія. Алежъ Вамъ нѣхто че забороняе ч на чоло собѣ Ъ прилѣпнѣти. Свѣд. «Русская Правда»: «Булъ часъ шо я и самъ признавалъ шо це добра рѣчь фонетика, но это было послѣ, какъ я былъ въ „Missverständniss“ зъ Россіей и го-фратомъ Добрянскимъ, котрый весьма скупо удѣлялъ мнѣ рублѣй и какъ Россія отказала мне на мое усильное прошеніе удѣлѣть рублѣй на издаваніе русской газеты. Теперь я моѣ господинове никакъ не надумалъ ся. Менѣ именно внало на гадку, кѣлько то теперь клопѣты що человекъ утратилъ свой хвостъ, котрый по свѣдѣтельствамъ Дарвина существовалъ у насъ, бо даже кѣстку его еще нащупать можемо однакъ теперь не хочетъ никто вѣрити, шо человекъ имѣлъ хвостъ а «сегодня» ужъ не имѣетъ. Не былобы ли такъ изъ нашимъ письмомъ сли бы мы обтѣли его хвостъ и завели письмо «безхвостое» якъ хотѣлъ покойный Федьковичъ тогда, когда я ему тое захвалилъ?»

Судія: п. Купчанку! Вы можете не лишь своему письму, але навѣтъ собѣ «хвостъ» приннѣти; сего вамъ нѣхто не забороняе; сли вы думаете, що Россія любитъ Ъ и хвосты, то лишѣтъ въ кождѣмъ словѣ два Ъ. По сѣмъ судѣ удали ся на нараду. Въ другѣмъ числѣ оголосимо Вамъ вырокъ судовый.

П. К.—звѣ.

Переписка Редакціѣ и Администратціѣ.

Вн. п. Марійка В. въ Глугоу: просимо о дальшѣ. Они всѣ агадуть ся наѣ дужѣ. — Вн. п. Зѣа въ Б. въ слѣдующихъ числахъ помѣстимо. Грошѣ одержали. — Вн. п. П. Горб. въ Кудр. на теперь за поѣмо. — Вн. Г. Савч. въ Мамаѣвцахъ нов.: зужиткуемо. — Вн. Никончукъ въ Подѣлѣ Буков. Будемо користати о скѣлько зможемо. Намъ потрібно такъ нѣсенъ, якъ то сѣдѣють при усилюваню дѣтий надъ козакскою. Але теперь робучий, дорогой часъ, лишѣтъ се на помѣстимѣ. — Хв. Читальня Волчковѣ. Назежитѣсь имъ получили. Дѣкуемо. — Вн. п. И. В. въ Стрѣмѣ. Все полагодитъ ся въ найкоротшѣмъ часѣ и вышлѣхо Вамъ На «Нар. Дѣлѣ» вередано куда слѣдуе. За щирѣ желанія горяче Спасибѣго Вамъ! Прийтѣсь сердечной здоровлѣня и глубокой поклѣнѣ. — Вн. Чайченко и Вн. Сивенький. Просимо дужѣ, а зужиткуемо въ подѣмо.

Н О В Ы К Н И Ж К И.

«Бібліотеки для молодѣжи» вышшла 4. книжочка IV. рочника и мѣститъ въ собѣ: 1) «Дощ-Слеза» (стихѣ) Ом. Поповича; 2) «Рускѣ горы» Павло Кирчѣвъ; 3) «Айкѣлѣ» Иванъ Иванѣвъ; 4) «Гадина» Сротей Пігулякъ; 5) «Дещо зъ фзики» Ом. Поповичъ; 6) «Поговорки» Иванъ Иванѣвъ.

Выдае и за редакцію одвѣчае: Павло Кирчѣвъ.

Зъ печатнѣ Г. Чоппа.